

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΓΙΑ ΤΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ

ΜΙΚΡΟΠΟΛΙΣ

Τεύχος 5- 12 Δεκεμβρίου 1997 - Τιμή 250 δρχ

Το θέατρο

στα Γιάννενα

Συζητούν

Γ. Τζέρπος - Μ. Λάζου - Δ. Κωστής

Η πρόσφατη διαμάχη στον τοπικό συνασπισμό

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Όταν η πόλη πηγαίνει στην παράδοση όλα παίρνουν άλλο χρώμα!
Ταξιδεύοντας στο χρόνο σε ελάχιστο χρόνο (32km)
ενώνεται το σήμερα με το χτές.

Πατρεύοντας την εμπειρία
και τις εναισθησίες νέων ανθρώπων,
προσπαθήσαμε να βγούμε από τα πλαίσια
που μας επιβάλλει η καθημερινότητα της πόλης.
Ρίξαμε μια ματιά στη μοραδικότητα των χωριών
που μας περιβάλλουν.

Διαλέξαμε ένα από τα ομορφότερα, με τη διάθεση
να συμπληρώσουμε το παλιό με νότες σύγχρονες.

Νότες από ανθρώπους δοκιμασμένους
σε χώρους διασκέδασης και οργάνωσης
γεγονότων στην πόλη μας

Νομίζουμε ότι το πετύχαμε

Τηλ. Για κρατήσεις θέσεων
στο εστιατόριο ή τον ξενώνα
0653 61362 / 093485036
093712406 / fax 0651 79783

ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Η πρόσφατη διαμάχη στον
Τοπικό Συνασπισμό
Γράφει ο Γιάννης
Παπαδημητρίου

6

Συνέντευξη: Το θέατρο στα
Γιάννενα. Συζητούν μαζί μας Γ.
Τζέρπος, Δ. Κωστής, Μ. Λάζου

12

Βιβλίο: Τρία νέα βιβλία
παρουσιάζονται.
Ανάμεσά τους, *Απέκει*, του
Β. Νιτσιάκου. Γράφει ο Γ. Αράγης

34

Θέατρο: Η τελευταία θεατρική
παράσταση της ΘΕΣΠΙ

37

ΜΙΚΡΟΠΟΛΙΣ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΓΙΑ ΤΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ
Τεύχος 5, 12 Δεκεμβρίου 1997 Τιμή 250 δρχ.

κώδικς: Νίκος Αλμπανόπουλος Αρχισυντάκτης: Φιλήμων Καραμήτσος Σε αυτό το τεύχος συνεργάζονται: Γιάννης Παπαδημητρίου, Γιώργος Κοκκώνης, Μαρία Ζουμπούλη, Γιώργος Αράγης, Βασίλης Νιτσιάκος, Μαρία Παπαδοπούλου, Άρης Λιάβας, Τάνια Φαρμάκη, Ελένη Ιαπαδάκη, Κώστας Σεμπερής, Γιάννα Κούρτοβικ, Βαλεντίνη Παπαγεωργίου, Τάσος Παπασταύρος
φωτογραφία: Χ. Γκλίβας, Σκίτσος: Δημήτρης Χαντζόπουλος
μαφημίσεις: 093-712406. Ηλεκτρονική Σελιδοποίηση, Διαχωρισμοί Πολύχρωμο, Εκτύπωση Τυποεκδοτική Ηπειρού, Τέραμα Ιωαννίνων Διεύθυνση περιοδικού: Χατζή Πελλερέν 8, 452 21 Ιωάννινα, e-mail: nikalban@otenet.gr, τηλ. - fax: 1651 22348 - Ετήσια Συνδρομή 5,000 δρχ., Εταιρίες, υπηρεσίες 30,000 δρχ.

Σε αυτό το εξώφυλλο: Τρεις
άνθρωποι που κάνουν θέα-
τρο στα Γιάννενα, συζητούν
μαζί μας

ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΑ ΚΑΛΑ ΤΑΞΙΔΙΑ

ΕΚΔΡΟΜΕΣ,
ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ,
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ

ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ & ΣΕ ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΑ
ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ ΜΕ ΕΓΓΥΗΣΗ!!!

OLYMPIC
AIRWAYS

BRITISH AIRWAYS

Lufthansa

ΑΚΤΟΠΛΟΪΚΑ ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ

ΓΙΑ ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ
ΝΗΣΙΑ & ΙΤΑΛΙΑ

JOINT SERVICE
MINOAN LINES

Κάντε το ταξίδι σας στη Αδριατική Κροναζιέρα

Γ. ΛΑΓΔΑΣ
DESIGNER
67474

ΓΡΗΓ. ΣΑΚΚΑ 4 ΙΩΑΝΝΙΝΑ ΤΗΛ.: (0651) 79111, 79222, 29

ΧΑΝΤΖΟ... ΜΑΡΕΣ

Αν και με μια επιδεξία αντιστροφή το ονομά του γίνεται κομματάκι οικολογικό: Κλιν Πλίντον, ωστόσο στο ΚΙΟΤΟ της Απορίας για το περιβάλλον ήταν δεόντως αντιοικολογικός, με τη δήλωσή του ότι η χώρα του δεν θα δεχθεί περιορισμούς!!
Ντιπ αμερικάνος!!
Μπιτ Κλίντον!!

ΧΑΝΤΖΟ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Ομολογουμένως ενδιαφέρονσα και με αριστερή φρασεολογία η περιφερειακή διάσκεψη Ηπείρου του ΠΑΣΟΚ με θέμα "ανάπτυξη, απασχόληση, κοινωνική πολιτική". Μόνο που πραγματοποιήθηκε μόλις 15 ημέρες μετά από τη σύμπλευση της κυβέρνησης Σημίτη με τις πιο αντιδραστικές ευρωπαϊκές κυβερνήσεις, ώστε να μη τεθεί θέμα 35ωρου στη Σύνοδο Κορυφής του Λουξεμβούργου με την ίδια θεματολογία. Και μετά από την ανακοίνωση του νέου εξοπλιστικού προγράμματος των δύο μισών τρισεκατομμυρίων επίσης.

ΚΟΤΣΑΜΠΑΣΗΔΕΣ

Από μια άλλη ενδιαφέρουσα εκδήλωση, αυτή του Δικηγορικού Συλλόγου για τα Μέσα Ενημέρωσης και τα δικαιώματα του πολίτη, η πιο εύστοχη ατάκα ήταν του συνταγματολόγου και αντιπροέδρου του Εθνικού Ραδιοτηλεοπτικού Συμβουλίου Αντώνη Μανιτάκη, που αποκάλεσε τα κανάλια, εθνικά και περιφερειακά, "κοτσαμπάσηδες της σημερινής εποχής", στα οποία σπεύδουν να προσφέρουν γη και ύδωρ οι διάφοροι πολιτευτές. Η πρόσφατη περίπτωση των 180 βουλευτών, κυρίως της Ν.Δ. αλλά και ορισμένων του ΠΑΣΟΚ, που έσπευσαν να δηλώσουν συμπαράσταση στον ANTENNA και να καταγγείλουν την δικαιοσύνη κατά τα άλλα ποινή, που επέβαλε το ΕΡΣ στο κανάλι, τεκμηριώνει απόλυτα την εκτίμηση.

ΠΟΛΙΤΙΚΟ

από τον Γιάννη Παπαδημητρίου

Υπόθεση Μαυρογιώργου

Μετά τριάντα έτη

η φωτογραφία είναι από την πρώτη μεγάλη δίκη των μελών του Ρήγα Φεραίου στην Αθήνα το 1968

Η σκληρή δημόσια δήλωση των έντεκα μελών της Νομαρχιακής Επιτροπής Ιωαννίνων του Συνασπισμού εναντίον του συναδέλφου τους καθηγητή στο Πανεπιστήμιο Γιώργου Μαυρογιώργου και η άρνησή τους να αποδεχθούν την πολιτική του παρουσία στη Ν.Ε., επειδή κατέθεσε ως μάρτυρας κατηγορίας σε στρατοδικείο της χούντας εναντίον αντιδικτατορικών αγωνιστών - κι ανάμεσά τους κάποιων από τους 11 - προκάλεσε αρκετές συζητήσεις στην τοπική κοινωνία και όχι μόνο στον περίγυρο του Συνασπισμού.

Δεν είναι η πρώτη φορά που το συγκεκριμένο περιστατικό απασχολεί την επικαιρότητα. Ο συντάκτης αυτής της στήλης έχει άμεση, προσωπική συμμετοχή όχι φυσικά στα γεγονότα - αφού ήταν αρκετά μικρός - αλλά στη δημοσιογραφική τους ανάδειξη. Ήταν σε δική μου δημοσιογραφική έρευνα ("21 Απριλίου 1967: Τα Γιάννενα απαντούν στη χούντα", περιοδικό "Πολίτης της Ηπείρου", Νοέμβριος 1982), που διατυπωνόταν - έμμεσα αλλά με σαφήνεια - η αιχμή ότι ο Γιώργος Μαυρογιώργος, στέλεχος της δεξιάς φοιτητικής παράταξης στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων πριν από την δικτατορία, ήταν απ' αυτούς που στήριξαν με τις καταθέσεις τους τα κατηγορητήρια της χούντας. Ήταν μιά καταγγελία, η οποία είχε γίνει από το φοιτητικό κίνημα κατά την περίοδο της πτώσης της χούντας αλλά δεν υιοθετήθηκε από τις επιτροπές αποχουντοποίησης.

Με την ευθύνη μου για την αποδοχή αυτής της καταγγελίας χωρίς να τη διασταυρώσω και κυρίως χωρίς να ψάξω τα πρακτικά του Στρατοδικείου, έχω αναμετρηθεί το Νοέμβριο του 1987 με άρθρο μου στην εφημερίδα "Ηπειρωτικός Αγώνας", με την οποία συνεργαζόμουν τότε ("Μετά είκοσι έτη", Η.Α. 25-11-1987). Κρίνω σκόπιμο να μεταφέρω αυτούσια όσα αποσπάσματα εκείνου του άρθρου μου αναφέρονται στον Γ. Μαυρογιώργο.

"Στη μεγάλη δίκη του Νοέμβρη του 1967 στο Στρατοδικείο Ιωαννίνων δεν υπήρχε μάρτυρας υπεράσπισης. Από τους 8 μάρτυρες

κατηγορίας, 6 φοιτητές και 2 χωροφύλακες, οι περισσότεροι κατέθεσαν πραγματικά με μανία εναντίον των κατηγορουμένων. Ο Γιώργος Μαυρογιώργος ήταν από τους ελάχιστους, που προσπάθησαν να τους καλύψουν και να αποδυναμώσουν το κατηγορητήριο. Τα αποσπάσματα της κατάθεσής του, σε σύγκριση με τον καταλογισμό των περισσότερων, είναι ενδεικτικά: "Τους ιδιώτας δεν τους ξεύρω.....την ημέρα της συγκέντρωσής μας πήγαμε εκδρομή, δεν ξεύρω εάν αυτοί που μείνανε κάνανε συγκέντρωση..... και εμένα με νόμιζαν για Λαμπράκη". Γι' αυτό και δεν κλήθηκε κατά την εκδίκαση της έφεσης από το Αναθεωρητικό Δικαστήριο....

Για τον αρθρογράφο η αναγνώριση τόσο της σοβαρότητας του λάθους όσο και της ευθύνης του δεν είναι μόνο υποχρέωση αλλά και ανακούφιση. Όσο κι αν αυτό σκιάζει μια δουλειά του, που ο ίδιος θεωρεί από τις πιο μαχόμενες στο δημοσιογραφικό του παρελθόν.

Ό,τι όμως σημαντικότερο διδάσκουν τα γεγονότα του '67 -και η προέκτασή τους στο παρόν- είναι τούτο: Κανένας δεν μπορεί να κατηγορηθεί ή να δικαιωθεί με βάση μόνο το παρελθόν του. Ένα παρελθόν, που δεν επιτρέπεται να λειτουργεί ούτε σαν προπατορικό αμάρτημα ούτε σαν τίτλος ευγένειας ή άλλοθι για εφησυχασμούς. Ο καθένας μας με τη συνολική του πορεία και την καθημερινή του συνέπεια δικαιώνει το παρελθόν του - ή το υπερβαίνει ".

Ύστερα από δέκα χρόνια, παραδεχόμενος φυσικά την ελλιπή μου γνώση για γεγονότα που δεν έζησα άμεσα, ελάχιστα πράγματα θα μπορούσα να προσθέσω για την ιστορική πλευρά του ζητήματος. Αντίθετα, είναι πάρα πολλά τα συναισθηματικά ερεθίσματα, που μου δημιούργησε η δήλωση των 11 και στη συνέχεια οι απαντήσεις του θιγόμενου, του Γραμματέα της Ν.Ε. του Συνασπισμού **Κώστα Ζήκου** και η τελική απόφαση του οργάνου, που στηρίζει τον Γιώργο Μαυρογιώργο.

Αναρωτήθηκα, ποια να είναι άραγε η αιτία, που οδηγεί έντεκα ανθρώπους - κι ανάμεσά τους ορισμένα από τα εντιμότερα στοιχεία της Γιαννιώτικης Αριστεράς - να στρέφονται τόσο έντονα στο παρελθόν, να απορρίπτουν ένα σύντροφό τους, την πολιτική παρουσία του οποίου είχαν αποδεχθεί τόσα χρόνια, και να επιδεικνύουν τέτοια σκληρότητα (για "πρακτικές ανθρωποφαγίας" έκανε λόγο ο κ. Ζήκος).

Πιστεύω ότι το πρόβλημα βρίσκεται στο παρόν και στις σημερινές συγκρούσεις. Και δεν θεωρώ επαρκή εξήγηση την υπαρκτή διαφορά των πολιτικών απόψεων ή τη διαμάχη συγκροτημένων τάσεων στο εσωτερικό της Οργάνωσης του Συνασπισμού. Διαισθάνομαι ότι το πρόβλημα αφορά συνολικά τον τρόπο της λειτουργίας της, τις προσωπικές στρατηγικές αλλά και τις προσωπικές πικρίες, το ήθος των ανθρώπων, που αναδεικνύονται ή παραγκωνίζονται - και όλα αυτά σε εποχές που ο ρόλος του κόμματος στις εξελίξεις αναμένεται να είναι πολύ πιο καιρικός.

Μ' όλα αυτά όμως πολύ λίγο έχει να κάνει το παρελθόν ενός συγκεκριμένου ανθρώπου. Αντίθετα, πιστεύω πως είναι οι επερχόμενες πολιτικές εξελίξεις, που θα κρίνουν την αξιοπιστία, το ήθος -ή τον καιροσκοπισμό- του καθένα.

ΤΟ " ΝΕΟ ΕΑΜ "

Ομολογώ την αμαρτία μου. Όταν βλέπω τους γνωστούς ακροδεξιούς βουλευτές της Ν.Δ. Καμμένο και Καρατζαφέρη να υπογράφουν "αντι-ιμπεριαλιστικά" κείμενα εναντίον της νέας δομής του ΝΑΤΟ (το "πλατύ μέτωπο", που λέει κι' ο "Ριζοσπάστης"), αρχίζω να διερωτώμαι μήπως δεν είναι και τόσο άσχημη αυτή η νέα δομή.

ΔΙΚΑΙΩΣΗ

Μερικές φορές η δικαστική δικαίωση των διωκόμενων για τις ιδέες τους μπορεί να καθυστερεί αρκετά χρόνια, δεν παύει όμως να είναι χρήσιμη και να αποτελεί όπλο για το μέλλον. Δεν αναφερόμαστε μόνο στην αθώωση του Γιώργου Μπαλάφα αλλά και στη δικαίωση του Πάνου Γρηγοριάδη από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Στρασβούργου για τις διώξεις που υπέστη στη διάρκεια της θητείας του. Μιά νομική και πολιτική μάχη που ξεκίνησε το καλοκαίρι του 1989 στην πόλη μας, αφού στο Στρατοδικείο των Ιωαννίνων δικάστηκε σε πρώτο βαθμό ο Πάνος Γρηγοριάδης, έληξε με τον καλύτερο τρόπο, με την επισήμανση δηλαδή του Δικαστηρίου ότι η ελευθερία της έκφρασης δεν σταματά στις πύλες των στρατοπέδων και την καταδίκη του ελληνικού κράτους. Ας έχουμε υπόψη την απόφαση αυτή.

Είχα ολοκληρώσει το κείμενό μου για την υπόθεση Μαυρογιώργου όταν διάβασα στην εφημερίδα "Ηπειρος" (9-12-97) ένα ανώνυμο σχόλιο, που απειλεί με αποκαλύψεις και ... βόμβες σε βάρος κάποιων από τους 11. Πρόκειται άραγε για τη μέθοδο της διασποράς αόριστης φημολογίας ή η κατάσταση εκτραχύνεται ;

Από την απαισιοδοξία της σκέψης στην αισιοδοξία της πράξης

Την Πέμπτη 4 Δεκεμβρίου 150.000 Γερμανοί φοιτητές κατέβηκαν στους δρόμους διαδηλώνοντας τα αίτημά τους για καλύτερη παιδεία. Εντυπωσιάζει η είδηση ιδιαίτερα σε μια χώρα σαν τη δική μας που συνήθισε πια να έχει το βλέμμα της στην "καθαρή και πολιτισμένη" Ευρώπη. Εντυπωσιάζει ακόμα η κοινότητα των αιτημάτων των Γερμανών φοιτητών μ' αυτά των Ελλήνων αλλά και των Γάλλων και των Ισπανών που μια πενταετία τώρα βρίσκονται συνεχώς σε κινητοποιήσεις όσο κι αν δεν χαιρούν της εκτίμησης και των φώτων της υποταγμένης δημοσιογραφίας. Σ' όλη την Ευρώπη σήμερα η μαχόμενη νεολαία ζητάει περισσότερα λεφτά για την εκπαίδευση, καλύτερα κτίρια και εργαστήρια, λιγότερα λεφτά για εξοπλισμούς και πάνω απ' όλα δραστική μείωση της ανεργίας.

Η απάντηση των ευρωπαϊκών κυβερνήσεων - που όλο και πιο πολύ μοιάζουν μεταξύ τους πλέον - είναι ίδια: Δραστική μείωση των δαπανών για την παιδεία (η χώρα μας διαθέτει το μικρότερο ποσοστό επί του προϋπολογισμού στην Ευρώπη) με παράλληλη αύξηση αυτών για εξοπλισμούς και αντιμετώπιση με κατασταλτική βία όσων διαφωνούν. Από τον τρόπο που αντιμετωπίζει τους διαφωνούντες η ελληνική κυβέρνηση μπορούμε να θεωρήσουμε ότι τουλάχιστον σ' αυτόν τον τομέα ο ευρωπαϊκός εκσυγχρονισμός της χώρας επιτυγχάνεται αν και έχουμε πολλά ακόμα να μάθουμε από την αποτελεσματικότητα των γερμανικών ΜΑΤ.

Αν όμως τα αιτήματα των ευρωπαϊκών φοιτητών και μαθητών είναι κοινά τότε

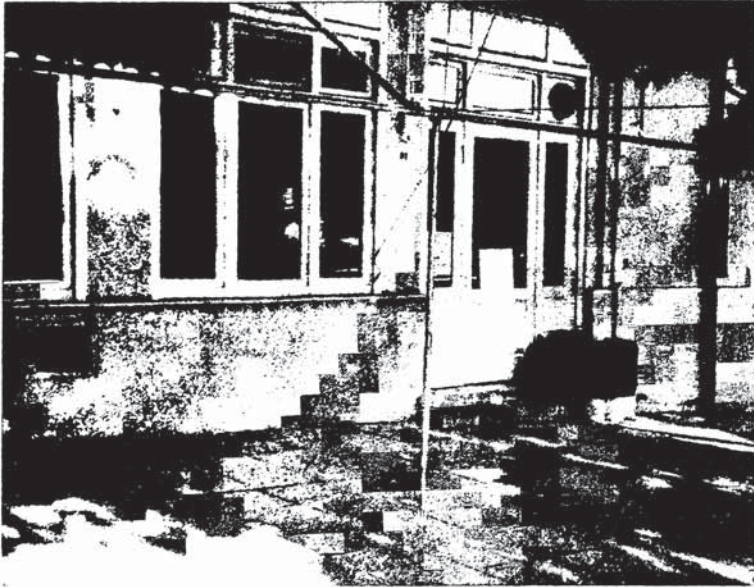
σαφώς και δεν στέκουν όσα συκοφαντικά λέγονται περί τεμπέληδων και αργόσχολων των δικών μας καταληψιών. Απ'την άλλη, είναι δικαιολογημένος ο φόβος των κάθε λογής εξουσιαστών και των εκπροσώπων τους στα ΜΜΕ. Γιατί αν τα παιδιά έχουν δίκιο (και έχουν βέβαια) τότε οι αντιδράσεις τους μπορεί να πάρουν ανεξέλεγκτες διαστάσεις και το ανεξέλεγκτο και μη ελεγχόμενο πάντα φοβίζει την εξουσία. Γι' αυτό και συκοφαντούν και χτυπούν τα παιδιά με τις παλιές, καλές μεθόδους του αυταρχισμού.

Ευτυχώς, όσο κι αν φαίνεται απίστευτο σε μερικούς, η πολιτική δεν γίνεται ούτε στα κλειστά γραφεία των κομμάτων, ούτε σε τίποτα συνομοτικά κέντρα του "διεθνούς ιμπεριαλισμού". Η πολιτική γίνεται ακόμα στους δρόμους κι εκεί δοκιμάζονται οι ιδέες (που παραδόξως επιβιώνουν ακόμα παρόλο το περίφημο "τέλος" τους) και στο δρόμο κερδίζουν αυτοί που έχουν δίκιο. Όπως δίκιο έχουν σήμερα οι νέοι, οι άνεργοι ή οι αγρότες της Ευρώπης. Και το δίκιο τους το παλεύουν όπως αυτοί νομίζουν καλύτερα ταράζοντας τη μικροαστική πλήξη και την εξουσιαστική δειλία των κυβερνώντων.

Αυτό το "όπως αυτοί νομίζουν καλύτερα" είναι ότι πιο επαναστατικό διαθέτει η εποχή μας. Η αυτενέργεια και η αυτοοργάνωση είναι το καλύτερο μάθημα που μαθαίνουν τα παιδιά μέσα στους αγώνες τους κι ας φοβίζει αυτό τους μονίμως φοβισμένους δασκάλους τους και τους απανταχού λογιστές.

Αντίο Τσοκάνη

ανακαινισμένον πλην όμως... κλειστόν

"Κλειστόν". Έτσι απλά. Χωρίς άλλες εξηγήσεις "κλειστόν". Μέσα στοιβαγμένες καρέκλες και τραπέζια ανάποδα. Έξω, αμήχανοι και θλιμμένοι θαμώνες. Βλέμματα να διασταυρώνονται και κουβέντες κοφτές. Ορφανεμένοι, λες, ανθρωποι, γυρίζουν σαν πούλια που κάποιος γκρέμισαν τη φωλιά τους. Φιγούρες μοναχικές σαν τα πεύκα στο πεζοδρόμιο. Τα πεύκα που φαίνονται να συμπάσχουν.

"Κλειστόν". Για πάντα. Κι ας λένε ό,τι θέλουν. Για ιστορικά κτίρια. Για πολιτιστική κληρονομιά. Για χρήσεις. "Κλειστόν". Κι ας διαπληκτίζονται πολιτικοί παράγοντες και δημόσιοι φορείς. "Κλειστόν". Τι σημασία έχουν οι ευθύνες; Ποιος νοιάζεται να βρει τους φταίχτες;

Κτιριακό συγκρότημα ιδιαίτερης ιστορικής, αρχιτεκτονικής και πολιτιστικής αξίας, λένε. Σύμβολο μιας εποχής. Κομμάτι της πόλης ταυτισμένο με τις αναμνήσεις γενεών. Είναι θέμα ταυτότητας. Ωραία τα λένε. Κι ωραία θρηνούν κάποιιο άλλοι. "Κλειστόν".

"Κλειστόν". Κι οι θρήνοι, ψεύτικοι ή αληθινοί, δεν ωφελούν. Μα τι να κάνεις τους άλλους. Και σ' αυτούς δυστυχώς ανήκεις. Τι να τους κάνεις. Μαζί με τον εαυτό σου. Πού ν' ακουμπήσει κανείς το βλέμμα του; Πού να ζεστάνει την κρούα καρδιά; Κι ας λένε ό,τι θέλουν εκείνοι που διαχειρίζονται τα κοινά. Τη μοναξιά μας ποιος να καταλάβει...

"Κλειστόν". Τελειώνουν τάχα κι οι παρεές; Τι θα απογίνουν οι δάσκαλοι; Τι θ' απογίνουν οι οικοδόμοι; Τα παιδιά απ' το Καύτισκο;

Τώρα, Μιχάλη, πού θα βρισκόμαστε κι εμείς παρηγοριά; Τώρα, Τάσο, που θα δίνουμε τα ραντεβού; Τώρα, Βαγγέλη, ψάξε να με βρεις...

"Κλειστόν". Κι ας πούμε πως το χειμώνα ετούτο τον πηδήξαμε. Με την άνοιξη, με το καλοκαίρι, τι θα γίνει; Πού θα βρούμε για σεργιάνι; Πού θα καταθέσουμε την αγανάκτησή μας μ' ένα ποτήρι ρακί; Πού θα παγώσουμε την αμηχανία μας μ' όσα συμβαίνουν γύρω μ' ένα ποτήρι μπύρα; Εν τέλει, πού θα φιλοσοφήσουμε;

"Κλειστόν". Πρόεδρε απ' το Λούψικο, πρόεδρε απ' το Πληκάτι, Γραμματικέ απ' τα Τζουμέρκα, πού θα σας έβρω. Παρακαλώ να μη χαθούμε. Παρακαλώ...

"Κλειστόν". Γκαρσόνια που δεν έμαθα ποτέ τ' όνομά σας θα στενοχωρηθώ να σας δω να σερβίρετε κάπου αλλού. Πεύκα του πεζοδρομίου για σας ποιος ποιητής θα γράψει;

"Κλειστόν". Αυτό έχει σημασία. Και πάψτε να μοιράζετε ευθύνες.

Όλη αυτή η κουβέντα γύρω από την ποιότητα των ΜΜΕ και ιδιαίτερα της τηλεόρασης γίνεται κουραστική και αδιάφορη όταν δεν συνδέεται με την ιδεολογία, τις επιθυμίες και τις ανάγκες όσων εμπλέκονται. Η ηθική και η δεοντολογία δεν είναι ούτε ουδέτερη ούτε κοινή για όλους και όλες. Και οι δύο, παραμένουν στη σφαίρα της διαλεκτικής και βρίσκονται σε συνεχή επικοινωνία με τις κάθε λογής κοινωνικές, ταξικές και ιδεολογικές συγκρούσεις που γίνονται γύρω μας. Η εκδήλωση του Δικηγορικού Συλλόγου Ιωαννίνων με θέμα "ΜΜΕ - Δικαιώματα και άμυνα του πολίτη" πέτυχε αφού σεβάστηκε το θέμα της και αποκάλυψε, στο βαθμό που είναι δυνατό, τις απόψεις των ομιλητών, του Αντώνη Μανιτάκη, του Σεραφείμ Φυντανίδη και του Φίλιππα Πανταζή ως εκπρόσωπο του Δ.Σ.Ι. Η ανάγκη, μάλιστα, να έχουν λόγο ένας συνταγματολόγος κι ένας δικηγόρος σημαίνει ότι έχουμε πολλά θεσμικά ελλείματα αν θέλουμε να μιλάμε για ορθή λειτουργία της πολιτείας. Χωρίς, όμως, να σημαίνει ότι η έλλειψη νομοθεσίας και πολιτικής βούλησης μπορεί να δικαιολογεί τις αυθαιρεσίες και τις παρανομίες εκδοτών και δημοσιογράφων.

Διαπλεκόμενα.

Ο τοπικός τύπος γενικά αντιμετώπισε θετικά την εκδήλωση. Οι "Νέοι Αγώνες" (9/12), όμως, το είδαν αλλιώς το θέμα. Θεωρούν "ατόπημα" που δεν κλήθηκαν ως ομιλητές οι ντόπιοι εκδότες ενώ κλήθηκε ο "κ. Φυντανίδης τον οποίο οι δικηγόροι της πόλης μας γνωρίζουν μόνον από τα ΔΙΑΠΛΕΚΟΜΕΝΑ..."

Δηλώνει μάλιστα η εκδότρια κ. Μαλάμη ότι "Δεν δεχόμεθα μαθήματα ΗΘΟΥΣ και δημοσιογραφικής δεοντολογίας από ΚΑΝΕΝΑ Φυντανίδη και κανέναν εκπρόσωπο των ΑΗΘΩΝ ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΕΝΩΝ που αποτελούν ΚΑΝΟΝΑ ΖΩΗΣ του Αθηναϊκού τύπου" (η ορθογραφία της εφημερίδας). Έτσι για τη δεοντολογία κ. Μαλάμη, πείτε μας σε ποιο ακριβώς "διαπλεκόμενο" ανήκει ο αθηναϊκός τύπος; Μήπως παίρνει φακελλάκια υποψηφίων πολιτευτών ή μήπως εργάζεται για το

καλό της αστικής τάξης; Γράψτε κάτι να φωτιστούμε κι εμείς οι επαρχιώται αφελείς; Όσο για εκδήλωση με τους ντόπιους εκδότες, ομιλητές θα βρούσαμε, θεατές όμως κομμάτι δύσκολο!

DRUGS

Αφού είμαστε, όμως, στους "Νέους Αγώνες" ας αναπαράγουμε την τρομερή αποκάλυψη του Βαγγέλη Μάστορα στο ίδιο φύλλο ότι η νεολαία βρήκε "νέο τρόπο εθισμού σε ναρκωτικές ουσίες" αυτόν της "εισπνοής βενζίνης". Τι λες βρε παιδί μου, τρομερά νέος αυτός ο τρόπος να φτιάχνονται τα πιτσιρικά, ούτε μερικές δεκαετίες δεν έχει ζωή. Άσε που τώρα πρέπει να ποινικοποιηθεί και το εν λόγω καύσιμο!

Ειδικές Διαφωνίες

Ένα πολιτικά ορθό σχόλιο για τα ανάπηρα παιδιά σκέφτηκε να κάνει η Τσιμπίδα του Ηπειρωτικού Αγώνα (3/12) αλλά μάλλον τα έμπλεξε περισσότερο. Με αφορμή ένα τηλεοπτικό ρεπορτάζ που έδειχνε παιδιά με ειδικές ανάγκες να τραγουδούν και να συμμετέχουν σε σχολικές δραστηριότητες και γράφει ότι "ο τηλεοπτικός φακός (δεν πρέπει) να καταγράφει επιδόσεις παιδιών που έχουν προβλήματα". Η απάντηση ήρθε τρεις μέρες μετά από τον κ. Αγγελίδη του σχολείου κωφών και βαρηκόων που θεωρεί ότι το σχόλιο βάζει σαφή όρια μεταξύ των παιδιών με ειδικές ανάγκες και των "κανονικών" αλλά και από τον Σύλλογο Γονέων και Φίλων παιδιών με ειδικές ανάγκες που τονίζει ότι τα "προβλήματα δεν παύουν να υπάρχουν όταν απλώς προσπαθούμε να τα αποκρύψουμε". Στην απάντησή της η Τσιμπίδα αναρωτιέται "για ποιο λόγο να επιδεικνύουν (τα παιδιά) το πρόβλημά τους π.χ. στο τραγούδι; Θα αρκούσε η πρόοδος τους στη ζωγραφική, στον αθλητισμό κλπ" (αλήθεια εκεί δεν φαίνονταν το "πρόβλημα").

Θυμίζοντας στην Τσιμπίδα ότι σημασία δεν έχουν οι δικές μας τυχόν ευαισθησίες αλλά οι επιθυμίες των ίδιων των παιδιών αντιγράφουμε αυτό που γράφει ο Χρήστος Παπαβασιλείου στην ίδια εφημερίδα στις 2/12: "Από εκπαιδευτικής πλευράς

στόχος είναι να απαλείψουμε τις διακρίσεις μεταξύ "ειδικής" και "κοινής" εκπαίδευσης τόσο στη θεωρία όσο και στην πρακτική".

Βλέπετε ωραία και εύκολα είναι τα σχόλια, δεν συνιστούν όμως ποτέ ολοκληρωμένη άποψη κι εκεί βρίσκεται η δυσκολία του εν λόγω συντάκτη.

Άτιμη ράτσα

Πολυσπούδαστο ιστορικό άρθρο του Βασ. Κονιτσιώτη στον Πρωινό Λόγο (2/12) για τη 'φυλή των Τούρκων'. Αφήνοντας το ρατσιστικό διαχωρισμό των λαών σε φυλές στους οπαδούς της Ναζιστικής ιδεολογίας, μας διασκέδασαν τα παρακάτω συμπεράσματα: "Η Τουρκία... δεν παρουσίασε καμμία αξιόλογη πρόοδο στα γράμματα και τις τέχνες, καθώς και δεν προσέφερε και ίποτε στην επιστήμη" και λίγο παρακάτω: "Φυλή η Τουρκική) που ουδέποτε, ούτε κατ' ελάχιστον προσέφερε στον ανθρώπινο πολιτισμό".

Ίαλά τους νέους Τούρκους συγγραφείς που που-
άνε πολύ και στην Ελλάδα να τους αφήσουμε,
μους σκηνοθέτες που τίμησε και βράβευσε το
Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης να τους ξεχάσουμε τον
Αζιζ Νεσίν και τους Κεμάλ ας τους παραβλέψου-
με, τα Τζαμιά και τα Δημόσια Λουτρά ας μην τα
λούμε, εκείνο τον **τούρκικο καφέ** όμως πώς να
'ου κρύψουμε που μόνος του φτάνει για να θεω-
ηθούν οι Τούρκοι απ' τους πιο πολιτισμένους
αούς του κόσμου. Αφήστε δε τα σοροπιαστά...

Σταυροφόροι

Σε "Σταυροφορία για την κατάργηση του
Ιανεπιστημιακού Ασύλου" καλούν τον Πρύτανη
. Μασσαλά τα Πρωινά Νέα πρωτοσέλιδα (5/12)
τειδή έπεσε ένα γκαζάκι σε μία σχολή (πράξη η
τοία βέβαια εκ του νόμου δεν καλύπτεται από το
πυλο, όπως δεν λέει ο εκδότης κ. Τζιαφάς).
ροσέξτε και την παγίδα: Αν ο Πρύτανης αρνη-
ί να συμμετάσχει στην σταυροφορία θα βγει
τά η εφημερίδα και θα τον καταγγέλλει ως "ψευ-
διανοούμενο" και "προοδευτικό" όπως συνηθί-
ι να κάνει με όσους δεν είναι ακροδεξιοί.
ε την ευκαιρία κ. Τζιάφα θα μας αποδείξετε
τέλους τη σχέση του Τζουμάκα και λοιπών
ροδευτικών με το Σπυδαστικό της Ασφάλειας
θα συνεχίσετε τα ανέξοδα υπονοούμενα;

ωραία Ιδέα

'διαφέρων το άρθρο του δημοτικού συμβούλου

κ. Πανταζή που δημοσιεύτηκε στους "Νέους
Αγώνες" στις 5/12 και καλά τεκμηριωμένο. Στις
προτάσεις όμως τα χαλάει. Να μετατραπεί, λέει ο
χώρος σε "συνεδριακό Κέντρο π.χ. για τον κινη-
ματογράφο". Καλά ολόκληρη Θεσσαλονίκη που
το Φεστιβάλ της κοστίζει 600 εκατ. το χρόνο και
δεν έχει τέτοιο κέντρο, τα Γιάννενα τι να το
κάνουν; Και ποιος να συνεδριάσει εκεί μέσα που
το Πνευματικό Κέντρο του Δήμου αγνοεί και την
ίδια την τέχνη ακόμα του κινηματογράφου τόσα
χρόνια. Φτιάξτε πρώτα μια αίθουσα προβολής
αφού σας νοιάζει τόσο πολύ και μετά τα ξαναλέ-
με!

Και οι Συνταξιούχοι του Ουλάν Μπατόρ;

Σημαντικότερη είδηση στην τελευταία σελίδα
ημερησίας τοπικής εφημερίδας: Συγκέντρωση
συνταξιούχων του ΤΕΒΕ, ΤΣΑ και ΟΓΑ με συν-
θήματα κλπ κλπ. έγινε χτες το μεσημέρι έξω από
την Νομαρχία... Κάβάλας! Πόσο δύσκολο είναι
να γίνεται μια διαλογή στις ειδήσεις που φτάνουν
μέσω πρακτορείων στα γραφεία της εφημερίδας
αντί να μπαίνει τελευταία στιγμή ό,τι να 'ναι για
να κλείσει η ύλη;

N.A.

Έρχεται το Νο 3;

...της Φηγού; Μάλλον, αν κρίνουμε από τα άρθρα
συγγενών και φίλων της συντακτικής επιτροπής
που άρχισαν να εμφανίζονται στον τοπικό τύπο
και να επαινούν την «θαυμάσια προσπάθεια». Τελευταίο, το άρθρο του Νίκου Τέντα στον
Πρωινό Λόγο, από το οποίο σταχυολογούμε: Το
δεύτερο τεύχος της Φηγού έχει κερδίσει την καλή
εμφάνιση και έχει περιορίσει τα τυπογραφικά
λάθη. (Απίστευτη επιτυχία για λογοτεχνικό περιο-
δικό! Το 8ο τεύχος αναμένεται να είναι ολόσω-
στο!) Το γεγονός και μόνο της δημοσίευσης τριών
δοκιμίων προσδίδει στο περιοδικό το κύρος της
άξιας προσφοράς, αν συνδυαστεί με μερικά μεγά-
λης πνοής ποιήματα. (Παρακαλω;) Τα επιλεγμένα
διηγήματα, συνεχίζει ο κ. Τέντας εκφράζουν τους
δημιουργούς και το ...ανάλογο πνευματικό τους
βάρος (ωραίο καρφί). Και οι κριτικοί στους οποί-
ους το περιοδικό δεν άρεσε; Μα οι αποτυχημένοι
δημιουργοί, γράφει ο κ. Τέντας είναι οι κακοί και
κακεντρεχείς κριτικοί. Εκεί μάλλον ανήκουμε και
εμείς.

Το Θέατρο στα Γιάννενα

Μαρία Λάζου, Γιώργος Τζέρπος, Δημήτρης Κωστής, στον χώρο της συζήτησης, Τετάρτη 3 Δεκεμβρίου

Είναι Τετάρτη απόγευμα και στο ραντεβού που έχουμε δώσει για να συζητήσουμε την πορεία του θεάτρου στην πόλη την τελευταία εικοσαετία είναι παρόντες τρεις άνθρωποι που κάνουν θέατρο στα Γιάννενα. Ο Καλλιτεχνικός Διευθυντής του Δημοτικού Θεάτρου (ΔΗΠΕΘΙ) Γιώργος Τζέρπος. Ο Δημήτρης Κωστής από την θεατρική ομάδα του Πολυθεάματος. Και η Μαρία Λάζου, των Μορφών. Λείπει ο Γιώργος Νάκος του ΘΕΗ. Αν και προσκλήθηκε, αρνήθηκε λέγοντας ότι δεν μπορεί «να νομιμοποιήσει με την παρουσία του» έναν από τους καλεσμένους του περιοδικού. Κρίμα, η συζήτηση θα ήταν σφαιρικότερη με την παρουσία του.

Μικρόπολις: *Ας ξεκινήσουμε την συζήτησή μας με την πορεία του θεάτρου στα Γιάννενα από την μεταπολίτευση μέχρι σήμερα.*

Μαρία Λάζου: *Ιστορικά, διακρίνουμε δύο φάσεις, από το 1976 ως το 1983 και από το 1983 ως σήμερα. Το σημείο καμπής, το μεταίχμιο, είναι το πέρασμα -το 1983- από τον παλιό ΟΗΘ, τον Οργανισμό Ηπειρωτικού Θεάτρου στο Δημοτικό Περιφερειακό Θέατρο. Ο ΟΗΘ είχε μια συλλογι-*

κότητα. Όλα τα μέλη του -και ήταν πολλά- δραστηριοποιούνταν συλλογικά, θωρούσαν τον ΟΗΘ κάτι από τα σπλάχνα τους. Το πέρασμα στο ΔΗΠΕΘΙ άλλαξε την εικόνα. Και το κοινό του ΔΗΠΕΘΙ κατ' επέκταση είναι ένα άλλο κοινό, αστικοποιημένο, ανάλογο με το κοινό του Κρατικού Βορείου Ελλάδος ή του Εθνικού Θεάτρου. Τώρα, αν αυτό το κοινό διαμορφώθηκε προς το καλύτερο ή το χειρότερο, ας το κρίνουν πιο ειδικοί. Κατά την άποψή μου, η μετάλλαξη από τους παλιότερους σχηματισμούς στα Δημοτικά Θέατρα είχε περισσότερα αρνητικά, παρά θετικά σημεία και έβλαψε τους προηγούμενους σχηματισμούς.

Δημήτρης Κωστής: *Πιστεύω ότι η μετάλλαξη του ΟΗΘ σε Δημοτικό Θέατρο έγινε με σχεδιασμό: κάπως νοθευμένο. Η πείρα από την υπόλοιπη Ελλάδα έδειξε ότι τα υπό ίδρυση Δημοτικά Θέατρα ενσωμάτωσαν τους θεατρικούς σχηματισμούς που προϋπήρξαν και αυτό ήταν καλό. Στα Γιάννενα ο ΟΗΘ είχε τις προϋποθέσεις να ενσωματωθεί, να αποτελέσει τον πυρήνα ίδρυσης του Δημοτικού Θεάτρου, αλλά για λόγους που είχαν σχέση με τα κομματικά δεδομένα της εποχής, κάτι τέτοιο δεν έγινε.*

Δηλαδή δεν ήταν θέμα πολιτικής επιλογής και κατεύθυνσης που δόθηκε από το Κέντρο, μέσα από το πλαίσιο δημιουργίας των Δημοτικών Θεάτρων;
Δημήτρης Κωστής. *Πέρα από αυτό, ήταν και τα τρωτά σημεία των ίδιων των συλλόγων που έπαιξαν ρόλο. Οι σύλλογοι ήταν μαζικοί, συλλογικοί, όπως είπε και η Μαρία, αλλά δυστυχώς βρίσκονταν κάτω από τον έλεγχο κομμάτων και οργανώσεων που κοίταζαν να κάνουν μικροπολιτική σε βάρος του πολιτισμού. Η κυβέρνηση από την άλλη, για να αποφύγει την μικροπολιτική επέβαλ-*

λε τους δικούς της όρους με μια άνευ προηγουμένου αλαζονεία. Μπορούμε λοιπόν να πούμε ότι το παιδί δεν γεννήθηκε με ομαλό τοκετό. Αντίθετα, το Θεσσαλικό Θέατρο ενσωματώθηκε ομαλά στο εκεί Δημοτικό Θέατρο και γι' αυτό τα αποτελέσματα ήταν καλύτερα. Πάντως το Δημοτικό Ιωαννίνων ακολούθησε την δική του πορεία, όχι χειρότερη από τον μέσο όρο, συχνά καλύτερη. Ας μην κρίνουμε όμως μόνο το Δημοτικό αλλά και τους εαυτούς μας, το κοινό, την πόλη στο σύνολό της.

Θα μιλήσουμε αργότερα για το κοινό. Υπάρχει και άλλη κινητικότητα στο χώρο του θεάτρου αυτή την εικοσαετία.

Δημήτρης Κωστής: Βεβαίως. Μετά τον σχηματισμό του Δημοτικού ο ΟΗΘ επιβιώνει για ένα ακόμα χρόνο και διαλύεται λόγω και έλλειψης πόρων. Πριν από την ίδρυση ακόμα του Δημοτικού, ο **Γιώργος Νάκος** έχει ιδρύσει το ΘΕΗ ενώ οι φοιτητές κάνουν και αυτοί θεατρικές ομάδες με κυριότερη την ΘΕΣΠΙ. Η θεατρική ομάδα του Πολυθεάματος ιδρύεται το 1985 και οι Μορφές το 1994. Αυτός είναι πάνω κάτω ο χάρτης του θεάτρου στην πόλη.

Οι διαδικασίες στον ΟΗΘ

Γιώργος Τζέρπος: Μιλώντας για την περίοδο και τον ΟΗΘ πρέπει να προσθέσω ότι ο ΟΗΘ υπήρξε ένα σχολείο αντοχής της Δημοκρατίας, ιδιαίτερα για αυτούς που δεν ανήκαν σε κόμματα. Υπήρχε εκείνη την εποχή μια έντονη επιθυμία των κομμάτων να έχουν παρουσία παντού. Ας μην ξεχνάμε ότι μιλάμε για την έντονη πολιτικοποίηση της πρώτης μεταπολιτευτικής περιόδου. Κάναμε παρόλα αυτά τον ΟΗΘ ανοιχτό. Με ένα κατοστάρικο γινόσουν μέλος και αποφάσιζες για τα πάντα. Όλα γίνονταν συλλογικά. Τρέχαμε όλοι να στήσουμε το σκηνικό, φορτώναμε το πούλμαν για την παράσταση στο χωριό και οι μισοί θεατές ήταν μέλη του ΟΗΘ που έρχονταν από τα Γιάννενα να δουν την παράσταση. Αλλά υπήρχαν βέβαια και τα προβλήματα. Ίσως και εμείς σαν καλλιτέχνες δεν ήμασταν έτοιμοι να πείσουμε όσους συμμετείχαν. Ένα άλλο πρόβλημα ήταν η τέχνη του περιτυλίγματος. Κάναμε καλές παραστάσεις, συχνά η δική μας παραγωγή ήταν καλύτερη από του Θεσσαλικού αλλά δεν ξέραμε πώς να τις πουλήσουμε, πώς να τις πλασάρουμε. Είχαμε λοιπόν όλα αυτά τα χρόνια θέατρο στα Γιάννενα, αλλά δεν καταφέραμε να είναι στην πρώτη γραμμή, να γίνει αποδεκτό από τα Μέσα

Γιώργος Τζέρπος

Ενημέρωσης των Αθηνών.

Δημήτρης Κωστής: Είχε τελικά, ο ΟΗΘ, θετικά και αρνητικά στοιχεία. Στα πρώτα ήταν ότι κινητοποίησε πολλούς ανθρώπους να κάνουν θέατρο και στα δεύτερα ότι συχνά χρησιμοποιήθηκε από τα κόμματα, χάρη στην δεκτικότητα ορισμένων προσωπικοτήτων να δρουν σαν φορείς κομματικού και όχι πολιτιστικού τμήματος. Μέσα σε αυτή την κατάσταση, η διαμάχη προσωποποιείται - κακώς- σε δύο υποτιθέμενους παραταξιάρχες, χωρίς οι δύο αυτοί (ο Νάκος και ο Τζέρπος δηλαδή) να το επιδιώξουν, πράγμα που έκανε μεγάλη ζημιά στο θέατρο. Πάντως με τα θετικά του και τα αρνητικά του στοιχεία ο ΟΗΘ αποτέλεσε ένα μεγάλο σχολείο θεάτρου.

Γιώργος Τζέρπος: Ασφαλώς γίνανε και λάθη, πρέπει όμως να τα δει κανείς μέσα από το πρίσμα της αγωνίας μας και του πάθους μας να στήσουμε ένα θέατρο που ακόμα ήταν στα σπάργανα. Γι' αυτό πρέπει και να μας συγχωρεθούν σε ένα βαθμό. Έπειτα και η μορφή της δημοκρατικής οργάνωσης του θεάτρου που είχαμε αποφασίσει να δώσουμε στον ΟΗΘ (ακόμα και για την σκηνοθεσία γινόταν ψηφοφορία) είχε αναπόφευκτα το κόστος της...

Γιατί όλα τα στελέχη του ΟΗΘ δεν περνούν στο ΔΗΠΕΘΙ;

Δημήτρης Κωστής: Από την μια υπάρχει μια διαφορά νοοτροπίας. Από την άλλη δεν ζητήθηκε σε όλους μας. Ενωώ βέβαια νοοτροπία διοικητική - όχι καλλιτεχνική- που δεν βοήθησε τότε στο να βρεθούμε μαζί.

Το διοικητικό συμβούλιο του ΔΗΠΕΘΙ ορίζεται από την εκάστοτε Δημοτική Αρχή. Πώς έχει λει-

τουργήσει αυτού του είδους η επιλογή ως τώρα;

Μαρία Λάζου: Η εκάστοτε δημοτική αρχή ορίζει τα μέλη με κριτήρια δικά της. Θέλουν το τάδε άτομο να είναι μέλος του διοικητικού συμβουλίου, να ανήκει κατά προτίμηση στον πολιτικό χώρο, ε, αν έχει και κάποια καλλιτεχνική παρουσία τόσο το καλύτερο. Έτσι γίνεται λίγο πολύ η επιλογή.

Γιώργος Τζέρπος: Η επιτυχής σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΔΗΠΕΘΙ εναπόκειται στην οξυδέρκεια του Δημάρχου και της πλειοψηφίας του Δήμου. Από αυτούς εξαρτάται αν θα είναι αποδοτικό, αν θα είναι αντιπροσωπευτικό, αν θα έχουν επιλεγεί άνθρωποι κατάλληλοι, και όχι κάποιοι που θα θέλουν να κάνουν παράλληλα τον «σκηνοθέτη». Πάντως τελευταία τα πράγματα έχουν βελτιωθεί και η συνεννόηση με το Υπουργείο και τους διοικούντες είναι καλύτερη. Με την καινούργια οργανωτική σύμβαση του Υπουργείου, ο καλλιτεχνικός διευθυντής έχει εξουσία ανάλογη με αυτή του συναδέλφου του πχ. στο Εθνικό Θέατρο. Επιλέγει έργα, επιλέγει συνεργάτες, έχει ακόμα και θεσμικά δικαιώματα.

Δημήτρης Κωστής: Φτάνουμε πάντως σήμερα να ταυτίζεται η παρουσία ενός ολόκληρου θεάτρου με την δράση ενός καλλιτεχνικού διευθυντή. Από το Δημοτικό έχουν βέβαια περάσει αξιόλογοι διευθυντές -και πρέπει να αναφερθεί ιδιαίτερος ο συχωρεμένος ο Παπαδάκης-, άλλοι που προσπάθησαν λιγότερο, άλλοι περισσότερο ανάλογα και με τα προβλήματα που συνάντησαν.

Γιώργος Τζέρπος: Εγώ ομολογώ, είμαι από τους τυχερούς -σε σχέση με τους προκατόχους μου.

Οι άνθρωποι που έρχονται από μακριά

Δημήτρης Κωστής: Ο Γιώργος Τζέρπος είναι ο πρώτος καλλιτεχνικός διευθυντής του ΔΗΠΕΘΙ με γιαννιώτικη καταγωγή. Οι προηγούμενοι ήταν άνθρωποι του Κέντρου, που είχαν κληθεί εδώ για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.

Πώς έρχονται αλήθεια αυτοί οι άνθρωποι στα Γιάννενα;

Δημήτρης Κωστής: Το να δουλέψει κανείς ως καλλιτεχνικός διευθυντής σε ένα Δημοτικό Θέατρο, είναι θέση αξιοζήλευτη για τους ανθρώπους του χώρου.

Το ίδιο και οι ηθοποιοί; Ή έρχονται στα Γιάννενα γιατί δεν βρίσκουν δουλειά στην Αθήνα;

Γιώργος Τζέρπος: Για να είμαστε ειλικρινείς, αυτό συμβαίνει, εκτός και αν έχει προλάβει το ΔΗΠΕΘΙ να κάνει μια δελεαστική πρόταση σε κάποιον. Αλλά για να έρθει κάποιος ξεχωριστός ηθοποιός θα πρέπει να πάρει αρκετά χρήματα. Βλέπεις λίγο - πολύ εδώ η σχέση του με τα δημοσιότητα θα είναι περιορισμένη. Πάντως έχουμε φτάσει στην ουσία ενός προβλήματος: Καλούσε ως τώρα το Διοικητικό Συμβούλιο έναν καλλιτεχνικό διευθυντή που θα έμενε ένα - δύο χρόνια και αυτός έπρεπε μέσα στο συγκεκριμένο διάστημα να δώσει το καλλιτεχνικό του στίγμα. Προσπαθούσαν λοιπόν οι περισσότεροι να ισοροπήσουν πάνω σε αυτό και να κλείσουν το μάτι στους κριτικούς της Αθήνας γιατί έπρεπε να σκεφτούν και το μέλλον τους. Είναι δύσκολο μαχαίρι αυτή η κατάσταση. Από την μια το Διοικητικό Συμβούλιο δεν έκανε μεγαλύτερη σύμβαση στους καλλιτεχνικούς διευθυντές, από την άλλη αυτοί έβλεπαν το Δημοτικό πιο πολύ σαν σκαλοπάτι για το Κέντρο.

Μαρία Λάζου: Εδώ έχω να κάνω μια ένσταση. Αυτό μπορεί να είναι και θετικό, αρκεί να χρησιμοποιηθεί σωστά. Όταν ένας άνθρωπος έρχεται φρέσκος από την Μητρόπολη, κουβαλάει καινούργια πράγματα. Αυτό το φρεσκάρισμα είναι απαραίτητο σε κάθε θέατρο. Το θέμα είναι να μην έχει να ασχοληθεί ο καλλιτεχνικός διευθυντής με φθοροποιά διοικητικά ζητήματα.

Ποιος είναι λοιπόν ο ρόλος του Δημοτικού και πόσο καλά τον παίζει εν τέλει;

Δημήτρης Κωστής: Το λέει ο τίτλος του... Ας κωδικοποιήσω περισσότερο την άποψή μου: Να αναφέρεται σε ένα Δήμο και μια περιφέρεια και να δημιουργεί θεατρική παιδεία. Να επιλέγει ένα ρεπερτόριο, όχι βέβαια λαϊκίστικο αλλά βατό και αντιληπτό από το κοινό και να συμπεριφέρεται χωρίς θεατρινίστικα τερτίπια, διδάσκοντας πραγματικό θέατρο και προάγοντας τον πολιτισμό των Δημοτών και της Περιφέρειας. Ακόμα, να συνδεθεί με τα κοινωνικά στρώματα -εργαζόμενοι, φοιτητές, νεολαία, άνθρωποι μέσης ηλικίας- και να τους κάνει κοινωνούς του θεάτρου. Για αυτό εξάλλου ξοδεύονται χρήματα από τον κρατικό και δημοτικό προϋπολογισμό. Αφού προφανώς, από τις εισπράξεις δεν βγαίνουν τα έξοδα ώστε να επιτελεστεί έργο.

Τα καταφέρνει όλα αυτά το Δημοτικό;

Δημήτρης Κωστής: Σε ένα βαθμό τα καταφέρνει, σε ένα βαθμό δεν μπορεί να ανταποκριθεί. Αλλά αυτή είναι η μισή αλήθεια. Αυτό που κάνει το ΔΗΠΕΘΙ είναι ένα δρώμενο. Η πραγματική σχέση είναι αμφίδρομη. Είμαι απαισιόδοξος για το άλλο μέρος της εξίσωσης, τη δεκτικότητα του κοινού. Το κοινό (και ας πάψουμε να ωραιοποιούμε το κοινό των Ιωαννίνων) έχει μετεξελιχθεί. Είναι αδιάφορο, σνομπάρει τα πράγματα, δεν αγκαλιάζει τον πολιτισμό, μένει αδρανές. Και επειδή δεν κολακεύω το κοινό, λέω ότι ο καθένας έχει την ευθύνη των πράξεών του. Τέλος, φταίει και η εποχή. Αλλάξαμε εμείς οι ίδιοι. Είναι ο καιρός των μοναχικών ατόμων. Μέσα σε μια προσπάθεια κοινωνικοποίησης σε μπαρ και ταβέρνες προσπαθούμε να βρούμε τον εαυτό μας και τελικά λειτουργούμε μοναχικά. Μοναχικά θα μπορούσαμε να πηγαίνουμε και στο θέατρο. Αλλά νομίζουμε ότι πίνοντας ένα ποτό στο μπαρ θα τα τούμε καλύτερα. Σταμάτησε το θέατρο να είναι ιορφή επικοινωνίας, σταμάτησε να είναι το περιοδικό ή ο κινηματογράφος μορφή επικοινωνίας. Κρίμα, γιατί για μένα η τέχνη είναι κυρίως ορφή επικοινωνίας.

Γιώργος Τζέρπος: Εγώ έχω μια διαφωνία. Λέγοντας τα πράγματα από κοντά, είκοσι χρόνια τώρα, πιστεύω ότι το κοινό του Δημοτικού και το ΟΗΘ δεν έχει αλλάξει. Οφείλουμε όμως να ίνουμε την αυτοκριτική μας. Υπάρχουν συμποίτες μας που δεν ξέρουν καν την ύπαρξη του Δημοτικού.

Μαρία Λάζου: Μιλώντας για κοινό και κόσμο: την Αθήνα οι χώροι που έχουν κόσμο είναι οι χώροι που ψάχνονται. Οι χώροι που τολμούν να άνουν καινούργια πράγματα, αλλά πραγματικά καινούργια, όχι απλώς πειράματα.

άπως έτσι θα έπρεπε να είναι το ΔΗΠΕΘΙ;

Δημήτρης Κωστής: Το Δημοτικό πρέπει να γίνει ο τολμηρό, να βγει από το καβούκι του που το ριχαράκωνει στο παλιό δημιουργημένο κοινό υ. Θα πρέπει να τολμήσει ο καλλιτεχνικός διευντής (και τον Τζέρπο δεν τον θεωρώ αποτυχηνο καλλιτεχνικό διευθυντή) μαζί με τους συνερετες του να κινηθεί ευρύτερα.

Μαρία Λάζου: Το ΔΗΠΕΘΙ θα έπρεπε να έχει λλά ποδάρια.

είχε πέσει Στέλλα Βιολάντη, Συνοδό,

Δεσποινίδα, αν αυτά μπορεί να θεωρηθούν ποδάρια.

Μαρία Λάζου: Ναι, έκανε πέσει ελληνικό έργο. Η επιλογή των συγκεκριμένων δεν με βρίσκει σύμφωνη, αλλά ξέρω ότι υπάρχουν πολλές παράμετροι που παίζουν ρόλο στην επιλογή.

Οι παραστάσεις ήταν καλές; Είδατε αλήθεια ο ένας τις παραστάσεις του άλλου;

Μαρία Λάζου: Δεν μπορώ να μιλήσω για τις παραστάσεις γιατί δεν είμαι κριτικός θεάτρου. Τις είδα πάντως όλες, πλην της Καλλιτεχνικής Συντροφιάς του Πανεπιστημίου.

Δημήτρης Κωστής: Δεν τις είδα όλες.

Γιώργος Τζέρπος: Και εγώ όχι, γιατί έπαιζα. Δυστυχώς βλέπω λίγο θέατρο. Είδα βέβαια αθηναϊκές παραστάσεις. Εδώ δυστυχώς παίζουμε τις ίδιες ημέρες και ώρες. Χρειάζεται καλύτερη συνεννόηση.

Υπάρχει και ένας διαγωνισμός για Ηπειρώτες θεατρικούς συγγραφείς. Γιατί Ηπειρώτες συγκεκριμένα; Τι εξυπηρετεί αυτός ο απίθανος περιορισμός;

Γιώργος Τζέρπος: Αυτό οφείλεται στην έγνοια μας να προκύψει ένας Ηπειρώτης συγγραφέας, ένας νέος δημιουργός από τη περιοχή. Τι να κάνεις ένα ακόμα διαγωνισμό που θα απευθύνεται σε όλη την Ελλάδα; Υπάρχουν άλλοι, πιο έγκυροι. Για μένα τα Δημοτικά πρέπει να παίζουν ένα άλλο ρόλο εκτός από το να κάνουν παραστάσεις. Πρέπει στο μέτρο του δυνατού να βοηθήσουν την καλλιέργεια της ψυχής, του γούστου και του μυαλού. Έχουν βοηθήσει ας πούμε τα Δημοτικά στο να μειωθεί το φαινόμενο των τυχάρπαστων θιάσων που περνούσαν από την επαρχία και κάνανε τις αρπαχτές τους. Το ζητούμενο όμως είναι να αποκτήσουν τα Δημοτικά στίγμα δικό τους, να γίνουν ο χώρος των άξιων ντόπιων δημιουργών, χωρίς βέβαια να μετατραπούν σε στέγαστρο ανέργων. Να ανακαλύπτουν ταλέντα, να τα προβάλλουν, μέχρι και να κάνουν την δική τους πρόταση στην Αθήνα. Και το λέω αυτό γιατί έχω δεχτεί άπειρη κριτική ότι δεν βοηθάει το Δημοτικό τα ντόπια ταλέντα.

Μαρία Λάζου: Πάντως αυτό το πιστοποιητικό εντοπιότητας δεν μπορώ να το δεχτώ, παρά μόνο σε περίπτωση που οι ηθοποιοί ή ο σκηνοθέτης πληρούν κάποιους όρους.

Γιώργος Τζέρπος: Μεταξύ δύο ισοδυνάμων που ο ένας ζει και δουλεύει στα Γιάννενα και ο άλλος

στην Αθήνα εγώ θα προτιμήσω τον πρώτο.

Μαρία Λάζου: Μα ποια ανανέωση μπορεί να προσφέρει ένα ντόπιο δυναμικό που δεν βλέπει θέατρο στην Αθήνα; Ο προϋπολογισμός του

Μαρία Λάζου

Θεάτρου θα έπρεπε να περιλαμβάνει την μετάβαση ενός σταθερού πυρήνα, αν υπάρχει, στην Αθήνα για να δει θέατρο. Ο ηθοποιός ψάχνεται μόνος. Και το να δει εδώ ο ένας τις παραστάσεις του άλλου, δεν προσφέρει και πολλά πράγματα.

Δημήτρης Κωστής: Ο πλανήτης τείνει να γίνει ένα ενιαίο πολιτιστικό χωριό και το κάθε Θέατρο πρέπει να έχει ανοιχτά τα μάτια του σε οτιδήποτε. Για τον συγγραφέα έχω να πω ότι συγγραφέας είναι όποιος χειρίζεται την γλώσσα και γράφει θέατρο. Όπου και αν είναι αυτός. Στο άλλο ζήτημα θα συμφωνήσω με τον Γιώργο ότι ο καλλιτέχνης που ζει και δρα στα Γιάννενα θα πρέπει να αντιμετωπιστεί με κάποια προτεραιότητα.

Σε ποια άλλα επίπεδα κινείται το ΔΗΠΕΘΙ;

Γιώργος Τζέρπος: Η πειραματική σκηνή δραστηριοποιείται στην κατεύθυνση των πραγμάτων που είτε πριν ο Δημήτρης. Κάνει ένα άνοιγμα σε καινούργια πράγματα. Η Νέα Σκηνή προσπαθεί να επικοινωνήσει με ένα κοινό πιο «ψαγμένο», με ρεύματα πιο σύγχρονα ερμηνευτικά και συγγραφικά. Κάναμε ακόμα μια προσπάθεια να επικοινωνήσουμε με τα παιδιά, είτε ως δημιουργοί στα σχολεία τους είτε ως θεατές. Υπάρχουν ακόμα τα σεμινάρια για τους εκπαιδευτικούς που θέλουν να κάνουν καλύτερες παραστάσεις στα σχολεία

και για τους ερασιτέχνες που θέλουν να ακούσουν κάποια πράγματα. Τέλος από φέτος υπάρχει και το θεατρικό παιχνίδι. Όλα αυτά είναι κινήσεις για να απεγκλωβιστεί το Δημοτικό από το να παράγει μια καλή ή λιγότερο καλή παράσταση κάθε χρόνο.

Οι ερασιτέχνες

Μαρία Λάζου: Θέλω να πω πάνω σε αυτό ότι υπάρχουν πολλές δραστηριότητες στο ΔΗΠΕΘΙ που εξαγγέλλονται, λειτουργούν ή υπολειπόμενες, αποδυναμώνοντας κατά την γνώμη

Δημήτρης Κωστής

μου τον κύριο στόχο του Δημοτικού που είναι να κάνει καλές παραστάσεις. Γιατί για παράδειγμα το Δημοτικό Θέατρο δημιούργησε ερασιτεχνική ομάδα;

Γιώργος Τζέρπος: Δεν είναι ερασιτεχνική ομάδα. Αν κάποιοι από αυτούς που συμμετέχουν στα σεμινάρια θελήσουν να κάνουν ένα έργο, θα τους βοηθήσουμε.

Δημήτρης Κωστής: Το Δημοτικό πρέπει να είναι λιγότερο συγκεντρωτικό σε κάποιες διαδικασίες, για τις οποίες υπάρχει ζωτικός χώρος για ανάπτυξη άλλων σχημάτων. Είναι σωστό να γίνουν σεμινάρια για νέους καλλιτέχνες αλλά όχι να γίνεται αφαιμάξη των άλλων σχημάτων. Αν τα παρακολουθήσει και επιμορφωθεί κάποιος, καλώς. Υπάρχει όμως περίπτωση οι ερασιτέχνες να αναζητήσουν κάτι που νομίζουν ότι τους κατοχυρώνει περισσότερο ή τους μεταβάλλει σε επαγγελματίες. Και το Δημοτικό Θέατρο παίζει με το όνομά του ένα ελκυστικό ρόλο, αποδυναμώνοντας τις υφιστάμενες ομάδες.

Μαρία Λάζου: Εγώ ξεκίνησα πριν από τρία χρό-

νια να κάνω μια ομάδα με νέα παιδιά, ένα πυρήνα που θα μιλούσε την ίδια γλώσσα. Πάνω στον καιρό που κάτι πάει να γίνει έρχονται τα σεμινάρια. Κάναμε και εδώ ένα εργαστήριο θεάτρου, για να βοηθήσουμε τους ερασιτέχνες. Δίδαξαν αρκετοί, αλλά δεν κατάφερα να το συντηρήσω. Δεν μπορούσα από κάποια στιγμή και μετά να πληρώσω τους διδάσκοντες. Φύγανε κάποια παιδιά και πήγαν στο Δημοτικό Θέατρο. Αντί όμως να επιστρέψουν εδώ δραμύτεροι χάθηκαν στην πορεία. Φτιάξαμε ένα καινούργιο πυρήνα εκεί. Αν η πολιτική του Δημοτικού ήταν «καλά κάνατε και παρακολουθήσατε τα σεμινάρια, πάτε πίσω στους χώρους σας», θα ήταν καλύτερα τα πράγματα. Το Πολυθέαμα και οι Μορφές θα είχαν καλύτερο υλικό. Ανταλλαγές να γίνονται. Όχι όμως απορροφήσεις.

Είχε περάσει από το μυαλό του Γ. Τζέρπου κάτι τέτοιο;

Γιώργος Τζέρπος: Φυσικά όχι! Πέφτω από τα σύννεφα, το ακούω πρώτη φορά και μου κάνει εντύπωση! Να σας πω τι συμβαίνει με τα σεμινάρια: Όταν ανέλαβα εγώ υπήρχαν σεμινάρια επιδοτούμενα. Ανακαλύπτω όμως ότι αυτό ήταν άκυρο και άκαιρο πράγμα. Μόνο για το βιογραφικό αυτών που παρακολουθούσαν γίνονταν. Αυτά τα σεμινάρια που γίνονται τώρα έχουν κάποιο νόημα.

Μαρία Λάζου: Καλά, μην απολογείσαι! Το θέμα είναι πώς θα λειτουργήσει καλύτερα το ζήτημά στο μέλλον.

Γιώργος Τζέρπος: Μα φυσικά! Δεν είχε περάσει από το μυαλό μου κάτι τέτοιο.

Το Πολυθέαμα

Ας αλλάξουμε θέμα. Το Πολυθέαμα πώς κινήθηκε την δωδεκαετία που δραστηριοποιείται;

Δημήτρης Κωστής: Μετά την δημιουργία της στέγης μας, προσπαθήσαμε να καλύψουμε το λεγόμενο δύσκολο θέατρο. Θέατρο του παραλόγου, σύγχρονο αμερικάνικο ρεαλισμό, είχαμε μια έντονη παρουσία σε αυτό τον τομέα. Το κάναμε γιατί θέλαμε να δείξουμε ότι δεν είναι δύσκολο θέατρο, αλλά στην πραγματικότητα απευθύνεται σε όλο τον κόσμο.

Είχε επιτυχία αυτή η προσπάθεια;

Δημήτρης Κωστής: Στο κοινό που μπορέσαμε να αγγίξουμε ναι. Κάναμε ακόμα παιδικό θέατρο,

αλλά τονίζω την λέξη θέατρο και όχι παιδικό. Το παιδικό θέατρο δεν είναι τσίρκο, τα παιδιά αποτελούν ώριμο κοινό και οι ηθοποιοί με το παιδικό μπορούν να κάνουν «κανονικό» θέατρο. Εν τέλει η ομάδα του Πολυθεάματος λειτουργεί σαν ένα ελεύθερος θίασος όπως πολλοί άλλοι στο Κέντρο ή την Θεσσαλονίκη που επιβιώνουν δίπλα στα Κρατικά ή τα μεγάλα θέατρα.

Ποιοι είναι οι στόχοι ενός «ελεύθερου» θιάσου;

Δημήτρης Κωστής: Να υπηρετήσει το θέατρο. Πάντα υπάρχουν ανεξερεύνητες πτυχές. Το ευτύχημα είναι ότι δεν έχουμε τύχει επιχορηγήσεων και δεν έχουμε έτσι να απολογηθούμε ή να δεσμευθούμε πουθενά. Θα θέλαμε βέβαια να ήταν δυνατό να επιδοτηθούμε... Στόχος μας είναι να αυξήσουμε την εμβέλεια του θεάτρου γενικά, χωρίς να λειτουργούμε ανταγωνιστικά...

Γιώργος Τζέρπος: ...έτσι.

Δημήτρης Κωστής: Το κοινό στον βαθμό που θα πάει στην μια παράσταση ή στην άλλη, θα κρίνει, θα συγκρίνει, θα επιδοκιμάσει ή θα απορρίψει

Γιώργος Τζέρπος: Βεβαίως. Αλλά να βλέπουν το θέατρο για μπορέσουν να το κρίνουν. Να το γνωρίσουν, και ας το κρίνουν με αυστηρότητα.

Δημήτρης Κωστής: Εν κατακλείδι να μην περιχαραινόμενα στην επαρχία μας. Μα από την άλλη να εκμεταλλευόμαστε τις δυνατότητες των ντόπιων καλλιτεχνών. Υπάρχουν άνθρωποι που έχουν προσφέρει και μπορούν να προσφέρουν, και κανείς δεν τους εμποδίζει να παίξουν τον ρόλο συνδυαστικού κρίκου μιας ευρύτερης συνεργασίας. Θα μπορούσε να γίνει μια κοινή συγκέντρωση -κατά καιρούς το έχει προτείνει αυτό το Δημοτικό Θέατρο- έχουν σταλεί και κάποιες επιστολές.

Γιώργος Τζέρπος: Έχω ένσταση για τις επιστολές. Αυτό που λέει ο Δημήτρης, αυτό είναι το ουσιαστικό να γίνει και όχι να ανταλλάσσουμε επιστολές. Με στελέχη του Πολυθεάματος για παράδειγμα έχει γίνει αυτό. Έχω κάνει προτάσεις προσωπικά, δίχως αποτέλεσμα πάντα.

Και οι Μορφές;

Μαρία Λάζου: Αυτή την στιγμή υπάρχει μια ομάδα είκοσι ατόμων και δουλεύουμε. Η άποψή μου είναι ότι το θέατρο δεν μπορούν να το κάνουν άνθρωποι που γνωρίζουν τα πάντα. Απ' αυτούς τους είκοσι, οι επτά έχουν δει θέατρο. Οι Μορφές είναι σαν ένα κεφαλόσκαλο που θα βοη-

ολοκληρώνεται στην σελίδα 52

Άραχθος

ή ο «ΕΚ ΠΕΡΙΤΡΟΠΗΣ» ΠΟΤΑΜΟΣ

Από τη μια μεριά έχουμε τη ΔΕΗ με τα γνωστά: Η Ήπειρος έχει το μεγαλύτερο υδάτινο δυναμικό της χώρα - η χώρα μας είναι σεισμογενής και δεν επιτρέπονται οι πυρηνικοί αντιδραστήρες - το νερό αποτελεί ανανεώσιμη πηγή ενέργειας ...

Από την άλλη μεριά οι σύλλογοι προστασίας κοιλάδων και βουνών με τα γνωστά: *Θα καταστραφεί το περιβάλλον - κινδυνεύει η άγρια πανίδα - θα σταματήσει η τροφодότηση κάποιων υπόγειων υδροφόρων οριζόντων ...*

Τρίτη μεριά... δεν υπάρχει. Με τον παράγοντα άνθρωπο -έτσι απλά- δεν ασχολούνται ούτε η ΔΕΗ, ούτε οι σύλλογοι.

Ένα ποτάμι δεν είναι μόνο για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, ούτε μόνο για να κάνουν ανενόχλητες το μπάνιο τους οι βύδρες. Είναι συχνά ένα κόμματι από τη ζωή των ανθρώπων που ζουν δίπλα σ' αυτό. Είναι η ταυτότητά τους.

Για τους κατοίκους της Άρτας, ο Άραχθος και το γιοφύρι είναι ακριβώς αυτό: **Η ταυτότητα τους**. Το έχουν ανάγκη για να το βλέπουν, για να το ακούν, για να το διαβαίνουν.

Στις όχθες του, στο υπέδαφος της σημερινής Άρτας αναπτύχθηκε ένας ολόκληρος πολιτισμός, εκείνος της Αρχαίας Αμβρακίας. Η κοίτη μέχρι τη θάλασσα ήταν τότε πλωτή. Τα χρόνια πέρασαν, χτίστηκε το γιοφύρι, ο κάμπος γέμισε πορτοκαλιές. Κι ο Άραχθος πάντα στη θέση του.

Πριν από μερικά χρόνια, η ΔΕΗ έχτισε λίγο πιο πάνω ένα τεράστιο φράγμα: το Πουρνάρι 1. Αργότερα, πιο κάτω χτίστηκε κι ένα μικρότερο: το Πουρνάρι 2. Κι απ' ό,τι ακούμε ετοιμάζονται κι άλλα Πουρνάρια και... Βελανιδιές.

Το νερό συγκεντρώνεται στο φράγμα, και όταν (και μόνο) οι ανάγκες σε ηλεκτρικό ρεύμα το επιβάλλουν, η ΔΕΗ «αμολαίει» το νερό. Μετά από χιλιετίες, ο Άραχθος, από «ποταμός» έγινε «εκ περιτροπής ποταμός».

Η εικόνα είναι θλιβερή, ιδιαίτερα την περίοδο άνοιξης - καλοκαιριού - φθινοπώρου. Τις περισσότερες ώρες της ημέρας, κάτω από το γιοφύρι δεν υπάρχει παρά μια ξερή κοίτη, και μόνο όταν αποφασίσει η ΔΕΗ, ο Άραχθος ξαναγίνεται ποτάμι.

Χαρακτηριστικό πρόσφατο αστείο παράδειγμα: Σε συνέδριο που οργανώθηκε στην Άρτα με θέμα την Ανάπτυξη του Αμβρακικού κόλπου, το ΤΕΙ Ηπείρου προσέφερε στους συνέδρους δείπνο, στο πεζούλι πλάι στο γιοφύρι. Για να μην είναι ο Άραχθος ξεροπόταμος και απογοητευτούν οι επισκέπτες, χρειάστηκε ειδική άδεια από τα κεντρικά γραφεία της ΔΕΗ στην Αθήνα (!) για να αφηθεί ένα μίνιμουμ ροής (!) στο ποτάμι.

Αλήθεια, πώς θα αντιδρούσαν π.χ. οι Παριζιάνοι, αν, για την ικανοποίηση των αναγκών της χώρας τους σε ενέργεια, ο Σηκουάνας μετατρέπονταν σε ξεροπόταμο τις μισές ώρες της ημέρας;

Ίσως κάποιοι «εγκέφαλοι» της δικής μας ΔΕΗ, να 'χουν κι εδώ την απάντηση: Τις ώρες εκείνες, η βόλτα στο Σηκουάνα δεν θα γίνεται με τα γνωστά BATEAUX MOUCHES αλλά με ειδικά οχήματα 4X4.

Φτάνοντας στο «δια ταύτα», τίθεται το ερώτημα: Μπορούσαν να συμβούν και τα δύο; Δηλαδή, και η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και η εξασφάλιση ενός μίνιμουμ συνεχούς ροής;

Οι ειδικοί απαντούν, **ναι**. Αντί για ένα τεράστιο φράγμα, μπορούσαν να κατασκευαστούν διαδοχικά μικρότερα φράγματα-οι μικρότερες μονάδες επιτρέπουν πολύ πιο ανώδυνα τη συνεχή ροή.

Η λύση αυτή, ήταν αναμφίβολα πιο επώδυνη οικονομικά. Θα είχε όμως ως επίκεντρο τον άνθρωπο. Τον άνθρωπο που ζει καθημερινά πλάι στο ποτάμι, κι όχι βέβαια τον Διοικητή της ΔΕΗ.

Κώστας Σεμπερής

COCO-MAT

Sleep on Nature

Οικολογικά προϊόντα ύπνου

Τώρα
και στα Γιάννενα!

ΑΤΛΑΣ

Στρώμα μεσαίας σκληρότητας με επιλογή σκληρής-μαλακής πλευράς για ανάλαφρο ύπνο.

ΑΘΗΝΑ

Η ποιότητα COCO-MAT σε οικονομική τιμή, με ελαστικό κοκκοφοίνικα και ελατήρια.

ΔΙΑΣ

Στρώμα χωρίς ελατήρια, με επιλογή σκληρής-μαλακής πλευράς.

ΠΟΣΕΙΔΩΝ

Μαλακό στρώμα με τεχνολογία ανεξάρτητων ελατηρίων.

ΣΤΡΩΜΑΤΑ COCO-MAT

Κατασκευασμένα από φυσικά υλικά.

Φυσικό καουτσούκ, φυσικό ελαστικό κοκκοφοίνικα, βαμβάκι και αγνό, παρθένο μαλλί.

Τα μόνα που προσφέρουν δυνατότητα επιλογής σκληρής-μαλακής πλευράς, ανάλογα με την επιθυμία σας και κάλλυμα με φερμουάρ, που βγαίνει και πλένεται.

ΝΕΕΣ ΚΡΕΒΑΤΟΚΑΜΑΡΕΣ COCO-MAT

Αποκλειστικά χειροποίητες, φτιαγμένες με τον παραδοσιακό τρόπο, από μασίφ ξυλεία, χωρίς τη χρήση χημικών και τοξικών ουσιών.

Μοναδικά κρεβατοστρώματα σουπδικού τύπου, COCO-MAT.

ΚΙ ΑΚΟΜΗ:

Έπιπλα χώρου, καναπέδες, πολυθρόνες, σκαμπό.

Ζεστά και απαλά παπλώματα, σεντόνια, μαξιλάρια, κουβρ-λι, όλα από φυσικά επεξεργασμένο μαλλί και βαμβάκι.

Όταν η γνώση συνδιάζεται
με το μεράκι και τις υψηλές
αισθητικές απαιτήσεις,
τότε το αποτέλεσμα δεν μπορεί
παρά να είναι ξεχωριστό.

Οι χριστουγεννιάτικες
δημιουργίες και οι
εορταστικές διακοσμητικές
προτάσεις
από τις floral designers
Γιώτα και Βιβή Νάτση
καταφέρνουν να φέρουν
το πνεύμα και την μαγεία
των γιορτών σε κάθε σας
δώρο και να ικανοποιήσουν
κάθε απαίτηση
για ένα τέλειο αποτέλεσμα.

Γιώτα και Βιβή Νάτση
Floral Designers
Διεθνούς σχολής Οντοφλόσι

Κεντρική Πλατεία 1,
Ιωάννινα,
τηλ. 27435, 31939,
τηλ. & Fax 70668

Το κόστος της τέχνης

Μας απασχολεί συχνά εδώ στο περιοδικό. Καλά εμείς γράφουμε για τον πολιτισμό, τις τέχνες και την ψυχαγωγία. Αν, όμως, ένας νέος θέλει να είναι στοιχειωδώς ενημερωμένος και να συνεχίσει να διατηρεί σε δράση το νου και την ψυχή του, πόσα πρέπει να πληρώσει κάθε μήνα για να το καταφέρει. Ας δούμε τους σχετικούς υπολογισμούς:

Ένα βιβλίο (άντε ενάμιση) κοστίζει περίπου 1.000 ενώ ένα cd μουσικής 6.000 δραχ., αν πάει δύο φορές σινεμά θα πληρώσει 3.000 δραχ. ενώ αν θέλει να ενημερώνεται από εφημερίδες και ειδικά περιοδικά ας πούμε ότι χρειάζεται 6.000 δραχ. Για τη διασκέδαση τώρα, δύο ποτά σ' ένα μπαρ κοστίζουν 3.000 δραχ. δύο καφέδες 1500, ενώ μία έξοδος για καλό φαγητό τουλάχιστον άλλες 3.000 δραχ. Ας βάλουμε κι άλλες 2.000 δραχ. για ταξί και λεωφορεία. Σύνολο 28.500. Αν δουλεύει και πληρώνεται τον κατώτερο μισθό, εκεί κοντά στις 130.000 αν δεν κάνουμε λάθος, και ει σ' ένα δωμάτιο, με ενοίκιο 75.000 και κοινόχρηστα 20.000 τότε δεν μένουν σχεδόν τίποτα για φαγητό και ένδυση εφόσον βέβαια δεν χρησιμοποιεί νερό, φως τηλέφωνο στο σπίτι.

Ώρα γιατί υπάρχουν γύρω μας τόσα παιδιά που είναι μια χαρά με τον εαυτό τους και είναι πολύ πιο μορφωμένα από τους γονείς τους είναι πορίας άξιο. Ίσως γιατί επιμένουν και προπαθούν ακόμα. Όσο κι αν δεν τους φαίνεται.

Ελένη Παπαδάκη

ΠΑΡΑΦΟΡΑ ΕΡΩΤΕΥΜΕΝΟΙ

ΓΡΑΝΑΔΑ (α' προβ.)
(She's so lovely), ΗΠΑ-Γαλλία
1997, 100' Κοινωνικό. Σκην.
Νικ Κασσαβέτης, με τους:
Σον Πεν, Τζον Τραβόλτα, Ρό-
μπιν Ράιτ, Χάρι Ντιν Στάντον.
Όταν ο Έντι βγαίνει από το
ψυχιατρείο μετά από 10 χρό-
νια διεκδικεί την παλιά του α-
γαπημένη που έχει όμως πα-
ντρευτεί άλλον.
Από Παρ. 12/12 έως Πέμπ.
18/12. Προβολές 6.00, 8.00,
10.00

ΒΑΛΚΑΝΙΖΑΤΕΡ

ΟΡΦΕΑΣ (2ηεβδ.)
(Βαλκανιζατέρ), Ελλάδα, 1996,
97', Κωμωδία. Σκην. Σωτήρης
Γκορίτσας με τους: Γεράσιμο
Σκιαδαρέση, Στέλιο Μάινα,
Γιώτα Φέστα. Δύο, τριάντα
και κάτι, επαρχιώτες στήνουν
ένα κόλπο με εξαγορά δολλα-
ρίων στη Βουλγαρία σε μια α-
κόμα ταινία δρόμου του ικα-
νότατου Γκορίτσα.

Από Παρ. 12/12 έως Πέμπ.
18/12. Προβολές: 5.30, 7.30,
9.30

Από την Παρασκευή 19/12 και
μετά η ταινία πιθανότατα θα
προβάλλεται στο Πολυθέαμα

ΔΥΟ ΑΔΕΛΦΙΑ, Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΤΟΥΣ ΚΑΙ ΜΙΑ ΕΡΩΜΕΝΗ

ΠΟΛΥΘΕΑΜΑ (α' προβ.)
(She's the one), ΗΠΑ, 1996.
Κομεντί. Σκην. Έντουαρντ
Μπέρνς, με τους: Μαξίν
Μπανς, Έντουαρντ Μπέρνς,

ΟΛΕΣ ΟΙ ΝΕΕΣ ΤΑΙΝΙΕΣ

Σ' αγαπώ μέχρι τρέλλας

ΠΑΡΑΦΟΡΑ ΕΡΩΤΕΥΜΕΝΟΙ

Ο Έντι (Σον Πεν), βίαιος και αλκοολικός, κλείνεται σε ψυχιατρείο ενώ είναι ερωτευμένος παράφορα με τη γυναίκα του Μορίν (Ρόμπιν Ράιτ). Όταν βγαίνει μετά από 10 χρόνια τη θέλει πίσω παρόλο που αυτή είναι πια μία ήσυχη μητέρα, παντρεμένη με τον Τζόι (Τζον Τραβόλτα). Ποιον θα διαλέξει η Μορίν και πόσο λυτρωτικός ή παράφορος μπορεί να είναι ένας έρωτας θα το δείτε στην ταινία. Μένει να πούμε ότι το σενάριο ανήκει στον μεγάλο Τζον Κασσαβέτη, ο Σον Πεν πήρε βραβείο ερμηνείας στις Κάννες φέτος και ο νεαρός σκηνοθέτης φαίνεται να κάνει μία καλή αρχή στην καριέρα του, μετά και την πρώτη του επίσης επιτυχημένη ταινία "Χάρισε μου τ' άστρα" (1996)

Δύσκολη η ζωή

ΔΥΟ ΑΔΕΡΦΙΑ, Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΤΟΥΣ ΚΑΙ ΜΙΑ ΕΡΩΜΕΝΗ

Ο σκηνοθέτης Έντουαρντ Μπερνς είναι χαρακτηριστικό δείγμα του νέου, ανεξάρτητου αμερικάνικου κινηματογράφου. Με την πρώτη του κιόλας ταινία, τους "Αδερφούς Μακ Μάλλεν", εστιάζει το βλέμμα του στην καθημερινή ζωή νέων ανθρώπων που ζουν στις μεγαλουπόλεις και κερδίζει το θεατή με το χιούμορ και τους γεμάτους πνεύμα διαλόγους του. Το ίδιο κάνει και τούτη τη φορά: λίγο πιο χαλαρά και ίσως και λίγο αναμενόμενα. Καλοδεχούμενος.

Πόσο πέρα δηλαδή;

ΗΡΑΚΛΗΣ, ΠΕΡΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΥΘΟ

Η προσθήκη στον τίτλο, "πέρα από τον μύθο" από τον Έλληνα διανομέα είναι μια καλή προσπάθεια να διασκεδαστεί όλος αυτός ο (ανόητος και υποκριτικός) θόρυβος γύρω από την ελληνικότητα ή μη της νέας ταινίας της Ντίσνεϊ. Φυσικά οι ταινίες δεν κρίνονται από το πόσο πιστά αναπαραστούν την ιστορία (γι' αυτό υπάρχουν τα ντοκυμανταίρ) αλλά από το καλλιτεχνικό αποτέλεσμα. Σ' αυτόν τον Ηρακλή το βάρος δίνεται στο μουζικαλ και στις υπερπροσπάθειες του σούπερμαν ήρωα μετατρέποντας την ταινία σε μια κωμική και ευχάριστη παράθεση σκηνοίων καταναλωτικής ευτυχίας. Άλλη μια ταινία λοιπόν της Ντίσνεϊ καλοφτιαγμένη και προβλέψιμη. Συνήθως υπάρχουν δύο κόπιες (στα ελληνικά και στα αγγλικά) με τα δικά τους πλεονεκτήματα η καθεμιά.

Σαν καιόμενη βιάτος

Η ΚΟΡΥΦΗ ΤΟΥ ΔΑΝΤΗ

Παρόλες τις προειδοποιήσεις μια κωμόπολη των ΗΠΑ δεν παίρνει τα αναγκαία μέτρα προφύλαξης και καταστρέφεται μετά την έκρηξη του γειτονικού ηφαιστείου. Όταν η δήμαρχος αποκλείεται με τα παιδιά της σ' ένα βουνό αναλαμβάνει να τη σώσει από τη λάβα ο γεωλόγος (Π. Μπρόσναν) που πρώτος είχε δει τον κίνδυνο. Στα πλαίσια των ταινιών καταστροφής, η ταινία είναι ενδιαφέρουσα με αξιολογα εφέ και καλό ρυθμό από έναν έμπειρο σκηνοθέτη όπως ο Ντόναλτσον (Αδιέξοδο, Κάντιλακ Μαν, Κοκτέιλ) και θα αρέσει στους θεατές του είδους.

Τζένιφερ Ανιστον, Τζον Μαχόνει, Κάμερον Ντιάζ, Μάικ Μακ Γκλόουν. Οι ερωτικές σχέσεις τριών ανδρών και η καθημερινή τους ζωή.
Από Παρ. 12/12 έως Πεμπ. 18/12. Προβολές: 8.00, 10.00

AIR FORCE ONE

ΣΙΝΕ ΜΠΙΤΑ (2η εβδ.)
(Air force one), ΗΠΑ, 1997, 124', Περιπέτεια. Σκην. Βόλφγκαγκ Πέτερσεν, με τους: Χάρισον Φορντ, Γκλεν Γκλόουζ, Γκάρι Όλντμαν, Γουέντι Κρούσον. Αεροπειρατεία στο αεροπλάνο του Προέδρου των ΗΠΑ σ' ένα καταγισμό δράσης.
Από Παρ. 12/12 έως Πέμπ. 18/12. Προβολές: 8.00, 10.00

Η ΚΟΡΥΦΗ ΤΟΥ ΔΑΝΤΗ

ΓΡΑΝΑΔΑ (α' προβ.)
(Dante's peak), ΗΠΑ, 1997, 112', Περιπέτεια. Σκην. Ρότζερ Ντόναλτσον, με τους: Πιρς Μπρόσναν, Λίντα Χάμιλτον, Ελίζαμπεθ Χόφμαν. Οι ήρωες παγιδεύονται σ' ένα βουνό μετά την καταστροφική έκρηξη ενός ηφαιστείου.
Από Παρ. 19/12 έως Πεμπ. 25/12. Προβολές: 6.00, 8.00, 10.00

ΜΟΝΟΣ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ 3

ΟΡΦΕΑΣ (α' προβ.)
(Home alone 3) ΗΠΑ 1997, Κωμωδία. Σκην. Ράτζα Γκόσνελ, με τον Άλεξ Ντ. Λιντζ. Ο μικρός μας κατεργάρης, στο πρόσωπο ενός νέου ηθοποιού πλέον, είναι καθηλωμένος

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

στο κρεβάτι με ιλαρά κάτι που δεν τον εμποδίζει βέβαια να είναι περιέργος.
Από Παρ. 19/12 '3ως Πεμπ. 25/12 Προβολές: 6.00, 8.00, 10.00

ΗΡΑΚΛΗΣ, ΠΕΡΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΥΘΟ

ΣΙΝΕ ΜΠΙΤΑ (α' προβ.)
(Hercules) ΗΠΑ 1997, 93', Κιν. σχέδια. Σκην. Τζον Μάσκερ, Ρον Κλέμεντς. Ο Ηρακλής εναντιώνεται στον Άδη όταν αυτός αποφασίζει να κυριαρχήσει στον Όλυμπο.
Από Παρ. 19/12 έως Πεμπ. 25/12. Προβολές: 6.00, 8.00, 10.00

Μπορεί να υπάρξουν αλλαγές στις ημέρες και τις ώρες προβολής των ταινιών με ευθύνη των αιθουσαρχών.

Προσεχώς

Έρχονται στη Γρανάδα η ελληνική κωμωδία Μπίτζινες Στα Βαλκάνια και αμέσως μετά η εκπληκτική ταινία του Εγκογιάν Γλυκό Πεπρωμένο, ενώ σε δύο εβδομάδες στο Πολυθέαμα ο Μπραντ Πιτ και τα Επτα Χρόνια στο Θιβέτ

Τηλέφωνα:

ΓΡΑΝΑΔΑ (25045),
ΟΡΦΕΑΣ (26511),
ΠΟΛΥΘΕΑΜΑ (48580),
ΣΙΝΕ ΜΠΙΤΑ (24495).

Έγινε η επαφή;

KONTAKT

Η Επαφή (σκηνοθεσία Ρόμπερτ Ζεμέκις) είναι ταυτόχρονα μια καλή ταινία και μια μεγάλη απογοήτευση. Είναι καλή γιατί αντιμετωπίζει ένα επιστημονικό ζήτημα -την αναζήτηση ευφυούς ζωής στο σύμπαν- με τρόπο αποδεκτό και έντιμο. Στήνει μια πλοκή πάνω σε πραγματικά δεδομένα, δίχως να παρεκτρέπεται σε εντυπωσιασμούς και απειλές από τερατώδεις εξωγήινους. Σημαντικό ρόλο βέβαια έχει παίξει το γεγονός ότι επιστημονικός συνεργάτης της ταινίας ήταν ο Καρλ Σαγκάν που χάθηκε φέτος και στον οποίο η ταινία είναι αφιερωμένη.

Είναι όμως παράλληλα μια απογοήτευση γιατί από ένα σημείο και μετά τα πάντα είναι προβλέψιμα ως την τελευταία ατάκα και αντίθετα με το ξεκίνημά της η ταινία, αν και μας ζητά να την αντιμετωπίσουμε με σοβαρότητα ολισθαίνει σε απίθανα σεναριακά ευρήματα (όπως η «μυστική» κατασκευή του δεύτερου σκάφους, για όσους την είδαν). Είναι όμως απογοητευτική κυρίως γιατί αφήνει μετέωρο το ζήτημα της σύγκρουσης ορθολογικής και «πνευματικής» αναζήτησης ζωής στο σύμπαν.

Καθώς η προβολή της ταινίας ολοκληρώθηκε, με εισπρακτική μάλιστα επιτυχία, έχει μάλλον περισσότερο ενδιαφέρον να αναφερθεί κανείς στα βιβλία με επιστημονική προσέγγιση του θέματος που κυκλοφορούν. Εκτός από το ομότιτλο Επαφή του Καρλ Σαγκάν (στο οποίο στηρίζεται η ταινία και αξίζει να διαβαστεί -εκδ. 1985), προτείνω το εξαιρετικό (αν και κάπως παλιό, εκδ. 1987) Η Αναζήτηση Ζωής στο Σύμπαν του Τόμας ΜακΝτόνου, εκδόσεις Κάτοπτρο. Τέλος, για τους έχοντες οικειότητα με την αγγλική, η εγκυρότερη έκδοση την οποία έχω υπόψη μου, και μάλιστα με κείμενα που διασταυρώνουν αντίθετες απόψεις είναι το *Extraterrestrials*, επιμέλεια Ed. Regis, εκδόσεις Cambridge.

Τάνια Φαρμάκη

Η ελληνική κοινωνία παραμένει εθνοκεντρική και μονοπολιτισμική

Φωτογραφία από την εκδήλωση

της **ΓΙΑΝΝΑΣ ΚΟΥΡΤΟΒΙΚ**

Το παρακάτω κείμενο αναδημοσιεύεται από το περιοδικό Δελτίο Θυέλης (Φθιν. 97) του Δικτύου Κινήσεων για τα Πολιτικά και Κοινωνικά Δικαιώματα και συμβάλλει στο διάλογο που άνοιξε η συζήτηση η οποία έγινε στα Γιάννενα στις 6/12 με τίτλο "Οι μετανάστες δεν είναι πρόβλημα, έχουν προβλήματα" και διοργανώθηκε από το Δίκτυο και Κοινωνικό Κέντρο Ιωαννίνων

Δεν είναι ίσως πολύ πρωτότυπο να μιλήσουμε ξανά για το ρατσισμό, όταν εδώ και μερικά χρόνια είναι το μόνιμο θέμα της πολιτικής και δημοσιογραφικής φιλολογίας. Η τελευταία δεκαετία του αιώνα είναι η δεκαετία της «δράσης ενάντια στο ρατσισμό». Έχει πια περάσει η περίοδος που έδινε άλλοθι στις μεγαλύτερες εκατόμβες του αιώνα. Έχει περάσει ίσως και η περίοδος που οι εκλεπτυσμένες μορ-

φές της ρατσιστικής ιδεολογίας νόθευαν ύπουλα τα διεκδικητικά κινήματα και διάβρωναν ακόμη και προοδευτικούς διανοούμενους.

Σήμερα το θεσμικό οπλοστάσιο των ευρωπαϊκών χωρών μετρά κάποιες δεκάδες διεθνείς συμβάσεις ενάντια στη διάκριση και εσωτερικοί νόμοι με εξεζητημένες συχνά διατάξεις (χαρακτηριστικά παραδείγματα η Γαλλία και η Γερμανία) ενισχύουν το εσωτερικό πλαίσιο για να αναδείξουν ανεκτικό και μεγαλόψυχο το πρόσωπο του δυτικού πολιτισμού. Η ευρωκοινοτική παραγωγή παρέχει ατέλειωτες σειρές οδηγιών, αποφάσεων και ψηφισμάτων ενάντια στις διακρίσεις, το Συμβούλιο της Ευρώπης, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και ο ΟΑΣΕ αφιερώνουν τις δυνάμεις τους για την καταπολέμηση των λεπτών και χυδαιότερων μορφών έκφρασης του ρατσισμού και (με πολυδάπανους -πρέπει να πούμε- και πολυτελείς

τρόπους) ελέγχουν τις κυβερνήσεις και το έργο τους για την εφαρμογή των επιταγών της ισότητας.

Στην καταπολέμηση των διακρίσεων αφιερώνει τεράστιας έκτασης πόρους η Ευρώπη και ο «κοινωνικός αποκλεισμός» γίνεται η μεγαλύτερη οικονομική επιχείρηση της οργανωμένης ευρωπαϊκής υπερπολιτείας, η οποία ανακυκλώνει, με τον τρόπο αυτό, ένα μέρος του οικονομικού πλεονάσματος που νέμεται σε βάρος των περιθωριοποιημένων στρωμάτων και των φτωχότερων χωρών του κόσμου.

Δίπλα σ' όλη αυτή την προσπάθεια που τείνει να αποσπάσει από τα κινήματα των πολιτών και να αναθέσει στην κρατική διαχείριση και στις κρατικοδίαιτες οργανώσεις την αντιμετώπιση του προβλήματος, να το αποσπάσει από τις πολιτικές του διαστάσεις και να το περιορίσει στον ανθρωπιστικό χαρακτήρα, η αντιμετώπισή του παραμένει η πραγματικότητα. Τις ανισότητες και τις διακρίσεις τις παράγει και τις συντηρεί το ίδιο το ευρωπαϊκό μοντέλο για τις ανάγκες της οικονομικής του ανάπτυξης και της πολιτισμικής του υπεροχής.

Έστω κι αν οι επιθέσεις βίας περιορίζονται, έστω κι αν οι φασιστικές οργανώσεις δεν κατορθώνουν ακόμα να οργανώσουν τη λαϊκή δυσaréσκεια σε κίνημα κι έστω κι αν οι ευρωπαϊκές χώρες έχουν κατορθώσει να αναπτύξουν ένα αποτελεσματικό πλαίσιο για την προστασία των μειονοτήτων και να υπογράψουν ποταμό από κείμενα για τα δικαιώματα των μεταναστών, την ίδια στιγμή εντείνεται σ' όλη την Ευρώπη η αντιμεταναστευτική πολιτική και η αντιτρομοκρατική φιλολογία, με συμφωνίες και με εσωτερικές ρυθμίσεις που αποβλέπουν στον όλο και ασφυκτικότερο έλεγχο των συνόρων και στον όλο και μεγαλύτερο περιορισμό της μετανάστευσης με τη συναίνεση ενός μεγάλου μέρους των πολιτικών κομμάτων και των πολιτών (το παράδειγμα της πρόσφατης επικύρωσης της Συνθήκης Σένγκεν από την ελληνική Βουλή είναι χαρακτηριστικό), ενώ την ίδια στιγμή εξακολουθούν οι αλλοδαποί και οι εθνικές μειονότητες να απολαμβάνουν λιγότερα δικαιώματα, να γίνονται, κυρίως αυτοί, θύματα παραβιάσεων και να αποτελούν τον κύριο στόχο της κρατικής βίας και καταστολής,

όπως μας αποκαλύπτουν εκθέσεις σαν αυτή της Διεθνούς Αμνηστίας κ.α.

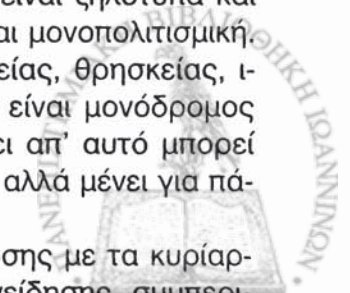
Όσο κι αν οι ανθρωπιστικοί θεσμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης εξορκίζουν το ρατσιστικό δέος ως απειλή για την κοινωνική συνοχή και το πολυπολιτισμικό πρόσωπο της Ευρώπης, οι κατασταλτικοί της μηχανισμοί συνεχίζουν να το τροφοδοτούν γιατί το πολυδιαφημισμένο σύστημα της οικονομικής μας ευημερίας στηρίζεται πάνω στον ανταγωνισμό και στο κέρδος, άρα στην εκμετάλλευση και στις διακρίσεις, και με τέτοιους όρους η διατήρηση της διαφοράς χρησιμεύει για να συντηρεί και να επιβεβαιώνει τις κοινωνικές ιεραρχίες και όχι για να συνθέτει το πολιτισμικό αύριο της ανθρωπότητας.

Την ίδια στιγμή στην Ελλάδα έχουμε μια αλλαγή του σκηνικού

Εδώ, το διαφορετικό γίνεται θύμα του πολιτειακού και του κοινωνικού ρατσισμού σε πολλαπλά επίπεδα, αφού ο θεσμικός ρατσισμός νομιμοποιείται από την κοινωνική αδιαφορία και η κοινωνική αδιαφορία παράγει δυσανεξία χάρη στην πειστικότητα των θεσμικών διακρίσεων, με αφετηρίες κάθε φορά διαφορετικές: π.χ. σε ό,τι αφορά τους Τσιγγάνους, λειτουργεί η απόρριψη του πολιτισμικού status, ο πολιτισμικός ρατσισμός, ενώ απέναντι στους Αλβανούς και μουσουλμάνους, η εθνικιστική μισαλλοδοξία, στους μετανάστες, ο φόβος της ανατροπής των κεκτημένων και απέναντι σε όλους λειτουργεί το στοιχείο της ταξικής - κοινωνικής - διαφοροποίησης, αφού τα θύματα του κοινωνικού αποκλεισμού κατέχουν πάντα τις κατώτερες βαθμίδες στην παραγωγική μηχανή και την κοινωνική ιεραρχία.

Η ελληνική κοινωνία είναι ζηλότυπα και επίμονα εθνοκεντρική και μονοπολιτισμική. Το μοντέλο ζωής, παιδείας, θρησκείας, ιστορίας και πολιτισμού είναι μονόδρομος και ό,τι τολμά να απέχει απ' αυτό μπορεί να μη ριχτεί στην πυρά, αλλά μένει για πάντα στο περιθώριο.

Ο βαθμός συμμόρφωσης με τα κυρίαρχα πρότυπα φυλής, συνείδησης, συμπεριφοράς και εμφάνισης ασκούν αποφασιστι-

κή επίδραση στο βαθμό της κοινωνικής ένταξης, στη συμμετοχή, στην αποδοχή, όπως και στη σχέση του ατόμου με την πολιτεία, την έκταση εφαρμογής των διατάξεων του νόμου, και ιδιαίτερα αυτών που προστατεύουν δικαιώματα.

Είναι γνωστό ότι οι «διαφορετικοί πολίτες» αντιμετωπίζουν βαρύτερο το χέρι του νόμου. Οι συλλήψεις των Αλβανών συνοδεύονται από ξυλοδαρμούς και κακοποιήσεις, και η εκτέλεση του διωκόμενου περνά πια στα ψιλά των εφημερίδων χωρίς να ε-

από τους δύο. Αντίθετα, με μεγάλη ευκολία οδηγούνται στο εδώλιο οι «διαφορετικοί» πολίτες και οι ποινές που αντιμετωπίζουν είναι διαφορετικές κι αυτές: ένας Τσιγγάνος έχει συχνά διπλάσια ποινή για το ίδιο αδίκημα απ' ό,τι ένας Έλληνας, ένας Αλβανός έχει συχνά πολλαπλάσια ποινή από έναν Κούρδο, ένας μουσουλμάνος μπορεί να καταδικαστεί σε βαριά ποινή για αδικήματα για τα οποία ένας ομογενής από τον Πόντο μπορεί και να ελπίζει σε αθώωση (κατασκευή αυθαιρέτου ή οδήγηση χωρίς άδεια, π.χ.).

Καμία δικαιολογία δεν μπορεί να υπάρχει για το ότι το 1/3 των κρατουμένων στις φυλακές μας είναι αλλοδαποί, τη στιγμή που είναι λιγότεροι από το 5% του πληθυσμού. Ούτε μπορεί κανείς να μας εξηγήσει γιατί οι αλλοδαποί εκτίουν τις ποινές τους κυρίως στις φυλακές που παρουσιάζουν το μεγαλύτερο συνωστισμό και τις χειρότερες, επομένως, συνθήκες κράτησης.

Χιλιάδες Τσιγγάνοι εξακολουθούν να ζουν σε σκηνές και παραπήγματα ή σε σπίτια χωρίς νερό και φως και όλο και συχνότερα κά-

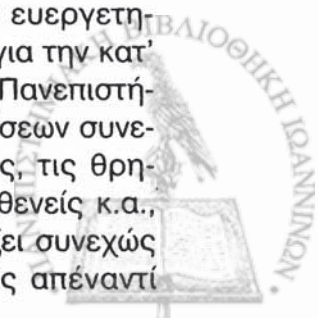

Φωτογραφία από την εκδήλωση. Διακρίνονται οι ομιλητές Γ. Καπλάνι, από την Αλβανία, Ν. Γιαννόπουλος, από το Δίκτυο και Χουσεϊν, Τούρκος πρόσφυγας.

νοχλεί. Το ίδιο άγρια αντιμετωπίζονται και οι Τσιγγάνοι, και τον περασμένο Νοέμβριο είχαμε και τον πρώτο Τσιγγάνο νεκρό από σφαίρα αστυνομικού σε διάρκεια έρευνας. Για όλα αυτά σπάνια αστυνομικός καλείται να λογοδοτήσει και ποτέ μέχρι σήμερα δεν έχουμε ακούσει για μία καταδίκη ή έστω μία δίωξη γι' αυτά.

Δεν είναι τυχαίο ότι οι δύο θάνατοι κρατουμένων την τελευταία εξαετία, σε αστυνομικά τμήματα, αφορούσαν «μη Έλληνες». Ο πρώτος του Σ. Ακιάρ, Τούρκο πρόσφυγα, το 1991 και ο δεύτερος του Λουτφί Οσμαντζέ, Πομάκο από την Ξάνθη, το 1996. Κανείς δεν λογοδότησε για κανέναν

ποιος δήμαρχος θα στέλνει τις μπουλντόζες του νόμου για να τους κυνηγήσει, ελάχιστα Τσιγγανόπουλα τελειώνουν την πρωτοβάθμια εκπαίδευση, ελάχιστοι μουσουλμάνοι τη δευτεροβάθμια και λιγότεροι από 50 -το 1/5 μόλις του ορίου που προβλεπόταν (250 άτομα)- μπόρεσαν να ευεργετηθούν από την περσινή ρύθμιση για την κατ'εξαίρεση εισαγωγή τους στο Πανεπιστήμιο. Και ο κατάλογος των διακρίσεων συνεχίζεται με τους ομοφυλόφιλους, τις θρησκευτικές ομάδες, τους ψυχασθενείς κ.α., ενώ η θέση της γυναίκας αλλάζει συνεχώς και ... ανδρώνεται ο ρατσισμός απέναντί της.

Οι τροφοδοτούν την ένταση

Η αιχμή του ρατσισμού, που κύρια τροφοδοτήθηκε στο παρελθόν από τον εθνικισμό, στράφηκε τα τελευταία χρόνια ενάντια στους ξένους, κύρια τους Αλβανούς, καθώς και στους Τσιγγάνους. Έτσι, είδαμε να αυξάνεται η βία σε βάρος των ξένων από μεμονωμένα άτομα αλλά και ομάδες, είδαμε τα όπλα στα χέρια των πολιτών, ενώ άρχισε να γενικεύεται η επιφυλακτικότητα, η δυσaréσκεια και η εχθρότητα απέναντι στους μετανάστες και σε κάθε διαφορετικό, και φάνηκε να χάνονται οι παραδοσιακές αξίες αλληλεγγύης που λειτουργούσαν μέχρι την προηγούμενη δεκαετία στα φτωχότερα στρώματα της ελληνικής κοινωνίας.

Μέσα σε όλο αυτό το σκηνικό η κυβέρνηση πελαγοδρομεί. Και από τη μια, αγχωμένη για το ευρωπαϊκό της πρόσωπο, στέλνει τους υπουργούς της να συναγωνίζονται μεταξύ τους στο στήσιμο αντιρατσιστικών εκστρατειών, επιτροπών και «φόρουμ», όπου η γραμματεία Νέας Γενιάς αντιδικεί με το υπ. Εργασίας και αυτό με το Εξωτερικών για την οργάνωση και ο υπουργός Δημόσιας Τάξης στήνει σεμινάρια και προγράμματα για την αντιρατσιστική επιμόρφωση της αστυνομίας και υποχρεώνει τις αστυνομικές διευθύνσεις των νομών να οργανώνουν εκδηλώσεις ενάντια στο ρατσισμό (την ίδια στιγμή που στα υπόγεια περιμένουν οι Αλβανοί τις κλούβες για τα σύνορα). Κι από την άλλη, δείχνει να καταλαμβάνεται από δέος στην προοπτική της νομιμοποίησης των αλλοδαπών, που η ίδια ξεκίνησε ένα χρόνο πριν με τυμπανοκρουσίες, έχοντας την πίεση όλων εκείνων των προβλημάτων που συσσωρεύσε η αταξία τόσων χρόνων, και με την ελπίδα να ρυθμίσει την αγορά εργασίας, να ελέγξει τους παράνομους, να γεμίσει τα ταμεία, να μαζέψει τις εισφορές.

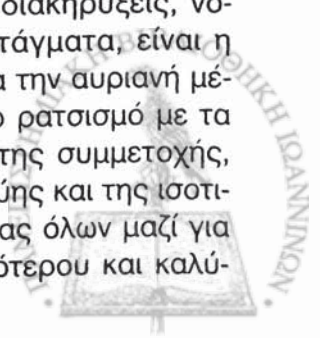
Όμως, δεν είναι το πιο σημαντικό στοιχείο της περιόδου αυτής η ίδια η νομιμοποίηση, που φαίνεται, μερικά έστω, να μπορεί να γίνει πραγματικότητα έπειτα από αγώνες και προσπάθειες πολλών χρόνων. Ούτε είναι τόσο σημαντικές οι παλινδρομήσεις της κυβέρνησης μπροστά σ' αυτή την ιδέα που η ίδια προωθεί. Δεν εί-

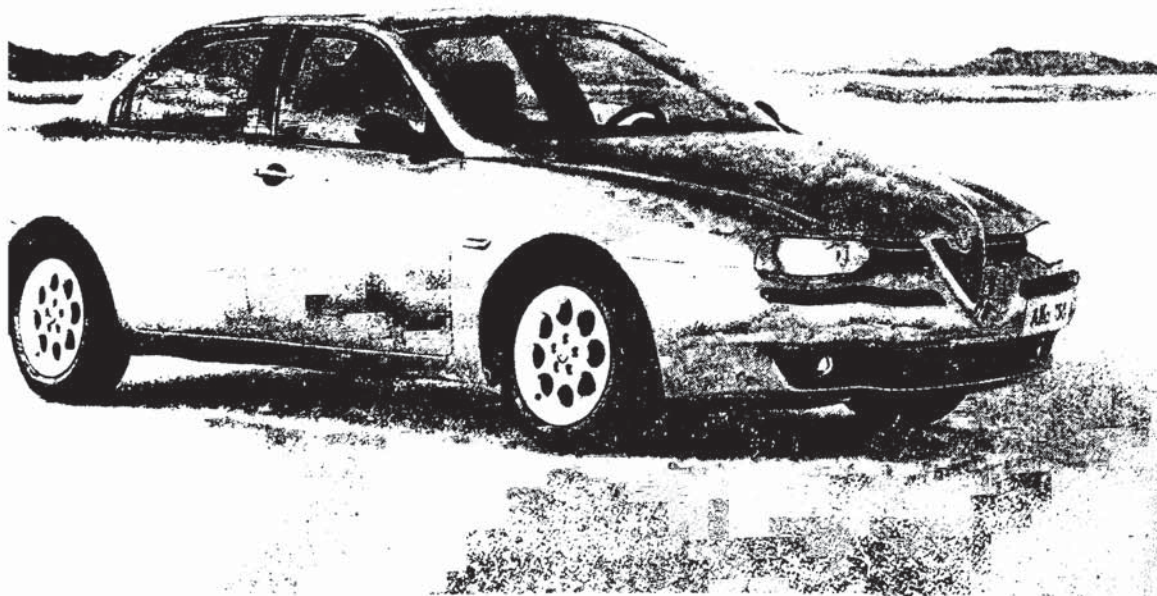
ναι, βέβαια, ούτε το γεγονός ότι έπειτα από πολλά χρόνια ο ίδιος ο πρωθυπουργός υποχρεώνεται να ασχοληθεί με το ζήτημα των Τσιγγάνων και τα υπουργεία ανακοινώνουν μέτρα (έστω κι αν μένουν στα χαρτιά) για την αντιμετώπιση των προβλημάτων τους.

Αυτό που είναι πιο σημαντικό την περίοδο που περνά είναι η δυναμική των ίδιων των θυμάτων του ρατσισμού, που αναδείχθηκαν σε ένα ενεργητικό υποκείμενο δικαιωμάτων και διεκδικήσεων όπως ποτέ πριν δεν το είχαμε ξαναδεί.

Είναι η δυναμική των ίδιων των μεταναστών, όπως εκφράστηκε μέσα από τις οργανώσεις και τις κοινότητές τους, στη διεκδίκηση δικαιωμάτων, ισοτιμίας και ισονομίας, και η προσέγγιση και συνεργασία με τα προοδευτικά κομμάτια των κινημάτων των ελλήνων πολιτών. Ήταν η διαμαρτυρία των Φιλιππινέζων απολυμένων της Alexander Fashion επί 15 μερόνυχτα έξω από την Πρεσβεία τους στη μέση του Ψυχικού, ήταν οι διαδηλώσεις του Συντονιστικού των μεταναστευτικών και αντιρατσιστικών οργανώσεων, η ζωηρή διαδήλωση έξω από την Παλιά Βουλή με την έναρξη του Αντιρατσιστικού Έτους, οι μαχητικές και αγριεμένες διαδηλώσεις των Τσιγγάνων στους δρόμους μετά τις επιθέσεις στους καταυλισμούς και το φόνο του Α. Μουράτη, ήταν η μαζική συμμετοχή των ξένων στο πρώτο αντιρατσιστικό φεστιβάλ του περασμένου καλοκαιριού. Είδαμε τα δύο τελευταία χρόνια να αναδεικνύεται και να επιβάλλεται στην καθημερινή πραγματικότητα, με απόψεις και φωνή, όλος αυτός ο κόσμος που μέχρι χθες ήταν καταδικασμένος να μένει στην γκριζα ζώνη της κοινωνικής μας ζωής.

Αυτή είναι η κατάκτηση της περιόδου και, πέρα από σχήματα διακηρύξεις, νόμους και προεδρικά διατάγματα, είναι η πραγματική υπόσχεση για την αυριανή μέρα: είναι η απάντηση στο ρατσισμό με τα όπλα της αποδοχής και της συμμετοχής, με τα όπλα της αλληλεγγύης και της ισοτιμίας, είναι ο κοινός αγώνας όλων μαζί για τη διεκδίκηση ενός δικαιότερου και καλύτερου κόσμου.

ALFA 156.

Η ΔΥΝΑΜΗ ΣΕ ΑΠΟΛΥΤΟ ΕΛΕΓΧΟ.

- 1.6 T.S. 16V-120 HP - 200 km/h • 1.8 t.s. 16V-144HP-210 km/h
- 2.0 T.S. 16V-155 HP - 216 km/h • 2.5 V6 24V-190 HP - 230 km/h

Σ.ΓΚΟΛΑΣ Α.Ε.

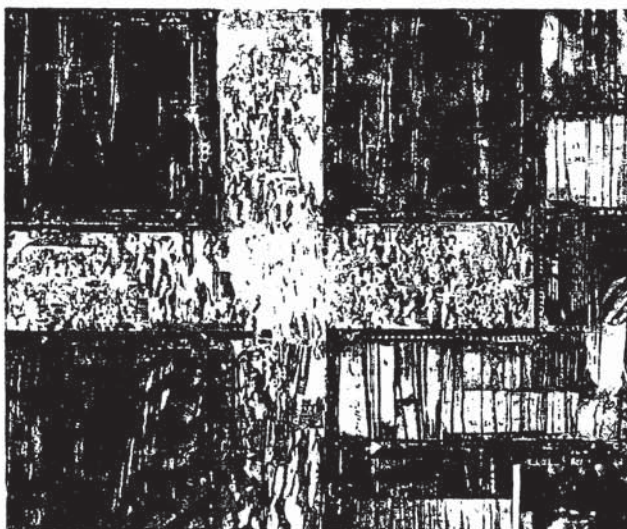
4ο χλμ. Εθνικής Οδού Ιωαννίνων - Αθηνών, Ιωάννινα
Τηλ.& Fax : 0651 - 47500

Cuore Sportivo

Αναστασία Καρβελά στην Ursula Korka

Χωρίς τίτλο, 1997

Πίνακες και installations από την τελευταία της δουλειά παρουσιάζει στην Gallerie Ursula Korka, η Αναστασία Καρβελά, από τις 5 ως τις 31 Δεκεμβρίου.

Η Αναστασία Καρβελά γεννήθηκε στην Αθήνα, όπου και φοίτησε στην Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών με δάσκαλο τον Μυταρά. Από το 1991 διδάσκει στο Εργαστήρι Τέχνης της Χαλκίδας και εμφανίζεται συχνά σε ατομικές και ομαδικές εκθέσεις.

Τα έργα της Καρβελά που μπορείτε να δείτε στην Ursula Korka σκοπεύουν έναν θεσμό που βάλλεται ακόμα κι από τους κατ' εξοχήν φορείς του, την γραφειοκρατία. Ντοσιέ τυποποιημένα, εμφανώς υποβεβλημένα σε αρχειοθέτηση, κλειστά για να κρατούν την σπουδαιότητα του μυστικού τους περιεχομένου, παλιοκαιρισμένα, αλλά πάντα "τρέχοντα", να η πρώτη ύλη της Καρβελά. Εύκολος στόχος, θα πει κανείς, χιλιοειπωμένο κλισέ το "κοινωνικό της μήνυμα". Ναι, αλλά εδώ δεν είναι παρά μόνο η

αρχή, και μάλιστα μια αρχή δύσκολη, από έναν κοινό τόπο τόσο στεγνό και τόσο πεπατημένο... Η φόρμα-ντοσιέ, και στην εικαστική και στην ρεαλιστική της διάσταση είναι τελικά για την Καρβελά ένα υλικό μινιμαλιστικής εξεργασίας που ξεπερνάει τον περί γραφειοκρατίας κλαυθμό κι ανοίγει παράθυρα προς άλλους ορίζοντες.

Ο γραφειοκρατικός λαβύρινθος γίνεται μια μεταφορά που σαν ρώσικη κούκλα γεννά δεύτερη, που με την σειρά της αποκαλύπτει μια τρίτη κοκ. Η οργάνωση των ντοσιέ ζωγραφίζει την ελληνική σημαία. Ξανά το μήνυμα δεν είναι απλώς αντι-εθνικιστικό. Οι φιγούρες που κατοικούν τον λαβύρινθο, πολυαντίγραφα (κοινώς φωτοτυπίες) υποστάσεων παρά υποστάσεις, δεν έχουν "εθνικά" χαρακτηριστικά, και το μήνυμα πλατύνει για να υπαινιχθεί μια εξουσιαστική άχρο-

Αναστασία Καρβελά

νη υπερ-δομή, που οργανώνει και συνέχει έναν χώρο, στον οποίο κάθε αίτημα ελευθερίας μοιράζει ανταπάτη.

Εικαστικά, τα δεσμά καθίστανται ορατά από το ασφυνκτικό πλέγμα των ορθογώνιων και καθέτων, σε μια ψυχρή μπλε μονοτονία, όπου το λευκό είναι τόσο σκληρό που καταντάει απωθητικό.

Εδώ, σπρώχνοντας τα ντοσιέ (πάνω στο ράφι ή μήπως πίσω από αυτό;) θα δει κανείς το σκληρό χαρτόνι να λιώνει σαν κερι, και τον γραφειοκρατικό θώκο σαν βέλος να στοχεύει άλλον

ουρανό. Ένας ζεστός κόκκινος σταυρός απαντάει στην ψυχρή ακαμψία του συμβόλου-σημαίας, τα σύμβολα της αρχειοθέτησης κι αν δεν αρθρώνουν ελεγχόμενο λογικά νόημα είναι πάντως πεπερασμένα στην επανάληψή τους. Στα ράφια, τα ανόργανα, αρχίζει να φαίνεται τόσο ζεστό, τόσο ζωντανό το καφετί της σκουριάς...

Έτσι διαβρωμένο, τον λαβύρινθο της εξουσίας μπορεί κανείς να τον περιπαίξει, και άρα να τον καταλύσει. Αυτό κάνει η Καρβελά: αυτό που μοιάζει απειλητικό στην μακρο-δομή των έργων της, η μικρο-δομή τους με χιούμορ το υπονομεύει σε ανύποπτο χρόνο και με διαφορετικά κάθε φορά μέσα.

Τέχνη "κοινωνικής κριτικής"; Α, πρόκειται σαφώς για κάτι πολύ περισσότερο...

Gallerie Ursula Kopka, Γοίβα 19, κοντά στο ΙΚΑ, τηλ. 79889. Ανοιχτή καθημερινά από τις 11 ως τις 2 το πρωί και από τις 6 ως τις 9 το απόγευμα. Το Σάββατο λειτουργεί μόνο κατά το πρωινό ωράριο, Τρίτη και Κυριακή παραμένει κλειστή.

Εδουάρδος Σακαγιάν στην Αμυμώνη

Στην γκαλερί Αμυμώνη συνεχίζεται ως τις 13 Δεκεμβρίου η έκθεση ζωγραφικής του Εδουάρδου Σακαγιάν.

Τον Εδουάρδο Σακαγιάν παρουσιάσαμε στο προηγούμενο τεύχος του Μικρόπολις, αλλά ευχαρίστως επιστρέφουμε στην έκθεση έργων του, που αποτελεί σημαντικό εικαστικό γεγονός για τα Γιάννενα.

Η Αμυμώνη φιλοξενεί πρόσφατα έργα του καταξιωμένου καλλιτέχνη, που τα στοιχειώνει το λάιτ μοτίβ του κεφαλιού-προσώπου σαν

σημείο μιας ακρωτηριασμένης υπόστασης. Μαζικοποιημένη μονάδα, απο-προσωποποιημένο άτομο, το οξύμωρο κρύβει μια βία (σημείο των καιρών, ή μήπως προπατορική κατάρα;) της οποίας η γένεση έχει πηγές τόσο οικείες, που ενώ μας εμποτίζουν (σαν το φόντο με το φτηνό δημοσιογραφικό σχόλιο), ωστόσο μας διαφεύγουν.

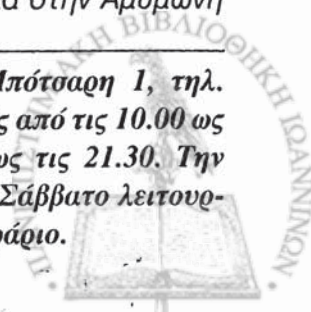
Το κεντρικό αυτό νόημα της παθητικότητας είναι που κάνει το μήνυμα του Σακαγιάν τόσο δραματικό. Η ασώματη κεφαλή είναι τόσο έκπληκτη, που δεν συνειδητοποιεί την συνθήκη της, κι αυτό την κάνει ακόμα πιο αξιολύπητη.

Σκληρή ζωγραφική, της οποίας η βία δεν εντοπίζεται μόνο στο αφήγημα, αλλά και στον τρόπο, τις αδρές γραμμές, τα ωμά κοντράστ, θυμωμένη χειρονομία αντίδρασης σε ένα σύστημα εξευτελισμού μέσω της μαζικοποίησης, ένας σπουδαίος ζωγράφος που δεν πρέπει να αγνοήσετε.

από τα εγκαίνια στην Αμυμώνη

Gallerie Αμυμώνη, Πλ. Ν. Μπότσαρη 1, τηλ. 79595. Ανοιχτή τις καθημερινές από τις 10.00 ως τις 13.30 και από τις 18.30 ως τις 21.30. Την Κυριακή είναι κλειστή ενώ το Σάββατο λειτουργεί μόνο το πρωί, με το ίδιο ωράριο.

Οι Blues Wire στο Μαντζάτο

Όρμιοι όσο ποτέ οι Blues Wire και ο πολύ καλός **Ηλίας Ζάικος** γέμισαν με πεντατονικές κλίμακες και blue νότες (όπου blue δεν σημαίνει βέβαια γαλάζιο όπως κάποιιοι μεταφράζουν) το Μαντζάτο την Τετάρτη 3/12. Αυτός ο σχεδόν δαιδαλώδης χώρος έμοιαζε μ' αυτήν την αφορμή να βρρίσκει την πιο καλή λειτουργικότητά του, αφού είναι γνωστό πως οι φανατικοί του blues δεν συνηθίζουν να συνωθούνται στα πόδια των καλλιτεχνών.

Στο γεμάτο (αν και όχι ασφυκτικά) από νέους και παλιούς αλλά πιστούς φίλους της blues μουσικής Μαντζάτο, το δυναμικό και δεμένο αυτό σχήμα κατόρθωσε να συγκινήσει για άλλη μια φορά υπηρετώντας ένα μουσικό είδος υψηλών απαιτήσεων.

Δεν χρειάζεται να επανέλθουμε στα κολακευτικά σχόλια τα οποία συνοδεύουν συνήθως τις εμφανίσεις της καταξιωμένης πια μπάντας. Αξίζει ωστόσο να σημειώσουμε την πολύ καλή τους "προφορά", όχι μόνο στην απόδοση των αγγλικών στίχων, αλλά προπαντός αυτήν της μουσικής φρασεολογίας, που αποδεικνύει πως η μουσική γλώσσα των blues είναι "μητρική" τους, έστω και κατ' επιλογήν. Το θέμα δεν είναι λοιπόν αν οι Blues Wire είναι μια καλή ελληνική μπάντα blues μουσικής, αλλά πως πρόκειται

για ένα σχήμα που παίζει το blues με ψυχή, γιατί το κατέχει.

Αν λοιπόν η εποχή της δια της μιμήσεως λατρείας προτύπων (τουλάχιστον στον χώρο της blues και της jazz) παρήλθε για τους έλληνες μουσικούς, άφησε ωστόσο πίσω της κάποιους πηγαίους εκφραστές αυτών των μουσικών ειδών, τόσο πηγαίους που καταφέρνουν να λειτουργήσουν έξω από το αρχικό τους περιβάλλον. Κάτι ανάλογο δηλαδή με την οικουμενικό-

τητα της κλασικής μουσικής, που σαν διεθνής τέχνη είναι δυνατόν να ενσωματώνεται, δανειζουσα και δανειζόμενη, με άλλα είδη τοπικά για να λειτουργήσει. Άλλωστε το blues έχει προ πολλού αφομοιώσει όλες τις συνιστώσες του νέου κοινωνικού πλαισίου μέσα στο οποίο πραγματώνεται, αφού έχει αποδεσμευτεί (και στην Αμερική ακόμα) από τις γενεσιουργές αρχές του. Ο Ζάικος δεν μιμείται πλέον κάποιον αλλά αποτελεί μια γνήσια blues "φάτσα", έναν πανάξιο εκτελεστή (performer) που δεν κατέχει απλά, αλλά προάγει την

τέχνη των μακρινών του προκατόχων.

Τους Blues Wire αποτελούν οι: **Η. Ζάικος** (κιθάρα και φωνητικά) που είναι ο ιδρυτής και η ψυχή της μπάντας, ο **Γ. Μπαντούκ** (σλάιντ κιθάρα, φουσαρμόνικα και φωνητικά), ο **Σ. Ζήσης** (μπάσο) και ο **Α. Αποστολάκης** (τύμπανα και φωνητικά). Το σχήμα τους ανήκει στην "σκηνή" της Θεσσαλονίκης, ξεκίνησε το 1984 και έκτοτε μετράει όχι μόνο ατέλειωτες εμφανίσεις (με μόνιμο σχεδόν στέκι τον Μύλο), αλλά και τρεις δισκογραφικές παρουσίες (*Who's calling* 1988, *Truly International* 1990, *Bulldog Boogie*, 1993), ενώ ετοιμάζεται ένα νέο άλμπουμ επετειακού χαρακτήρα με αφορμή τα 15χρονα της μπάντας, μέσα στη νέα χρονιά.

Λατινοαμερικάνικα; Ναι, ευχαριστώ!

Buena Vista Social Club

Η ομογενοποίηση της μουσικής της Λατινικής Αμερικής, που έγινε κυρίως από τις δισκογραφικές εταιρίες για καθαρά εμπορικούς λόγους, είχε σαν αποτέλεσμα να θολώσει στην διεθνή αγορά την εικόνα μουσικών πολι-

τισμών με τεράστια και πολυποίκιλη παραγωγή στο λαϊκό τραγούδι, κάτι που αντιθέτως (και ευτυχώς) δεν συνέβη στο εσωτερικό των χωρών που το δημιούργησαν και το συντηρούν ακόμα ζωντανό. Έτσι η Κούβα που θεωρείται η μητρόπολη της μουσικής της Καραϊβικής εκπροσωπείται διεθνώς περισσότερο από το κουβανο-τζαζ νεοϋορκέζικο δημιούργημα της Salsa, παρά από τις αυθεντικές μουσικές της παρακαταθήκες. Το ίδιο δεν έγινε άλλωστε με το αργεντινικό tango και την βραζιλιάνικη bossa-nova ή ακόμα περισσότερο με το ελληνικό συρτάκι (με καταγωγή απ' το χασάπικο) που έκαναν διεθνή καριέρα στην μεταλλαγμένη τους μορφή;

Μόνο η οξυδέρκεια και η ευαισθησία ενός καλλιτέχνη σαν τον **Ry Cooder** ήταν ικανή να επιτρέψει σε μια διείσδυση στην ζωντανή ηχοσφαιρα της Αβάνας, και να μας προσφέρει έναν δίσκο με ήχους του παρελθόντος που αφήνουν μια αίσθηση μεστή, σαν παλιό κρασί.

Στο Buena Vista Social Club οι μουσικοί που συμμετέχουν ανήκουν σχεδόν όλοι στις γενιές του '40, '50 και '60. Παρά την απόσυρσή τους από την τρέχουσα κουβανέζικη δισκογραφία, κατορθώνουν να κρατούν αναλλοίωτη την 'μαγιά' της κουβανέζικης μουσικής. Πάνω στους ρυθμούς των son, bolero, danzon, guajira, tumbao και criolla, οι παππούδες της κουβανέζικης μουσικής όπως ο πιανίστας R. Gonzalez, οι κιθαρίστες C. Segundo και E. Ochoa και ο τραγουδιστής I. Ferrer, αποδίδουν συνθέσεις κλασικές, αλλά και δικές τους, μ' έναν τρόπο λιτό κι έξοχα μεστό, που τόσο πολύ λείπει από τις έντονα 'δεξιότεχνικές' εκτελέσεις των σημερινών "μελετηρών" απανταχού της γης μουσικών.

Ο παραγωγός (και συμμετέχων) Cooder μετέφερε στο στούντιο τον ενθουσιασμό της συνεύρεσης στην μουσική εκτέλεση, και συγκινημένος δηλώνει πως δεν έχει ξαναζήσει ανάλογη εμπειρία. Σε μας μένουν οι απόμακροι ήχοι μιας άλλης εποχής, που ωστόσο φαίνεται ν' αποτελούν ακόμα ζωντανά κύτταρα του καθημερινού κουβανέζικου μουσικού βίου.

Το CD συνοδεύει ένα καλοδουλεμένο ένθετο με φωτογραφίες της ηχογράφησης, κείμενα, καθώς και στίχους των τραγουδιών στα ισπανικά και στα αγγλικά.

Introducing Ruben Gonzalez

Στον απόηχο της προηγούμενης παραγωγής του Ry Cooder, η ίδια αγγλική εταιρία (World Circuit) μας προσφέρει ένα προσωπικό άλμπουμ του πιανίστα **Ruben Gonzalez**. Πρόκειται για μια σειρά

εκτελέσεων, που αποκαλύπτουν λιτό και ανόθευτο το αυθεντικό ύφος της κουβανέζικης μουσικής, στη βάση οργανικών κυρίως συνθέσεων (του ίδιου του πιανίστα και άλλων συνθετών) πάνω σε ρυθμούς cha cha cha, guaracha, son montuno κ.α., μαζί με μπόλικο αυτοσχεδιασμό (με τζαζ επιρροές). Σίγουρα ένας δίσκος που μαρτυρά τον ανεκτίμητο θησαυρό της τέχνης του γηραιού Ruben Gonzalez και της μπάντας που στήθηκε από φίλους επί τη ευκαιρία της ηχογράφησης του Buena Vista Social Club που μας απασχόλησε παραπάνω. Το CD συνοδεύεται επίσης από ένθετο με στοιχεία από το ιστορικό της ηχογράφησης και την καριέρα του κουβανού πιανίστα.

Και τα δύο CD διατίθενται στην Ελλάδα από την **Libra Music** (Κερασούντος 26Α 157 71 Αθήνα, τηλ: 7757683, fax: 7750119, e-mail: libramusic-gr@ath.forthnet.gr και <http://www.forthnet.gr/libramusic>)

Η ποίηση του Βασίλη Νιτσιάκου

Βασίλης Νιτσιάκος, Απέκει, ποιήματα, Πλέθρον, Αθήνα, 1997

Η ποιητική συλλογή *Απέκει* είναι η πρώτη -αν το προηγούμενο βιβλίο του **Ω λέλε** το θεωρήσουμε συλλογή πεζών- του **Νιτσιάκου**. Απαρτίζεται από 22 σχετικά σύντομα ποιήματα που, εκτός από δύο, έχουν ως τίτλους ονομασίες χωριών και τοπίων. Έτσι καταλαβαίνει αμέσως κανείς πως ο συγγραφέας είναι στραμμένος προς την ύπαιθρο και μάλιστα την ορεινή.

Ο Νιτσιάκος είναι πανεπιστημιακός δάσκαλος στον Τομέα της Λαογραφίας. Ο θεματικός προσανατολισμός που έχουν τα κείμενα του *Απέκει* (ακόμα και η λέξη «απέκει») παραπέμπει ευθέως στη περιοχή της λαϊκής μας παράδοσης. Θα ήταν έτσι θεμιτό να αναρωτηθούμε αν οι ποιητικές επιδόσεις του συνδέονται με την επιστημονική ιδιότητά του. Η γνώμη μου είναι ότι δεν υπάρχει γνωστική συνάρτηση: στα ποιήματα δεν επενδύονται οι λαογραφικές γνώσεις του συγγραφέα. Αντίθετα όλα τα κείμενα της συλλογής έχουν συναισθηματικό και εμπειρικό χαρακτήρα. Κάνει εντύπωση η συναισθηματική ένταση με την οποία είναι γραμμένα αυτά τα κείμενα. Ούτε λίγο ούτε πολύ έχουμε μπροστά μας ένα ποιητικό εγώ, παθιασμένο με μορφές ζωής μιας άλλης εποχής. Πιο συγκεκριμένα τα ποιήματα προκύπτουν από παιδικές και ενήλικες εμπειρίες του ποιητή από την παραδοσιακή ζωή της υπαίθρου, η οποία από τη δεκαετία του πενήντα και μετά άρχισε να παρακμάζει. Ανάμεσα στις δύο ηλικίες των εμπειριών υπάρχει

διάσταση. Μια διάσταση που άλλοτε εκφράζεται ρητά και άλλοτε -τις περισσότερες φορές- υπονοείται. Η ένταση την οποία συνεπάγεται η διάσταση αυτή αποτελεί και το κατεξοχήν ποιητικό συγκινησιακό φορτίο των κειμένων. Ανάγκη όμως να γίνω σαφέστερος. Οι παιδικές εμπειρίες προκαλούν την νοσταλγία του ποιητικού εγώ για ένα

παρελθόν κατά το οποίο είχε άμεση επαφή με το φυσικό περιβάλλον και έζησε σε μια κοινωνία με κατακτημένα πεδία αυτάρκειας. Γιατί, αλήθεια, οι γεωργο-κτηνοτροφικές κοινωνίες της υπαίθρου υπήρξαν στα μέτρα τους πλήρεις, χωρίς την απληστία και τα σύγχρονα ψυχολογικά και άλλα κενά της αστικής κοινωνίας. Από το ένα μέρος λοιπόν έχουμε νοσταλγία για ένα παρελθόν άμεσα βιωμένο. Από τ' άλλο μέρος έχουμε ενήλικες εμπειρίες, από την επαφή με τα υπολείμματα εκείνης της παρελθοντικής κοινωνίας, απογοητευτικές. Για να χρησιμοποιήσω μια παρομοίωση από την οικεία περιοχή, θα έλεγα πως το

στημόνι και υφάδι με το οποίο υφαίνεται ο ποιητικός ιστός είναι κυρίως η απογοήτευση σε συνάρτηση με την νοσταλγία. Αυτή είναι η βάση, η δραστική αφετηρία, η οποία επιδέχεται, καθώς είναι φυσικό, αναλογικές προεκτάσεις. Ο ποιητής περιφέρεται από τόπο σε τόπο και από χωριό σε χωριό, ζώντας τη διάσταση που προανέφερα και την συγκινησιακή ένταση την οποία συνεπάγεται η διάσταση αυτή. Το πρώτο κείμενο της συλλογής, που προλογίζει και τα υπόλοιπα, είναι αρκετά διαφωτιστικό:

Τη δική μου Εγνατία θα σας δείξω. Αυτή που έγι-

Το περιοδικό

ΜΙΚΡΟΠΟΛΙΣ

στην πρώτη από μια σειρά
μηνιαίων εκδηλώσεων

παρουσιάζει

την τελευταία ποιητική συλλογή
του **Τάσου Κανάτση**

«Λεηλασίες»

Την παρουσίαση θα κάνει ο
Γιώργος Αράγης
Ποιήματα θα διαβάσει
ο **Τάσος Κανάτσης**

Στις **Μορφές** (Καποδιστριαίου 20)

Τετάρτη 17 Δεκεμβρίου 1997,
ώρα προσέλευσης 8:30
το βράδυ
(η έναρξη της εκδήλωσης θα
γίνει στις 8:45 ακριβώς)

είσοδος ελεύθερη

νε κομμάτια, όπως οι πρόγονοί μου. Αυτή την Εγνατία θα μαζέψω με τη χούφτα, για να τη βάζω περατίκι σ' εκείνους που θ' αναγκαστούν σε μαύρο διάβα, απροσάρμοστοι. Κι όταν τελειώσει, να τελειώσω, πηλός στον ιδρώτα, οπλή αλόγου, προσμένοντας το βρόχινο νερό τ' Απρίλη, περιμένοντας κι όποιον διψάσει παρελθόν, να τον ποτίσω.

Κάποτε σκύβει πάνω από τα ίχνη των περασμένων:

Σε καλντερίμια
τα χνάκια σου
έψαξα,
παρθένα ιστορία

Πατημασιές δεν έβρισκα
μ' άκουγα τα πατήματα
αχούσαν πέταλα χρυσά
καρφιά μαλαματένια.

Άλλοτε γίνεται απερίφραστα ζοφερός:

Χίνκα, Λάλιζα,
Ζοργιάνη,
τους νεκρούς σας
και τα μάτια σας.

Πάντα όμως γοητευμένος με τα ονόματα που αρέσκεται να παραθέτει (Χρούπισσα, Νικολίτσα, Τούχουλι... Μολυβδοσκέπαστη, Δοβρά, Τσίπιανη, Βάλια Κάλντα) σαν πολύσημες, λυρικές, ηχητικές οντότητες. Κάτι που θυμίζει τις ανάλογες αναφορές του Ελύτη στα νησιά και τα μυριστικά του Αιγαίου.

Ο λόγος του Νιτσιάκου είναι λαγαρός, χωρίς μπερδεμένα νοήματα, υπερρεαλιστικούς συνειρμούς κλπ. Χρησιμοποιώντας πάλι μια παρομοίωση από τον οικείο χώρο του, θα έλεγα ότι οι λέξεις του μέσα στους στίχους διακρίνονται και ταυτόχρονα δένονται μεταξύ τους όπως οι πέτρες στις ξηρολιθιές. Από την άποψη αυτή έχουμε να κάνουμε μ' ένα λόγο έντιμο και ευθύ. Φορτισμένο πάντως έντονα από την εμπειρική ενδοχώρα του ποιητικού υποκειμένου.

Γιώργος Αράγης

Πτηνά φιλοσοφούντα

Οι Κάργιες της Αλκυόνης Παπαδάκη, εκδόσεις Καλέντης, Αθήνα 1997, σελ. 154.

Φιλοσοφούν οι κάργιες; Η Φιλίνα, η Γιασώ, η Ατόπη και οι υπόλοιπες κάργιες του βιβλίου της Αλκυόνης Παπαδάκη μπορούν και το κάνουν καθώς πετούν χρόνια τώρα πάνω από τους ανθρώπους παρακολουθώ-

ντας τους. Οι πιο γριές αφηγούνται έξι ιστορίες από τις πολλές θλιβερές που έχουν δει. Οι άνθρωποι-ήρωες των ιστοριών ανήκουν στο περιθώριο της ζωής. Μεγαλώνουν δίχως στοργή, παρασύρονται από την ζωή, καταλήγουν να στραπατσαριστούν από τους δυνατούς της κοινωνίας.

Η Παπαδάκη βάζει τις κάργιες να φιλοσοφήσουν για τους ανθρώπους και την ζωή τους. Το συμπέρασμα είναι πάντα το ίδιο. Οι άνθρωποι στην πλειοψηφία τους είναι κακοί, οι ήρωες των αφηγήσεων καλοί. Και πληρώνουν το τίμημα για όλους.

Το ύφος της αφήγησης είναι διδαχτικό, με διάχυτο πεσιμισμό. Οι χαρακτήρες λειψοί, δύσκολα θα συγκινήσουν τον αναγνώστη. Η γλώσσα της Παπαδάκη, ανεξήγητα ασταθής, μεταβάλλεται από σελίδα σε σελίδα. Μετά την Μπόρα, που ήταν σαφώς δυνατότερη και το Σκισμένο Ψαθάκι, κατά την γνώμη μου με τις Κάργιες η Αλκυόνη Παπαδάκη κάνει ένα βήμα ημιτελές, μετέωρο, αν όχι προς τα πίσω.

Ν.Α.

Γαμήλια έθιμα

Λούψικο Κόνιτσας, Τραγούδια και χοροί του γάμου, έκδοση Δ.Ο.Λ.Τ. (1997)

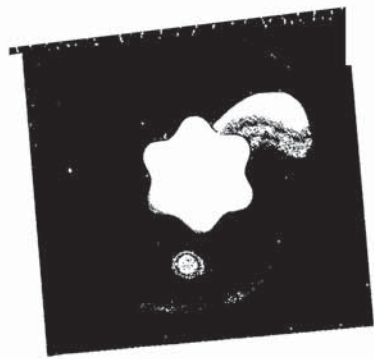
Το ελληνικό τμήμα της Δ.Ο.Λ.Τ. Διεθνούς Οργάνωσης Λαϊκής Τέχνης) και το Θέατρο Ελληνικών χορών "Δόρα Στράτου" εξέδωσαν πρόσφατα μια μελέτη με θέμα τα τραγούδια και τους

χορούς του γάμου του Λούψικου Κόνιτσας (σήμερα Κεφαλοχώρι), την οποία συνοδεύει ένα CD με τα ανάλογα τραγούδια. Την συγγραφή της μελέτης συνυπογράφουν η **Αγόρω Τσίου** και ο **Άλκης Ράφτης**, ενώ την επιμέλεια του CD η **Α. Τσίου**, ο **Μ. Ζώτος** και ο **Π. Τζόκας**.

Αν το CD αιφνιδιάζει με το πολύ ενδιαφέρον ηχογραφημένο υλικό (πρόκειται για μια σειρά γαμήλιων κυρίως τραγουδιών που αποδίδονται αυθεντικότερα, χωρίς οργανική συνοδεία από ομάδα γυναικών), η κύρια μελέτη είναι γεμάτη από ασάφειες και υπερβολές και τις γνωστές περιαιτολογίες των στελεχών της ελληνικής Δ.Ο.Λ.Τ., αφήνοντας αναπάντητα ένα σωρό ερωτήματα που προκύπτουν κατά την ανάγνωση. Εν ολίγοις πρόκειται για μια απλή περιγραφή και απαρίθμηση γαμήλιων εθίμων του συγκεκριμένου χωριού (όμοια τους έχουν δημοσιευθεί από "ντόπιους λογίους" κατά δεκάδες, για διάφορες περιοχές) χωρίς καμιά αξίωση επιστημονικής προσέγγισης και αξιοποίησης των πηγών.

Ωστόσο, και αν η έκδοση αυτή δεν αντέχει σε καμιά σοβαρή κριτική από την πλευρά τόσο της εθνολογίας και της λαογραφίας όσο και της μουσικολογίας, εντούτοις συγκεντρώνει ένα πολύ ενδιαφέρον μουσικό και ποιητικό υλικό που σίγουρα αξίζει μια άλλη προσοχή.

Γιώργος Κοκκώνης

**MONT
BLANC**
THE ART OF WRITING

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Χ.
ΡΟΓΚΟΤΗΣ

ΧΑΡΤΙΚΑ
ΕΙΔΗ ΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΜΕΛΑΝΙΔΗ
ΙΩΑΝΝΙΝΑ
ΤΗΛ. 0651/25003

CD - RECORDS - TAPES

EXIT

MIX. ΑΓΓΕΛΟΥ 35 - ΙΩΑΝΝΙΝΑ- ΤΗΛ./ FAX.: 77865

Ο ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΝΤΟΣ και οι συνεργάτες του

Panasonic

Σας εύχονται καλές γιορτές

Κ Ι Ν Η Τ Η Τ Η Λ Ε Φ Ω Ν Ι Α
TELENET®

*Και σας περιμένουν στο καινούργιο κατάστημα
Πυρσινέλλα 10, Ιωάννινα*

επιμέλεια Μαρία Παπαδοπούλου

Θεατρο

Τέσσερα Μονόπρακτα από την ΘΕΣΠΙ Συνηθισμένοι Άνθρωποι

Θεατρική Συντροφιά
Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

ΣΥΝΗΘΙΣΜΕΝΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ

Χειμώνας '97

Το ζητούμενο όμως είναι η «έξοδος» από το Πανεπιστήμιο. Φωτογραφία από το πρόγραμμα της παράστασης

Όπως μαρτυρά και η ημερομηνία της πρεμιέρας (7 Δεκεμβρίου), οι φοιτητές που απαρτίζουν την Θεατρική Συντροφιά του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων είχαν φέτος κέφι να δουλέψουν από πολύ νωρίς. Σχεδόν λοιπόν μας αιφνιδίαζαν με την παράστασή τους. Επισημαίνω όμως ότι ο αιφνιδιασμός, ευχάριστος εκ πρώτης όψεως, έχει και μια άλλη όψη, λιγότερο ευχάριστη: Γιατί να προκαλούν αιφνιδιασμό οι παραστάσεις της ΘΕΣΠΙ; Παλιότερα η ΘΕΣΠΙ έκανε μεν πρεμιέρα στο Πανεπιστήμιο (και αυτό όχι πάντα), συνέχιζε όμως στην πόλη όπου είχε δημιουργήσει ένα απαιτητικό κοινό. Μήπως δεν έχει μείνει πια τίποτα από την σχέση που κάποτε είχε οικοδο-

μήσει η ομάδα με το κοινό της πόλης; Αυτό είναι εν ολίγοις και το νόημα της δουλειάς μιας πανεπιστημιακής ερασιτεχνικής θεατρικής ομάδας και ελπίζω ότι εκείνοι που την απαρτίζουν δεν το βλέπουν διαφορετικά. Να κάνουν βέβαια το κέφι τους, εντέλει όμως να οδηγήσουν την ομάδα έξω από τον φυσικό της χώρο, το Πανεπιστήμιο, ώστε να αλληλεπιδράσει με τον περίγυρό της, να απευθυνθεί στο πολυάριθμο κοινό της πόλης και να κριθεί με τα ίδια κριτήρια που κρίνονται και οι άλλες ομάδες που δραστηριοποιούνται εδώ. Αντίθετα, όπως και πέρσι η ΘΕΣΠΙ κάνει τις παραστάσεις της στο (όμορφο είναι η αλήθεια) θεατράκι που της έχει παραχωρηθεί από το Πανεπιστήμιο στις φοιτητικές κατοικίες, με κοινό που αποτελούν λιγοστοί φοιτητές και μετρημένοι στα δάκτυλα εξωπανεπιστημιακοί. Η παράσταση τώρα, περιλαμβάνει 4 μονόπρακτα και φέρει τον γενικό τίτλο Συνηθισμένοι Άνθρωποι. Υποτίθεται ότι τα μονόπρακτα συνδέονται μεταξύ τους αποτυπώνοντας το καθένα με τον τρόπο του την αδυναμία ή την απόγνωση του ανθρώπου μπροστά στην ρουτίνα της καθημερινότητας. Δεν θα επιμείνω στις τεράστιες διαφορές που στην πραγματικότητα υπάρχουν ανάμεσα στο κοντραμπασίστα του Ζίσκιντ και την εργάτρια του Φο με τα ζευγάρια του Λαχανά. Η σκηνοθεσία πάντως δεν αφήνει την αίσθηση ότι η ΘΕΣΠΙ τις έχει επισημάνει απολύτως.

Σε γενικές γραμμές τα κείμενα είναι ανισοβαρή. Ο Λαχανάς μπορεί σαν μεταφραστής να έχει παρουσιάσει δουλειά, σαν θεατρικός συγγραφέας όμως μας αφήνει αδιάφορους. Τον είχαμε παρακολουθήσει και πέρσι στην Ηλέκτρα του ΘΕΗ, και είχαμε διαπιστώσει ότι προσεγγίζει τα θέματά του με αφέλεια, και χωρίς να προσθέτει τίποτα καινούργιο σε χιλιοειπωμένα ζητήματα. Πράγμα απαραίτητο όταν γράφεις θέατρο σήμερα. Τα δύο μονόπρακτά του Λαχανά που παρουσιάζονται στην παρά-

Θέατρο

σταση (Συζυγικές Σχέσεις, Ψευδαισθήσεις) έχουν κατά την γνώμη μου νόημα μόνο αν τα δει κανείς σαν άσκηση ύφους για φοιτητές θεατρικής σχολής. Τίποτα παραπάνω.

Το Ξύπνημα του Ντάριο Φο είναι ένα έξυπνο έργο που δυστυχώς ισοπεδώνεται από την στυλ πολυβόλου υποκριτική της ηθοποιού. Μα δεν είχε μόλις ξυπνήσει η νεαρή εργάτρια; Ποιος την έστησε σαν ντοπέ αθλήτρια; Επιπλέον το εύρημα που επιφυλάσσει ο συγγραφέας για το τέλος, στην κυριολεξία εξαφανίζεται.

Καλύτερη εικόνα αφήνει το Κοντραμπάσο. Όχι μόνο γιατί το κείμενο είναι αρκετά ενδιαφέρον αλλά και γιατί ο ηθοποιός το έχει δουλέψει σε ένα βαθμό. Τέλος, ολοκληρώνοντας την παρουσίαση θεωρώ υπερβολική, τραβηγμένη από τα μαλλιά, την ιδέα του σκηνοθέτη να επαναλάβει το πρώτο μονόπρακτο αυτούσιο στο τέλος της παράστασης. Φανερή η επιδίωξη, αλλά ολόκληρο; Να ήταν δα και σημαντικό...

Αυτές οι παρατηρήσεις δεν σημαίνουν ότι η ομάδα δεν έχει κάνει δουλειά. Κάθε άλλο. Τα σκηνικά είναι ευπρεπή, σαφώς καλύτερα από τα περσινά. Οι φωτισμοί λειτουργούν, το έντυπο πρόγραμμα είναι ικανοποιητικό (σημειώνω ότι τα δύο μονόπρακτα του Λαχανά κακώς αναφέρονται ως μονόλογοι). Και η μουσική επένδυση δεν είναι κακή, θα έπρεπε πάντως (τουλάχιστον για την δική μου ανοχή) να είναι λιγότερο εκκωφαντική.

Ελπίζω η ΘΕΣΠΙ να εξακολουθήσει να έχει κέφι και να ανεβάσει την επόμενη παράστασή της μέσα στην τρέχουσα περίοδο. Στους αναγνώστες μας προτείνω να δουν την δουλειά της ομάδας στο θεατράκι των φοιτητικών κατοικιών μέχρι το Σάββατο το βράδυ.

Άρης Λιάβας

Συνηθισμένοι Άνθρωποι,

4 μονόπρακτα από την ΘΕΣΠΙ. Σκηνοθεσία Μάρκος Τσίπουρας. Διανομή Λευτέρης Κορυφίδης, Ελισάβετ Πλαμάδα, Βαλιάννα Δημητράτου, Αναστασία Γιαννίκου, Σταύρος Βλάχος. Οι παραστάσεις ως το Σάββατο το βράδυ στις φοιτητικές κατοικίες, Πανεπιστημιούπολη, Θέατρο ΘΕΣΠΙ.

Τα μονόπρακτα είναι: Οι Συζυγικές Σχέσεις και οι Ψευδαισθήσεις του Μάκη Λαχανά, το Ξύπνημα του Ντάριο Φο και απόσπασμα από το Κοντραμπάσο του Πάτρικ Ζίσκιντ.

Μουσική

στον ήχο ειδικό

**Ο πιο ολοκληρωμένος χώρος
σε ηχητικά συστήματα
και μουσικά όργανα
στην πόλη**

Βασίλης Ευαγγέλου

Πρέβεζα 481 00 Π. Τσαλδάρη 72, Τηλ.

Fax (0682) 27031

Ιωάννινα 453 32 Ναπ. Ζέρβα 78, Τηλ.

Fax (0651) 66849

Η Κίνηση του 15νθήμερου

Κουαρτέτο μουσικής

Κουαρτέτο με τους Άρη Γαρουφαλή στο πιάνο, Τάση Αποστολίδη στο βιολί, Mikhail Smirnov στην βιόλα και Βαγγέλη Νίνα στο βιολοντσέλο θα ερμηνεύσει έργα των Σοστακόβιτς, Μότσαρτ, Μπράμς σε οργάνωση του Κατσάριου Ιδρύματος στην αίθουσα Πυρσινέλλα, το Σάββατο 20 Δεκεμβρίου στις 8 το βράδυ.

Πορτοκάλογλου στο Μαντζάτο

Την Κυριακή 14 Δεκεμβρίου εμφανίζεται στο Μαντζάτο (Πυρσινέλλα 8, τηλ. 22447) ο γνωστός τραγουδοποιός Ν. Πορτοκάλογλου, ο οποίος μετά την "φατμέ" περίοδό του κινείται ανεξάρτητος πλέον στους διευρυσμένους χώρους της ελληνικής μουσικής δημιουργίας. Στο Μαντζάτο ο Πορτοκάλογλου θα ερμηνεύσει (συνοδεία της γιαννιώτισσας αοιδού Ρ. Αλευρά καθώς και τριμελούς ορχήστρας), τραγούδια των Φατμέ, αλλά και καινούρια κομμάτια που χρησιμοποιήθηκαν πρόσφατα στην ταινία του Σ. Γκορίτσα "Βαλκανιζατέρ".

Χορωδία Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

Συναυλία με την χορωδία του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και οργανικά σύνολα οργανώνει το Ωδείο Μουσική Αναγέννηση, την Κυριακή 14 Δεκεμβρίου στις 8:30 το βράδυ, στην αίθουσα της ΕΗΜ.

Μουσικά Σύνολα

Συναυλία των Μουσικών Συνόλων Δωματίου και Χορωδίας του Δημοτικού Ωδείου με την συμμετοχή της Βυζαντινής Χορωδίας του Συλλόγου Ιεροψαλτών διοργανώνεται από το Πνευματικό Κέντρο στην αίθουσα Β. Πυρσινέλλα, την Δευτέρα 22 Δεκεμβρίου, στις 8 το βράδυ

Χορωδία Δήμου Κόνιτσας

Τραγούδια και σκοποί από την Κόνιτσα με την Χορωδία του Πνευματικού Κέντρου του Δήμου

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ - ΠΡΟΣΩΠΑ - ΕΚΔΡΟΜΕΣ - ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Κόνιτσας από το νεοσύστατο Κέντρο Μελέτης Βαλκανικής και Ηπειρωτικής Μουσικής Παράδοσης την Τετάρτη 17 Δεκεμβρίου στις 8 το βράδυ στην αίθουσα Πυρσινέλλα του Πνευματικού Κέντρου.

Εξώφυλλα Επιστημονικής Φαντασίας

Εκδήλωση με θέμα «Η εξέλιξη των εξωφύλλων της Επιστημονικής Φαντασίας» διοργανώνει η λέσχη του φανταστικού στις Μορφές το Σάββατο 20 Δεκεμβρίου στις 9:30 το βράδυ. Ομιλητής ο αρχιτέκτονας και συγγραφέας Γιώργος Κατσαβός. Όπως πάντα θα ακολουθήσει συζήτηση, ενώ μέλη της λέσχης (Θεοδώρου, Αλεξίου, Σπυρίδωνος, Καρκαμπούνας κλπ.) θα φορέσουν στολές εξωγήινων από ελληνικές ταινίες τρόμου.

Τέχνες

Οι αναγνώστες του περιοδικού έχουν ακόμα τον χρόνο να επισκεφτούν την έκθεση του Εδουάρδου Σακαγιάν, ενός από τους σημαντικότερους έλληνες ζωγράφους, στην Γκαλλερί Αμυμώνη. Εντυπωσιακή και η έκθεση της Αναστασίας Καρβελά στην Γκαλλερί Ούρσουλα (βλ. περισσότερα και για τις δύο εκθέσεις στην στήλη των Εικαστικών). Τέλος το Σάββατο 13 Δεκεμβρίου στην Αίθουσα Τέχνης Πάτση (Πουτέτση 19) γίνονται τα εγκαίνια της έκθεσης ζωγραφικής του Πέτρου Μπαρέτ. Περισσότερα στο επόμενο τεύχος.

Αγιογραφία

Έκθεση αγιογραφίας με έργα του Γρηγόρη Μάγκου εγκαινιάζεται την Τρίτη 16 Δεκέμβρη, 7 το βράδυ στο Αρχοντικό Πυρσινέλλα και θα διαρκέσει ως την Τρίτη 23 Δεκέμβρη. Η έκθεση θα λειτουργεί πρωί μετά τις 11 και βράδυ, 6 με 9.

ΘΕΣΠΙ

Ως το Σάββατο 13 Δεκέμβρη συνεχίζει τις παραστάσεις 4 μονόπρακτων η Θεατρική

Συντροφιά του Πανεπιστημίου. Περισσότερες λεπτομέρειες στην στήλη του Θεάτρου, σε αυτό το τεύχος.

Κόκκινη Κλωστή Δεμένη

Παραμύθι στην Αίθουσα Πυρσινέλλα, στο Πνευματικό Κέντρο, την Δευτέρα 15 Δεκεμβρίου, ώρα 8 το βράδυ. Υπάρχει εισιτήριο 700 δραχ. Τα έσοδα θα διατεθούν για τους σκοπούς της ΕΛΕΠΑΠ.

Μεταμόσχευση

Εκδήλωση που έχει σκοπό να ενημερώσει αλλά και να ευαισθητοποιήσει τους πολίτες σχετικά με την μεταμόσχευση οργάνων διοργανώνεται από την Νεφρολογική Κλινική της Ιατρικής Σχολής στην αίθουσα Πυρσινέλλα του Πνευματικού Κέντρου την Παρασκευή 19 Δεκεμβρίου, στις 7:30 το βράδυ.

Πάμε Μύκονο;

Έστω και νοητά. Μαζί με το Πάσχα, αυτή είναι μια από τις πιο όμορφες εποχές στο νησί. Το Δελτίο Τύπου που λάβαμε από την μηνιαία Μυκονιάτικη μας ενημερώνει ότι η εφημερίδα διοργανώνει την εκδήλωση «Αναφορές στην Μυκονιάτικη Λογοτεχνία, 1838 - 1973», το Σάββατο 13 Δεκεμβρίου στο πολιτιστικό κέντρο του νησιού.

To GameFreaks

CD Rom - Multimedia Παιχνίδια

σας εύχεται καλές γιορτές

ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ

ΣΤΑ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ

ΣΕΛΙΔΕΣ 456 - ΣΧΗΜΑ 17 X 25

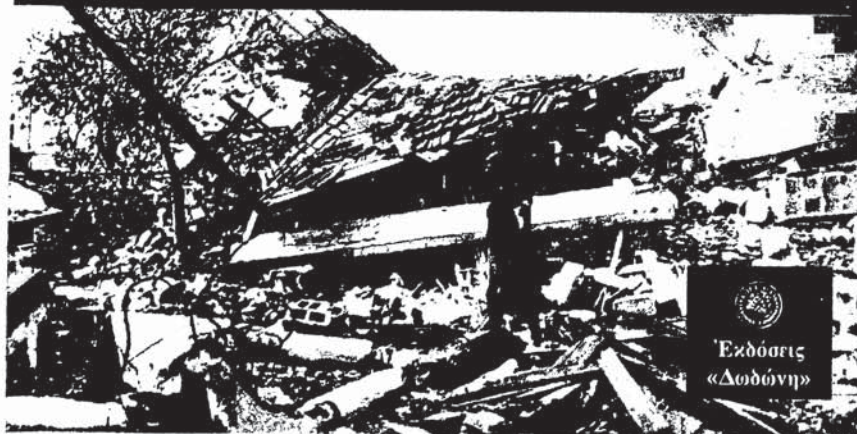

ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ Ι. ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

Καθηγητού Πανεπιστημίου

ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΩΝ ΣΕΙΣΜΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα

Εκδόσεις
«Δωδώνη»

Α ΒΙΒΛΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ «ΔΩΔΩΝΗ»

ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ 3, 106 79 ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ. 3630312

ΜΙΧ. ΑΓΓΕΛΟΥ 27, 453 32 ΙΩΑΝΝΙΝΑ, ΤΗΛ. 0651 - 37585 - 38011

38ο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης

από τις Χαμένες Νύχτες της Αγγελικής Αντωνίου

Τριάντα οχτώ χρόνια Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης. Τελευταίο δεκαήμερο του Νοεμβρίου: ελληνικό διαγωνιστικό τμήμα, διεθνές διαγωνιστικό, αφιερώματα και τιμώμενα πρόσωπα, Ματιές στα Βαλκάνια με αφιερώματα στον Τούρκο σκηνοθέτη **Ομέρ Καβούρ**, το Βούλγαρο **Εντουάρντ Ζαχάριεφ**, το Γιουγκοσλάβο **Ζινογίν Πάβλοβιτς**, τον μεταταρκοφσνικό **Αλεξάντρ Σοκούροφ**. Οι Νέοι Ορίζοντες που δίνουν πρόσβαση σε έναν κινηματογράφο δυσεύρετο με επιλογές από τη διεθνή παραγωγή, το νέο γαλλικό και τον αμερικάνικο ανεξάρτητο κινηματογράφο. Φέτος με λιγότερες γκρίνιες -ακόμα από πλευρές που είθισται να γκρινιάζουν- και περισσότερη οργάνωση. Το γραφείο τύπου στεγάστηκε στο ξενοδοχείο Ηλέκτρα Παλλάς, ακριβώς απέναντι από το ανακαινισμένο Ολύμπιον. Το Ολύμπιον θα είναι πλέον μόνιμη στέγη του Φεστιβάλ και ο χώρος των κεντρικών εκδηλώσεων του που φέτος μοιράστηκαν σε επτά αίθουσες -περισσότερες από κάθε άλλη φορά. Γνωστά ονόματα των οποίων το έργο τιμήθηκε, όπως ο Γάλλος σκηνοθέτης **Claude Chabrol**, η **Ειρήνη Παπά** και ο Πορτογάλλος σκηνοθέτης **Manoel de Oliveira** παραβρέθηκαν στο Φεστιβάλ ενώ κάποιοι άλλοι τιμώμενοι ήταν "απόντες" όπως ο **Τάκης Κανελλόπουλος**, ο Μεξικάνος σκηνοθέτης **Αρτούρο Ριπστάιν** που παρενέβη έμμεσα μέσω βίντεο κατά τον ίδιο τρόπο που παρενέβη ο **Φ.Φ. Κόπολα** στην τιμητική βραδιά για τον **Ντιν Ταβουλάρης**. Κατά το 38ο Φεστιβάλ σημειώθηκε σημαντική

αύξηση στον αριθμό των εισιτηρίων και η κοινωνική πολιτική που άσκησε το Φεστιβάλ με τη φοιτητική κάρτα των 7000 έτυχε μεγάλης ανταπόκρισης. Οι αίθουσες ήταν ως επί το πλείστον γεμάτες και στο Ηλέκτρα ο συνωστισμός του καλλιτεχνικού και δημοσιογραφικού κόσμου μέσα σε ένα δάσος κινητών ήταν πια καθημερινότητα. Οι εκδηλώσεις του Φεστιβάλ όμως δεν σταματάνε στο πλήθος και τη μεγάλη ποικιλία προβολών και των παράλληλων εκδηλώσεων (έκθεση φωτογραφίας του Ιρανού σκηνοθέτη **Α. Κιαροστάμι** και σκηνογραφίας των) Εδώ και τρία χρόνια χάρη στις περιφερειακές εκδηλώσεις το Φεστιβάλ επισκέπτεται το Κιλκίς, τη Φλώρινα, την

Έδεσσα, **Βασίλη και Διονύση Φωτόπουλου**την Αλεξανδρούπολη, την Καστοριά και το κοινό με τη σειρά του επισκέπτεται το Φεστιβάλ και μάλιστα όπως μαρτυρούν οι αριθμοί με πολύ ικανοποιητική προσέλευση.

Τα βραβεία στο διεθνές διαγωνιστικό μπορεί κανείς να πει ότι μοιράστηκαν αριθμητικά ισότιμα: κάθε ταινία πήρε και βραβείο. Στο ελληνικό διαγωνιστικό τμήμα -κάθε χρόνο ακούγονται παράπονα- ωστόσο φέτος, ακόμα και η σκηνοθέτρια Αγγελική Αντωνίου που συγκέντρωσε τα τέσσερα βασικά βραβεία για τις Χαμένες Νύχτες, έμεινε έκπληκτη από την απόφαση της "άνδροκρατούμενης" κριτικής επιτροπής.

Ας σημειωθεί ότι το Φεστιβάλ θα συνεχίζεται από τον επόμενο χρόνο ως Διεθνές Φεστιβάλ μόνο, όπως καθιερώθηκε εδώ κι έξι χρόνια αλλά χωρίς το ελληνικό διαγωνιστικό τμήμα. Κατά τα λεγόμενα, θα εξακολουθεί να είναι η "βιτρίνα" του Ελληνικού κινηματογράφου συνεχίζοντας την - αρκετά ευθυγραμμισμένη κατά τα άλλα - πορεία του (και με βελτιωμένη τελετή λήξης, ελπίζουμε).

Αυτό που προκάλεσε έκπληξη ωστόσο, είναι ότι ενώ το 38ο Φεστιβάλ δεν φιλοξενούσε "μεγάλα ονόματα" η προσέλευση στις αίθουσες ήταν εκπληκτική -και όπως τόνισε ο Claude Chabrol "είναι ένα Φεστιβάλ που μπορεί να μάθει κανείς και να δει πράγματα που δεν έχει την ευκαιρία να δει αλλού".

Βαλεντίνη Παπαγεωργίου

Διαφημιστείτε στο

ΜΙΚΡΟΠΟΛΙΣ

ΜΙΚΡΟΠΟΛΙΣ

ΜΙΚΡΟΠΟΛΙΣ

Η διαφήμιση πιάνει τόπο γιατί το περιοδικό

έχει πραγματική κυκλοφορία πάνω από
1,000 τεύχη

έχει 350 συνδρομητές

διατίθεται σε 75 σημεία πώλησης σε όλο τον
νομό

διαβάζεται όλο το δεκαπενθήμερο
έχει μικρό αριθμό διαφημίσεων

**Αν θέλετε να συζητήσετε τους όρους
της διαφήμισής σας
επικοινωνήστε με το τηλέφωνο
093 - 712406**

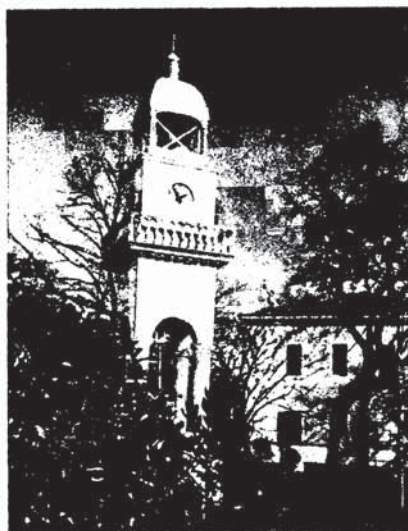
ΜΙΚΡΟΠΟΛΙΣ

ΜΙΚΡΟΠΟΛΙΣ

ΜΙΚΡΟΠΟΛΙΣ

ΜΙΚΡΟΠΟΛΙΣ

Το Ωρολόγι της Πλατείας

Όλοι οι Γιαννιώτες, ασφαλώς, γνωρίζουν το ωρολόγι της πλατείας. Λίγοι όμως γνωρίζουν την ιστορία του που είναι και πολύχρονη και ενδιαφέρουσα:

Ο Οσμάν Πασάς ο Κούρδος, βαλής και γενικός διοικητής Ηπείρου από το 1897 μέχρι το 1905, που υπήρξε δίκαιος και αυστηρός στην άσκηση των καθηκόντων του, θέλοντας

να γιορτάσει το ιωβηλαίο του Σουλτάνου Αβδούλ Χαμήτ Χάν αποφάσισε να αναγείρει αναμνηστικό πύργο. Για το σκοπό αυτό χρησιμοποίησε τον γιαννιώτη αρχιτέκτονα Περικλή Μελίρρυτο.

Σε ελάχιστο χρόνο το μνημείο στήθηκε, όχι όμως στη θέση που βρίσκεται σήμερα αλλά στο κέντρο της κάτω πλατείας Έτσι η επέτειος γιορτάστηκε εγκαίρως και μεγαλοπρεπώς.

Μετά την απελευθέρωση των Ιωαννίνων, τοποθετήθηκε, στα 1917, γενικός διοικητής Ηπείρου ο εκ Κρήτης δικηγόρος Αριστείδης Στεργιάδης, ο μετέπειτα -κατά τη διάρκεια της καταστροφής του 1922- περιβόητος Έπατος Αρμωστής της Σμύρνης. Το καλοκαίρι του 1918, παρόντος του Στεργιάδη, γιορτάστηκε στα Γιάννενα η νίκη των συμμάχων στον πρώτο παγκόσμιο πόλεμο. Στην παρέλαση ένα βαρύ πυροβόλο συρόμενο από έξη συγγαρέζικα άλογα, παρέκλινε της πορείας του και αποξήλωσε το κιγκλίδωμα του ωρολογίου. Έξαλλος ο πολύς Στεργιάδης απαίτησε από τον τότε Δήμαρχο Ιωαννίνων Γ. Ιωαννίδη να μεταβέρι τον πυργίσκο σε άλλη θέση.

Την επομένη κιόλας ο Μελίρρυτος άρχισε την αποξήλωση του μνημείου. Ευτυχώς προνόησε να αριθμήσει προσεκτικά τους λίθους τους οποίους και διαφύλαξε στον περίβολο του σημερινού Δημαρχείου.

Χρειάστηκε να γίνει Δήμαρχος ο Βασίλειος Πυρσινέλλας για να αναστηλωθεί, στα 1925, το όμορφο αρχιτεκτόνημα. Όμως διαπιστώθηκε ότι ο κώδωνας του ωρολογίου είχε σπάσει. Ο Πυρσινέλλας τότε θυμήθηκε ότι μέσα στο Κάστρο σώζονταν ο μέγας κώδωνας του ωρολογίου που ήθελε να τοποθετήσει ο Αλή Πασάς στην κεντρική πύλη του Κάστρου. Ο κώδωνας αυτός είχε δωρηθεί στο τέλος του 17ου αιώνα στον Δήμο της Πρέβεζας από κάποιον άρχοντα της Βενετίας. Από την Πρέβεζα τον πήρε ο Αλής όταν κατέλαβε την πόλη. Έτσι το κομψό μνημείο συμπληρώθηκε και απέκτησε τη σημερινή του μορφή.

Τάσος Παπασταύρου

«Κήπος» ή «Πάρκο»;

Πώς θα πρέπει να λέγονται οι διαμορφωμένοι χώροι στα
Λιθαρίτσια ή στου Κατσάρη;

του Γιώργου Αράπη

Μ'αρέσει να πετάγομαι, όταν έχω λίγο χρόνο ελεύθερο, για μια κλεφτή βόλτα στα Λιθαρίτσια. Πριν από μερικά χρόνια συναντούσα εκεί τον μακαρίτη πια καθηγητή μου Αρσένη Γεροντικό να περιπατεί ρεμβάζοντας και φιλοσοφώντας. Ο Γεροντικός, αν και γλωσσομαθής, ήταν σφοδρός πολέμιος της γλωσσικής μας ξενομανίας, όπως και κάθε ξενομανίας άλλωστε. Αναρωτιέμαι γι' αυτό πως θα χαρακτήριζε τα Λιθαρίτσια -κάτι που δεν έτυχε να τον ρωτήσω ποτέ- «πάρκο» ή «κήπο»; Στον τοπικό τύπο τα έχω δει γραμμένα «πάρκο» και ποτέ «κήπο». Βέβαια η λέξη πάρκο ανήκει στην κατηγορία εκείνων των ξενικών λέξεων που έχουν προσαρμοστεί στο κλιτικό σύστημα της νεοελληνικής γλώσσας -κάτι που δεν συμβαίνει λ.χ. με τις λέξεις τανκ, ρεπόρτερ, μάντζερ κλπ. Το γεγονός ότι κλίνεται ως ουδέτερο ουσιαστικό καθιστά θεμιτή τη χρήση της. Μολαταύτα δεν παραπέμπει στη νεοελληνική πραγματικότητα.

Σύμφωνα με το λεξικό του Δημητράκου «πάρκο» σημαίνει: «άλσος. 2 μέγας κήπος προς περίπατον ή αναψυχήν». Ενώ «κήπος» σημαίνει: «περίφρακτος χώρος δενδροφυτευμένος, περιβόλι, λαχανόκηπος» (δεν σημειώνω εδώ τις αρχαίες σημασίες). Παρόμοιους ορισμούς την δύο λέξεων δίνουν το λεξικό του Παπύρου και του Κριαρά. Με τη διαφορά ότι του Κριαρά προσθέτει στον «κήπο» τη σημασία του «δημόσιου χώρου με πολλά φυτά που προσφέρεται για περιπάτους», η οποία είναι ταυτόσημη με εκείνη του «πάρκου».

Ας έρθουμε όμως στην νεοελληνική πραγματικότητα. Μέχρι το 1821, στην Ελλάδα, όχι μόνο η λέξη αλλά και η έννοια του πάρκου ήταν άγνωστη. Και τούτο γιατί το πάρκο υπήρξε προϊόν ανάγκης (και δημιούργημα) των μεγάλων πόλεων, ενώ μέχρι τότε στην Ελλάδα

δεν υπήρχε υπολογίσιμη αστική ζωή. Μετά την απελευθέρωση και τον ερχομό του Όθωνα δημιουργήθηκε δίπλα στα αθηναϊκά ανάκτορα ο πρώτος χώρος «προς περίπατον ή αναψυχήν». Με κύριο σκοπό τους περιπάτους του βασιλικού ζεύγους και ιδιαίτερα της βασίλισσας Αμαλίας. Ονομάστηκε ωστόσο «κήπος». Βασιλικός κήπος και αργότερα Εθνικός κήπος. Κήπος ονομάστηκε πάλι μεταγενέστερα και το δεντρόφυτο περιβάλλον του αρχαιολογικού μουσείου της Αθήνας. Ενώ ο χώρος στο Πεδίο του Άρεως χαρακτηρίστηκε «άλσος». Έτσι οι πρώτοι χώροι, ιδίως του Εθνικού κήπου, που θα μπορούσαν να ονομαστούν πάρκα, σημάνθηκαν με ελληνικές λέξεις.

Καθώς ωστόσο περνούσαν τα χρόνια και μιμούμασταν όλο και περισσότερο τα ευρωπαϊκά πρότυπα, ήρθε στην επιφάνεια, ανάμεσα σε άλλα, και η λέξη «πάρκο». Η λέξη: όχι όμως και το αντικείμενο. Γιατί πάρκα στην κυριολεξία, χώρους δηλαδή εκτεταμένους, με πράσινο, τεχνητές λίμνες, ποταμάκια, δρόμους, μικρά δάση κλπ. δεν αποκτήσαμε ποτέ. Προκύπτει έτσι το ερώτημα γιατί χρησιμοποιήθηκε η συναφής ξενική λέξη.

Ξενομανία;

Μια γενική απάντηση είναι ότι αυτό οφείλεται στη γνωστή τάση της ξενομανίας μας. Συνήθως όμως η λεξική ξενομανία μας έχει κάποιο αντικείμενο (λέμε λ.χ. τοστ και εννοούμε κάτι πολύ απτό). Το περίεργο είναι ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση χρησιμοποιούμε τη λέξη πάρκο χωρίς ανάλογο αντικείμενο. Προσωπικά τείνω να πιστέψω πως η λέξη χρησιμοποιήθηκε σε μεγάλο βαθμό με φετιχιστικό τρόπο. Επειδή τη γνωρίσαμε περισσότερο από διαβάσματα ξένων μυθιστορημάτων ή δημοσιογραφικές περιγραφές, παρά από τους ίδιους χώρους των μεγάλων πόλεων της δύσης

(δυσκολεύομαι να πιστέψω ότι όποιος γνώρισε τα πάρκα του Λονδίνου θα ονόμαζε τα Λιθαρίτσια πάρκο), τη δεχόμαστε κατά τρόπο φανταστικό. Έτσι μας δίνεται το περιθώριο να τη χειριζόμαστε, όχι ρεαλιστικά αλλά ελεύθερα, σαν κάτι που ανακαλεί ευφρόσυνο περιβάλλον πολιτισμένων κοινωνιών. Ηλιοβασιλέματα, αμάξια που τα σέρνουν άλογα, περίπατοι διασημοτήτων, ποιητών, κυριών, δεσποινίδων, παράνομες και μη συναντήσεις εραστών, κοσμοπολίτικη ατμόσφαιρα κλπ. Αν η λέξη πάρκο φέρνει στο μυαλό μας κάτι από τη γοητεία όλων αυτών, τότε η χρήση της δεν είναι μόνο εκτός αντικείμενου, αλλά και υιοθετείται με έννοια φετιχιστική. Εννοώ ότι της αποδίνουμε ιδιότητες που δεν έχει και αυτοϋποβαλλόμαστε ότι έχει. Είναι σαν να πιστεύουμε ενδόμυχα ότι ονομάζοντας κάποιους διαμορφωμένους μικροχώρους πάρκα, αυτά γίνονται περίπου πάρκα του Παρισιού κι εμείς ανάλογα παριζιάνοι.

Ας έρθουμε τώρα στον κήπο. Το περιβόλι - ο δεντρόκηπος-, εφόσον έχει ειδικότερη ονομασία, εξαιρείται. Μένει έτσι ο λαχανόκηπος. (Έχουμε βέβαια και τους οικιακούς αστικούς κήπους, όπου καλλιεργούνται σχεδόν μόνο λουλούδια. Με τη διαφορά ότι δεν έχουν αποκτήσει στη συνείδησή μας την καθολικότητα και τη μονιμότητα της έννοιας του λαχανόκηπου.) Τι μπορεί να ανακαλεί στο νου μας η λέξη λαχανόκηπος; Φαντάζομαι πως ανακαλεί κάποιους περίφρακτους εξοχικούς χώρους, όπου καλλιεργούνται λάχανα, σπανάκι, κρομμύδια, σκόρδα, μελιτζάνες, ντομάτες, πιπεριές κλπ. Ανακαλεί επίσης μυρωδιά κοπριάς και συχνά μια μάλλον μαυροφορεμένη φιγούρα γυναίκας να σκάβει, να φυτεύει, να βοτανίζει, να μαζεύει κηπευτικά... Τι αίγλη μπορεί να έχουν όλα αυτά για έναν ξενομανή νεοέλληνα νεοαστό, ώστε να ονοματίζει κήπους τους χώρους με πράσινο των πόλεων; Θα πρέπει όμως να θυμόμαστε ότι ο «κήπος» προκαλεί και άλλους συνειρμούς: δεντρόφυτο συνήθως περιβάλλον, νερό που κελαρύζει για

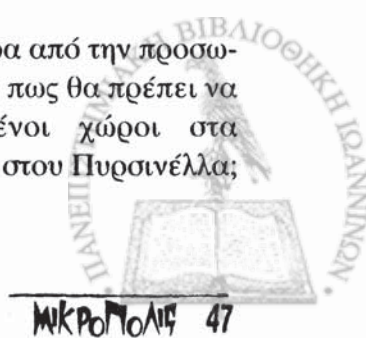
το πότισμά του, ηλιοτρόπια, διάφορα λουλούδια στις άκρες, αναρριχόμενα στους φράχτες, μυριστικά, κάποια οπωροφόρα, αγαπημένα πρόσωπα που έζησαν ή και που ζουν ανάμεσα σ' αυτά κι ακόμα πολλά από εκείνα που συνδέθηκαν με μια χιλιόχρονη και πλέον παράδοση του τόπου (πανηγύρια, γάμοι, πασχαλινό αρνί, γυρισμοί από τα ξένα, φιλοξενίες, μαγερικές ιδιαιτερότητες κλπ.)

Επανέρχομαι ήδη στο ερώτημα: κήπος ή

πάρκο; (Ας σημειωθεί πως η έννοια του κήπου υπονοείται στην έννοια του πάρκου -«μέγας κήπος»- και επίσης πως το όνομα κήπος χρησιμοποιείται και στο εξωτερικό για να σημαίνει χώρους περιπάτου -Κήπος του Λουξεμβούργου, Κήποι των Βερσαλλιών). Ο καθένας βέβαια έχει το ελεύθερο της γνώμης του. Προσωπικά προτιμώ τη λέξη κήπος. Γιατί, χρησιμοποιούμενη κατ' αναλογία για να χαρακτηρίζει τους συγκεκριμένους αστικούς χώρους, οικειοποιείται χωρίς να βιάζει το νέο αντικείμενο -κάτι που δεν συμβαίνει με τη λέξη πάρκο. Και γιατί αισθάνομαι να με δένει με το παρελθόν αυτού του τόπου. Ο «κήπος» με ό,τι ευθέως δηλώνει και ό,τι συνδηλώνει (μαζί με τα σκόρδα, κρομμύδια και την κοπριά), νιώθω να κυκλοφορεί στο αίμα μου ως στοιχείο μιας πολύμορφα ενεργής ακόμα παράδοσης.

Το ερώτημα ωστόσο, πέρα από την προσωπική μου άποψη παραμένει: πως θα πρέπει να λέγονται οι διαμορφωμένοι χώροι στα Λιθαρίτσια, στον Κατσάρη, στον Πυρσινέλλα;

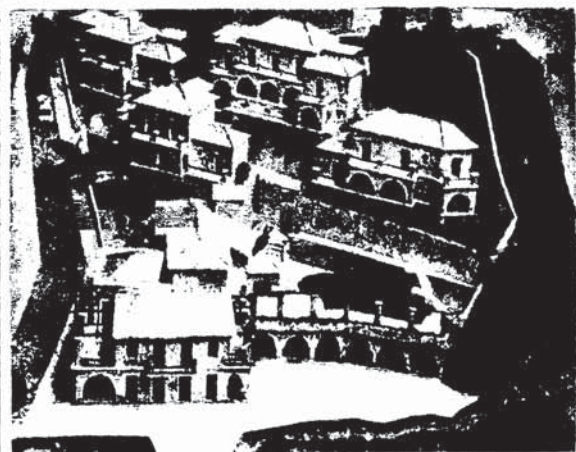

Δερμάτινα Ενδύματα
Άριστη Ποιότητα, Προσιτές Τιμές

ΕΥΡΩΔΕΡΜ ΑΕ

Πρατήριο Εργοστασίου:
Ακαδημίας 8
(πίσω από την Ακαδημία)
τηλ. (0651) 67.262

ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΖΟΝΤΑΙ
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΑ ΠΡΟΠΛΑΣΜΑΤΑ
(ΜΑΚΕΤΕΣ)

«ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ» ΜΙΧ ΑΓΓΕΛΟΥ 39 ΓΙΑΝΝΙΝΑ
ΤΗΛ 37935 Δ. Χαντζοπούλου

ΤΑΙΝΙΕΣ

Για το σπίτι

ΜΗΤΕΡΑ ΝΥΧΤΑ

(Mother Night) ΗΠΑ, 109', Κοινωνικό. Σκην. Κηθ Γκόρντον, Σέρυλ Λη, Άλαν Άρκιν, Τζων Γκούντμαν.

Ο Αμερικάνος συγγραφέας Χάουαρντ Κάμπελ (Νικ Νόλτε) ζει ευτυχισμένος, διάσημος και ερωτευμένος με τη Γερμανίδα γυναίκα του (Σέρυλ Λη) στο προπολεμικό Βερολίνο. Οι Ναζί του ζητούν να κάνει μία προπαγανδιστική εκπομπή στο ραδιόφωνο για να σπάσει το ηθικό των συμμά-

χων στον πόλεμο και να επιτύχει τη συναίνεση του κοινού για τις διώξεις των Εβραίων.

Θα δεχτεί αφού πρώτα στρατολογηθεί απ' την αμερικάνικη αντικατασκοπεία έχοντας ως κύριο έργο να μεταδίδει κατά τη διάρκεια της εκπομπής κωδικοποιημένα μηνύματα χρήσιμα στους Αμερικάνους. Γίνεται έτσι το αγαπημένο παιδί των Ναζί αλλά και ένας από τους πολυτιμότερους κατασκόπους των Συμμάχων οι οποίοι, όμως, στο τέλος του πολέμου δε θα αναγνωρίσουν δημόσια το έργο του για λόγους μυστικότητας. Έτσι για τους Ισραηλινούς παραμένει ένας συνεργάτης των Ναζί και το 1961 τον συλλαμβάνουν και ετοιμάζονται να τον δικάσουν. Από 'κει ξεκινάει και η ταινία σ' ένα μεγάλο φλας-μπακ θέτοντας το ερώτημα: Τι ήταν ο Χ. Κάμπελ ένας ήρωας-κατάσκοπος; Είχε κοινωνική συνείδηση ή όλα τα έκανε για να συνεχίσει να ζει τον έρωτά του; Και στο τέλος - τέλος πώς κρίνουμε τα ιστορικά πρόσωπα; Βάσει των σύγχρονων συνθηκών ή μέσα στα δικά τους ιστορικά πρόσωπα;

Μια πολύ ενδιαφέρουσα ταινία που στηρίζεται εξολοκλήρου στις πλάτες του εξαιρετικού Νικ Νόλτε. Μικρή παραγωγή με πολλά εσωτερικά γυρίσματα, επαρκή εικαστική και αισθητική φροντίδα (art directory Zoe Sakellaropoulou) αλλά και μια στάσιμη και ακαδημαϊκή σκηνοθεσία. Όσο για το σκηνοθέτη Κηθ Γκόρντον ναί, είναι ο πρωταγωνιστής του "Κριστίν"!

Φιλ.Κ.

Αγορά

ΚΑΦΕΣ - ΦΑΓΗΤΟ ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ - ΤΑ ΚΑΦΕ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ

cafe EUROPA

Η Βιέννη φαίνεται να είναι πολύ δημοφιλής στη Σόφια, αν κρίνει κανείς από τα konditoreien ή τα καφέ. Δύο, τουλάχιστον, από αυτά φέρουν το όνομά της. Στη συνοικία του Απελευθερωτή Τσάρου, μπορεί κανείς να δει από τα παράθυρα ενός από αυτά τον κόσμο που κάθεται εκεί μέσα, γύρω από άσπρα μαντεμένα τραπεζάκια. Ο καφές που σερβίρουν εδώ δεν είναι ο παραδοσιακός, που λέγεται «βουλγάρικος καφές» (ή μακεδονικός, τούρκικος, σέρβικος ή ελληνικός -η ονομασία εξαρτάται από το που σερβίρεται) και είναι πρόχειρα ψιλοκομμένος και ψήνεται σε μικρά μπρούτζινα μπρίκια. Ο καφές εδώ παρασκευάζεται διαφορετικά και σερβίρεται σε μεγάλα φλιτζάνια, με σαντιγί και κανέλα ή σοκολάτα πάνω-πάνω, ακριβώς όπως στη Βιέννη. Υπάρχουν επίσης διαφορετικά είδη «βιεννέζικων» κέικ και τάρτας, τοποθετημένα μέσα σε γυάλινες προθήκες που φωτίζονται από νέον. Αυτό κάνει την κίτρινη κρέμα βανίλιας να φαίνεται πρασινωπή και δίνει μια αρρωστιάριχη γκριζα απόχρωση στα ροδάκινα και τις φράουλες που στολίζουν τις τάρτες. Δεν υπάρχει τίποτα που να έχει σχέση με τα καθανά βιεννέζικα γλυκίσματα, που είναι καλοφτιαγμένα, πλούσια και μεστά. Εδώ που τα λέμε, δεν υπάρχει τίποτα σ' αυτό το καφέ που να θυμίζει τη μεγάλη ευρωπαϊκή πόλη, εκτός από το όνομα.

Το άλλο «βιεννέζικο» καφέ φαίνεται λίγο καλύτερο. Είναι μικρό και οι τοίχοι του είναι βαμμένοι σε απαλό ροζ και σε cafe-au-lait. Οι νέοι κάθονται σε στρογγυλά ψευτομαρμαρίνα τραπεζάκια και οι περισσότεροι πίνουν τσάι -ίσως επειδή δεν υπάρχει τίποτε άλλο εδώ. Ακόμα και οι τιμές τείνουν να εξομοιωθούν με τις βιεννέζικες. Το ωραίο, όμως, με το καφέ αυτό είναι ότι μαζί με το

τσάι σου φέρνουν κι ένα μικρό μπισκότο πάνω σε χάρτινο δαντελωτό πετσετάκι, όπως ακριβώς σερβίρεται και στη Βιέννη, υποθέτω. Αυτή η σοφιστική αντίληψη είναι πρωτόγνωρη σε τούτη εδώ την πλευρά του κόσμου.

Όταν, όμως, βρίσκομαι στη Βιέννη ή σε κάποια άλλη ευρωπαϊκή πρωτεύουσα, δεν προσέχω πως σερβίρουν τον καφέ ή το τσάι, ίσως γιατί θεωρώ δεδομένο ότι τα σερβίρουν με έναν κάποιον τρόπο και γι' αυτό δεν δίνω ιδιαίτερη σημασία. Θα ήταν για μένα έκπληξη αν τα σέρβιραν με κάποιον άλλο παράξενο τρόπο -ας πούμε, όπως στην ανατολική Ευρώπη, που σερβίρουν μόνο ένα είδος μαύρου τσαγιού ή βγάζουν πολλά φλιτζάνια από ένα και μόνο σακουλάκι, χωρίς καθόλου γάλα -πόσο μάλλον λεμόνι- και με το μισό περιεχόμενο χυμένο στο πιατάκι. Το πιο πιθανό είναι να πιεις το τσάι σε κούπα με μια μπλε γραμμή γύρω-γύρω, σαν αυτές που βλέπεις στα σχολεία ή στις καντίνες των εργοστασίων. Στη Σόφια, όμως, το κομψό σερβίρισμα κρύβει μέσα του το μπρεχτικό αποτέλεσμα της αλλοτρίωσης. Επειδή δεν είναι αναμενόμενο, το αντιλαμβάνεται κανείς αμέσως. Έτσι είναι. Όλο το Καφέ Βιέννη προσφέρει μια εικόνα δυτικοευρωπαϊσμού -έχει απαλά χρώματα και υπερβολική διακόσμηση, είναι καθαρό, χαριτωμένο, τακτοποιημένο-ακόμα κι αν αυτή η εικόνα δεν ανταποκρίνεται αναγκαστικά στην πραγματικότητα.

Το παραπάνω απόσπασμα είναι από το ομώνυμο βιβλίο της Κροάτισας δημοσιογράφου Slavenka Drakulits (εκδ. Οξύ, μτφ Γ.Κονδύλης) που αναφέρεται στη ζωή μετά τον κομμουνισμό στην πρώην Γιουγκοσλαβία..

Για καφέ

ΠΟΥ ΘΑ ΠΙΕΙΤΕ ΚΑΦΕ Κ

Δωδώνης

Κεντρικόν, Δωδώνης 17, 72450, από τις 8 το πρωί. Εσπρέσσο Mrs. Rose, 450 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Ακαδημία, Δωδώνης 13, 76780, από τις 8:00 το πρωί, με έργα του Χρήστου Χαρίση. Εσπρέσσο Illy 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Κίκο, Δωδώνης 13, 39888, από τις 8:30 το πρωί, σερβίρει και ζεστά πιάτα, Εσπρέσσο Illy 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ..

Άρτιον, Δωδώνης 11, 26225, από τις 8:30 το πρωί, σερβίρει και ζεστά πιάτα, Εσπρέσσο Danesi 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Παπαγαλίνο, Δωδώνης 21, 73326, από τις 8:00 το πρωί, λειτουργεί και ως ζαχαροπλαστείο. Εσπρέσσο Illy 550 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ. .

Σαραβαίος, Δωδώνης 25, 30303, από τις 8:30 έκανε ανακαίνιση. Εσπρέσσο Kimbo - Portioli 500 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ. .

Νίτρο, Δωδώνης 4, 33326, από τις 7:30 το πρωί. Εσπρέσσο Quarta, 500 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ. .

Τράπεζα, Δωδώνης 4, από τις 7:00 το πρωί, Εσπρέσσο Illy 500 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ.

Daily News, Δωδώνης 6, 29777 από 7:30 το πρωί, Εσπρέσσο Kimbo 500 δρχ., Νες καφέ 500

Εφετεϊόν, Πλατεία Κατσαδήμα 7, 34473 από 8:00 το πρωί, Εσπρέσσο Hausbrandt 450 δρχ., Νες καφέ 550 δρχ.

Κάστρο

Φίλοιστρον, Ανδ. Παλαιολόγου 20, 72429, από τις 13:00 τις καθημερινές, από τις 9 το πρωί τα Σαββατοκύριακα, γλυκά κουταλιού, σαλέπι. Εσπρέσσο Danesi 400 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Μώλος

Αίγλη, Πλατεία Μαβίλη 4, 36311, από τ 8:00 το πρωί, Εσπρέσσο Mrs. Rose 500 δρχ Νες καφέ 500 δρχ.

Υπερωκεάνειο, Πλατεία Μαβίλη 10, 3378 από τις 8:30 το πρωί, μόνο ελληνική μουσικ Εσπρέσσο Danesi 650 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ.

Καφέ Παρκ, Πλατεία Μαβίλη 16, από τ 7:30 το πρωί, Εσπρέσσο Illy - Portioli 500 δρχ Νες καφέ 500 δρχ.

Αδιέξοδο, Πλατεία Μαβίλη 14, 75912, απ τις 10:00 το πρωί. Το καφέ είναι καινούργιο Εσπρέσσο Portioli 600 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ.

Ναυτάκια, Γαριβάλδη 1, 34455, από τις 9:0 το πρωί. Εσπρέσσο Kimbo 500 δρχ., Νες καφ 500 δρχ.

Αβέρωφ

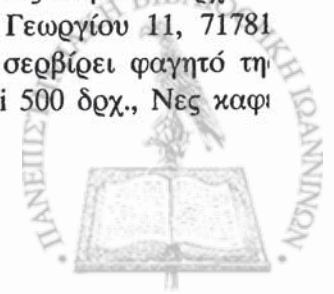
Φαγιούμ - Καφενείο Γυναικών, Αλέξ Διακου 10, 74678, από τις 7:00 το πρωί, σερβίρει πρωινό. Εσπρέσσο Illy 500 δρχ., Νες καφ 500 δρχ.

Μητρόπολις, Αβέρωφ 57, 20325, από τι 9:00 το πρωί ως τις 9:00 το βράδυ. Εσπρέσσο Illy - Kimbo 550 δρχ., Νες καφέ 550 δρχ.

Επίλεκτον, Μητροπόλεως και Αβέρωφ 33907, από τις 7:00 το πρωί, σάντουιτς, χο ντογκ. Εσπρέσσο Illy - Μαρκo 400 δρχ., Νε καφέ 300 δρχ.

Οινορχειό, Αβέρωφ 45, 26477, από τις 8:0 το πρωί, λειτουργεί και ως κάβα - εστιατόριο Εσπρέσσο Illy 500 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ. .

Σονέτο, Πλατεία Ν. Γεωργίου 11, 71781 από τις 11:00 το πρωί, σερβίρει φαγητό τη ώρας. Εσπρέσσο Portioli 500 δρχ., Νες καφι 500 δρχ.

ΤΗΝ ΠÓΛΗ

ΣΟ ΘΑ ΤΟΝ ΠΛΗΡΩΣΕΤΕ

Κεντρικά

Τρουά, Γρηγορίου Σακκά 10, 75544, από τις 0:00 το πρωί. Εσπρέσσο Illy- Portioli 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Κόττον Κλαμπ, Γρηγορίου Σακκά και Ύγομάλλη, 25974, από τις 11:00 το πρωί. Εσπρέσσο Kimbo 500 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ.

Μαντζάτο, Πυρσινέλλα 8, 22447, από τις 0:00 το πρωί. Εσπρέσσο Danesi 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Βέρντι, Πυρσινέλλα 5, 32447, από τις 8:00 το πρωί. Εσπρέσσο Illy 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Μικελάντζελο, Μιχ. Αγγέλου 29, 79343, από τις 8:00 το πρωί, μεγάλη αυλή στην περιοχή της γοράς. Εσπρέσσο Danesi 500 δρχ., Νες καφέ 300 δρχ.

Πλάνετ, Μιχ. Αγγέλου και Χαριλάου Τρικούπη, 28733, από τις 10:00 το πρωί, σε ροφο. Εσπρέσσο Illy 600 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ.

Παρασκήνιο, Στοά Σάρκα, 73172 από 11:00 το πρωί, Εσπρέσσο Kimbo 500 δρχ., Νες καφέ 300 δρχ.

Διάυλος, Ν.Ζέρβα 1 (Πλ. Κατσαδήμα), 5241, από 8:00 το πρωί, Εσπρέσσο Mrs. Rose 300 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Old Post, Ν.Ζέρβα 1, 37555 από 8:00 το πρωί, Εσπρέσσο Illy 500 δρχ., Νες καφέ 650 δρχ.

Alfa Club, Ν.Ζέρβα 10, 77728 από 8:00 το πρωί, γλυκά σάντουιτς, Εσπρέσσο Jolly cafe 300 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ.

Casbah, Ν.Ζέρβα 4-6 (Στοά Πεπόνη), 5776 από 10:00 το πρωί, Εσπρέσσο Sacafredo 300 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Le cafe, Ναπ. Ζέρβα 2, 78877 από τις 5:30 το πρωί. Εσπρέσσο Mrs. Rose 500, Νες Καφέ 300

Απόκεντρα

Αρτ καφέ, Σταδίου 1, 78540, από τις 8:30 το πρωί. Εσπρέσσο 500 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ.

Veto, Πλατεία Ηρώων Πολυτεχνείου, Τέρμα Δωδώνης, 66820, από τις 8:30 το πρωί. ως τις 12-1 το βράδυ, Εσπρέσσο Coffea 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Πλατεία Πάργης

Κάρμα, 23687 από 12:00 το πρωί, Εσπρέσσο Miss Rose 500 δρχ. Νες καφέ 500 δρχ.

Εσπεράντζα, 29087 από 10:00 το πρωί, Εσπρέσσο Pellini 650 δρχ. Νες καφέ 650 δρχ.

Pavillion, 31367 από 9:00 το πρωί, Εσπρέσσο Lavazza 500 δρχ. Νες καφέ 600 δρχ. Έχει και ωραία γλυκά.

Συχνότητες, από 9:30 το πρωί, Εσπρέσσο Portioli 500 δρχ. Νες καφέ 500 δρχ.

Στριτ Καφέ

Άρωμα, Χαριλάου Τρικούπη 39, 73633 από τις 8 το πρωί. Εσπρέσσο Σεκαφρέντο 300, Νες καφέ 250.

Στριτ καφέ, απέναντι από τον ΟΤΕ, Εσπρέσσο Ντανέζι 250, Νες καφέ 250

Βερούκοκο, Γρ. Σακκά 13, 23877, από τις 7:00 το πρωί ως τις 10:00 το βράδυ. Εσπρέσσο Illy 300 δρχ. Νες καφέ 250 δρχ.

θήσει τον κόσμο να ανέβει να δει θέατρο. Η πρώτη μου κίνηση με τις Μορφές ήταν να κάνω κουκλοθέατρο. Δεν επιδοτούμαι όμως σαν οργανισμός από πουθενά, και αυτό το πλήρωσα ακριβώς τόσο ηθικά όσο και οικονομικά.

Ας κλείσουμε την συζήτηση με την άποψη του καθενός για το κοινό, τους κριτικούς και την συνεργασία των ομάδων.

Δημήτρης Κωστής: Μετά τις διαδικασίες παρακμής που περιέγραψε ο Χατζής στο Τέλος της Μικρής μας Πόλης, πρέπει να ξυπνήσουμε όλοι. Να πάψουμε όλοι να επαναπαυόμαστε στον Ευαγγελάτο και το Σκάι. Πρέπει να μιλήσουμε στο κοινό με σεβασμό αλλά και να πούμε την αλήθεια. Τα πράγματα δεν είναι εύκολα... Η κριτική πάλι στην πόλη τρώει τις σάρκες της. Ποιος θα δει την δουλειά μας και πώς θα την κριτικάρει; Ελάχιστοι ασχολούνται με τα πράγματα που γίνονται στην πόλη. Αλλά δεν φτάνουν. Τέλος, για την συνεργασία. Ο ωκεανός είναι μεγάλος. Αν ψαρέψω εκεί που ψαρεύει και η Μαρία θα μπλέξουν οι πετονιές μας, σε ένα τεράστιο χώρο. Ας δούμε πού μπορεί να δραστηριοποιηθεί ο καθένας. Ας πάψουμε να ανταγωνιζόμαστε σε μικρο-χώρους. Κάθε σχηματισμός έχει τον περιθώριο να αναπτυχθεί. Υπάρχει χώρος για σύμπλευση.

Γιώργος Τζέρπος: Υπάρχει κοινό, ωστόσο δεν είμαι ευχαριστημένος και θα συμφωνήσω με τον Δημήτρη. Θεωρώ αποτυχία το ότι δεν καταφέραμε ακόμα να τσιγκλήσουμε το ενδιαφέρον του κοινού, να μπει στο θέατρο.

Μα δεν η προσέλευση μόνο. Πιο μεγάλο πρόβλημα είναι να πηγαίνει το κοινό σε μια μέτρια παράσταση και να εκστοασιάζεται, να καταχειροκροτεί.

Γιώργος Τζέρπος: Όταν βομβαρδίζεται ο κόσμος από το πρωί μέχρι το βράδυ με σκουπίδια, θα υπάρχουν διαβαθμίσεις. Άνθρωποι ψυλλιασμένοι, άνθρωποι αδιάφοροι. Η κριτική είναι απαύγασμα της κοινωνίας μας. Αυτή είναι η κοινωνία μας, αυτή είναι η κριτική. Παίζει τον ρόλο της, έστω και αν δεν έχει πανελλήνια εμβέλεια. Πάντως θα ήθελα να είναι πιο αυστηρή. Να ψάχνουν οι κριτικοί περισσότερο. Για την συνεργασία συμφωνώ με το Δημήτρη. Δεν είναι ανάγκη να βγαίνουν μαχαίρια, υπάρχει χώρος για όλους μας.

Συνεργασία... Μα εδώ δεν έχετε καταφέρει να βλέπετε ο ένας τις παραστάσεις του άλλου. Αυτό θα ήταν ήδη ένα βήμα!

Γιώργος Τζέρπος: Μα τις βλέπουμε!

Που θα βρείτε το Μικρόπολις

Στο πρακτορείο Τύπου της οδού
Πυροινέλλα και σε 51 περίπτερα
σε όλη την πόλη.

Στα βιβλιοπωλεία και καρτοπωλεία
**Δωδώνη, Δωδώνη-Αλέξ. Ράπτης,
Κουμπλομάτης, Κύκλος, Στοά
Στον κινηματογράφο Πολυθέαμα
Στα κεντρικά περίπτερα του Μετσόβου,
Κονίτσης, Πραμάντων, Εθεούσας,
Κατσικιάς - συνοδικά δηλαδή σε
περισσότερα από 73 σημεία πώλησης
στον Νομό Ιωαννίνων.**

Ακόμα, η Μικρόπολις στέλνεται στους
συνδρομητές της ταχυδρομικά. Ως τις 31
Δεκέμβρη 1997, η τιμή της συνδρομής
θα παραμείνει κάτω του κόστους, δηλαδή
στις 5,000 δρχ. ετησίως. Όσοι φίλοι
θέλουν να γραφούν συνδρομητές, μπορούν
να στείλουν τα χρήματα με μια
ταχυδρομική επιταγή στην Διεύθυνση
**Μικρόπολις, Χατζή Πελλερέν 8,
452 21 Ιωάννινα**

Μαρία Λάζου: Για ποιο κοινό μιλάμε; Των 3,000; Αφού πάει στο θέατρο, καλό είναι. Όλοι οι άλλοι που δεν πάνε, πώς να τους κρίνω; Κριτική δεν υπάρχει. Έχει περιοριστεί σε 3-4 ονόματα αθηναϊκά. Ενώ υπάρχουν πρόσωπα στο πανεπιστήμιο που θα μπορούσαν να γράψουν, αλλά ένας άνθρωπος που θα γράψει μια κριτική για μια εφημερίδα, πρέπει να πληρωθεί. Αφού αυτό δεν γίνεται, ο καθένας τσαλαβουτάει όπου βρει. Ε, για την συνεργασία είμαι ανοιχτή σε κάθε πρόταση. Έχω κάνει μάλιστα μια πρόσφατα. Τι έγινε αλήθεια η πρότασή μου Γιώργο;

Γιώργος Τζέρπος: Θα την εξετάσουμε!

Μαρία Λάζου: Είναι μια ενδιαφέρουσα πρόταση, πειραματική. Έψαξα δύο τρία κείμενα, του Μαριβώ, του Ντιντερό, του Ζενέ...

Δημήτρης Κωστής: Πότε θα κάνουμε μια συνάντηση, να συζητήσουμε ξανά, να πιούμε ένα ποτό, να χαμογελάσουμε μεταξύ μας και να χαμογελάσουμε και στο κοινό. Να είναι βέβαια παρών και ο Γιώργος ο Νάκος...

Ε, ήπιαμε σήμερα, συζητήσαμε και γελάσαμε. Σας ευχαριστώ και τους τρεις που είχατε την διάθεση να ταιριάξετε τον ελεύθερο χρόνο σας για να γίνει αυτή η πρώτη συζήτηση. Ελπίζω ότι θα τα ξαναπούμε σύντομα.

(Η συζήτηση έγινε την Τετάρτη 3 Δεκεμβρίου στο στέκι των Μορφών.)

Φαγητό με ένα τηλεφώνημα

Πίτσα - Μακαρονάδα

La Fontanina. Μελανίδη 2, τηλ. 33351. Και πιάτα της ώρας. Ανοιχτά από το μεσημέρι

Il Camino, 28ης Οκτωβρίου 63, τηλ. 29000

Vero. Ναπ. Ζέρβα 19, τηλ. 77711, 27711

Casa Di Pizza. Πίτσες και Καλτσόνε ψημένα σε παραδοσιακό φούρνο με ξύλα.

Ανοιχτά από 18.30 έως 01.00.

Κυριακή μεσημέρι από 13.00

Στοά Σάρκα. Τηλ. (0651) 75.781 - 24.097

Ciao. Αγίου Κοσμά 69, τηλ. 40100 Ανοιχτά απ' το μεσημέρι. Καλές προσφορές και νόστιμα καλτσόνε.

Cesare. Μιχ. Αγγέλου 47, τηλ. 33700-79701 Ανοιχτά από τις 8.00 το πρωί. Ακόμα πιάτα της ώρας, πίττες και σάντουιτς.

Primavera. Πίνδου 14 στους Αμπελόκηπους, τηλ. 72720-37331. Και πιάτα της ώρας, γύρος. Ανοιχτά από τις 5.30 για πίτσα.

Gustosa. Κοραή 3, τηλ. 30333. Έχει και παγωτά. Ανοιχτά από το πρωί.

El Grinco. Βηλαρά 52, τηλ. 77108. Τρείς κουζίνες, ιταλική, ελληνική και λατινοαμερική

Menu catering. Πλ. Παργης 20, τηλ. 21000. Και κρέπες. Από τις 12 το μεσημέρι.

Mama Mia. Σεισμόπληκτα, τηλ. 44111. Ανοιχτά από τις 12 το μεσημέρι.

Canadian pizza, N. Ζέρβα 15, τηλ. 33000. Στις δύο πίτσες, η μία δώρο.

Μεξικάνικο

Τάκο. Αρσάκη 48 (στη Σκάλα), τηλ. 20849. Ώρες: 14.00 έως αργά το βράδυ. Κάθε Τρίτη κλειστά. Το εστιατόριο με την αίσθηση του αυθεντικού.

Ψησταριές

Φίλιππας. 28ης Οκτωβρίου 9 (Στοά Ορφέα), τηλ. 30701-30352.

Διπλογεύσεις. Πλ. Πάργης 14, τηλ. 23311. Ανοιχτά από το πρωί. Νέοι και ευγενικοί.

Το Καλντερίμι. Ναπ. Ζέρβα 67, τηλ. 73521. Και θαλασσινά.

Βάγχος. Δωδώνης 69, τηλ. 44101. Από το μεσημέρι ως τις 1130 το βράδυ.

Πικάντικο. Δωδώνης 30, από τις 2 το μεσημέρι ως τα μεσάνυχτα.

Κοτόπουλο

Chicken House. Τα πάντα από κοτόπουλο στις καλύτερες γεύσεις τηλ. 79967, Δωδώνης 23

Το Κοτοπουλάδικο. Τα πάντα στα κάρβουνα τηλ. 33373

Εστιατόρια

Μοσκέττο. Δομπόλη 15-17, τηλ. 40397 Ανοιχτά από το μεσημέρι. Έχει αλήθεια φιλετάκια πάπιας με πορτοκάλι;

Προβλέψεις

Το 1947 ένας από τους μεγαλύτερους ειδικούς που συμμετείχε στην κατασκευή των τερατωδών ENIAC (των ηλεκτρονικών υπολογιστών μεγέθους μονοκατοικίας) προέβλεψε ότι την επόμενη πενήνταετία ολόκληρες οι ΗΠΑ θα χρειάζονταν 6 ηλεκτρονικούς υπολογιστές. Σήμερα έχουν εκατομμύρια και ο καθένας τους είναι χιλιάδες φορές ισχυρότερος από τον ENIAC.

Η ιστορία των Ηλεκτρονικών Υπολογιστών είναι μια ιστορία εξαιρετικών επιτυχιών αλλά και αποτυχημένων προβλέψεων. Ποιος από τους καλοσπουδασμένους μάνατζερ της Αμερικής το 1975, θα μπορούσε να φανταστεί ότι ένας νεαρός θα έφτιαχνε από το τίποτα την κολοσσιαία Μάικροσοφτ και θα γινόταν ο πλουσιότερος άνθρωπος της χώρας;

Βέβαια υπάρχουν εξηγήσεις για τις ανεπιτυχείς προβλέψεις κατά το παρελθόν. Εκείνο που εκπλήττει, είναι ότι και σήμερα ακόμα, εταιρίες που δαπανούν δισεκατομμύρια στην ανάπτυξη ηλεκτρονικών υπολογιστών και λογισμικού πέφτουν τόσο συχνά έξω, ώστε είναι πια εντελώς συνηθισμένο φαινόμενο να παράγονται κάθε χρόνο δεκάδες προϊόντα που στην συνέχεια πετιούνται στον κάλαθο των αχρήστων. Και αυτό βέβαια συμβαίνει κυρίως με την βιομηχανία των Ηλεκτρονικών Υπολογιστών.

Στην φετινή **Comdex**, την μεγαλύτερη έκθεση του κλάδου στις ΗΠΑ, δεκάδες νέα προϊόντα παρουσιάστηκαν στο κοινό, προϊόντα που το καθένα τους υπόσχεται ότι είναι το μέλλον. Τι κρίμα που είναι ιστορικά αποδεδειγμένο ότι το 1/3 από αυτά, θα είναι «τόσο λίγο το μέλλον» ώστε στην επόμενη Comdex δεν θα αναφέρονται καν, και οι εταιρίες που φέτος τα διαφήμιζαν του χρόνου θα προτιμούν να έχουν ξεχαστεί...

Πώς είμαι τόσο σίγουρος; Υπάρχουν τουλάχιστον 5 τεράστιες αποτυχίες για τις οποίες οι κατασκευάστριες εταιρίες επένδυσαν εκατομμύρια δολάρια και στην περσινή Comdex '96, υπόσχονταν πολλά. Άδικος κόπος. Φέτος, δεν υπήρχαν ούτε ως ανάμνηση στα ψηλά ραφάκια της έκθεσης. Εκπληκτικό, *αν αναλογιστεί κανείς ότι το 1996 είναι μόλις 12 μήνες μακριά.*

Πρώτο ανάμεσα σε όλα το λειτουργικό σύστημα μίνι Windows για υπολογιστές χειρός (τα γνω-

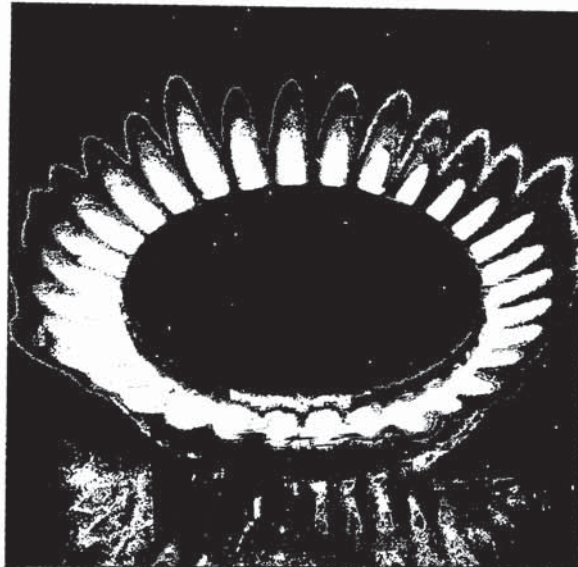
στά οργαναίξερ). Η Μάικροσοφτ, έμοιαζε έτοιμη να κατακτήσει και αυτή την αγορά. Παταγώδης αποτυχία. Ένα μικρό φορητό μεγέθους παλάμης, το μόνο που δεν χρησιμοποιούσε το συγκεκριμένο λειτουργικό σύστημα (!) έγινε το μπεστ σέλερ της χρονιάς. Αποτυχία δεύτερη: Τα περίφημα μόντεμ 56 kb. Οι χρήστες του ιντερνέτ θα τα ήθελαν (αναμφίβολα!), το δίκτυο όμως και οι παροχείς του αδυνατούν να τα υποστηρίξουν, όχι μόνο πέρσι και φέτος αλλά τουλάχιστον ως το 1999. Έτσι δεν έχουν τεθεί τα αναγκαία πρότυπα και το πιθανότερο είναι ότι οι εταιρίες που δαπάνησαν χρήματα στην ανάπτυξη των 56 kb μόντεμ έχασαν τα λεφτά τους. Η οικονομική αποτυχία της WebTV είναι ένα άλλο παράδειγμα, όπως και η τεράστια οικονομική αποτυχία των περιοδικών αποκλειστικά για το δίκτυο. Υποτίθεται ότι θα αντικαθιστούσαν τα έντυπα, *ωστόσο ήδη εξαφανίστηκαν ενώ τα συνηθισμένα περιοδικά αύξησαν σε παγκόσμιο επίπεδο τις πωλήσεις τους!*

Άρα η πρόβλεψη του μέλλοντος σε ορισμένους τομείς είναι αδύνατη ακόμα και με ορίζοντα λίγων μηνών. (Να ένα άλλο διαφορετικό παράδειγμα: Το 1991, το Κομμουνιστικό Κόμμα της Σοβιετικής Ένωσης παρήγγειλε εκατομμύρια νέες ταυτότητες για τα μέλη του. Λίγες βδομάδες μετά ...δεν υπήρχε). Αυτές οι σκέψεις μου ήρθαν στο νου καθώς διαβάζω στην ειδική έκδοση του Τάιμ για την Νέα Εποχή, την πρόβλεψη του περιοδικού για τα τεχνολογικά επιτεύγματα των επόμενων 50 ετών. Το 2003 γράφει το περιοδικό, θα είμαστε σε θέση με τα κινητά μας τηλέφωνα να δούμε βιντεοταινίες ή να παίξουμε παιχνίδια με άλλους χρήστες. Βεβαίως από τεχνική άποψη ίσως είναι δυνατό, αλλά παρακαλώ, ποιος θα πληρώνει τον λογαριασμό ώστε να υλοποιηθεί κιάλας;

Η πρόβλεψη του μέλλοντος είναι ίσως η πιο δελεαστική πλάνη για τον σύγχρονο άνθρωπο, είτε γίνεται με επιστημονικά δεδομένα, είτε με τσαρλατανισμό. Η πιο έγκυρη πρόβλεψη που υποτίθεται ότι έχει γίνει ποτέ από κάποιον μάντη, αναφέρεται από τον Γούντυ Άλεν: «Στο μέλλον, δύο έθνη θα πολεμήσουν και ένα θα νικήσει. Οι ειδικοί πιστεύουν ότι ο μάντης αναφερόταν στον ...Ρωσοϊαπωνικό πόλεμο του 1905!!»

Φιλικά, ο εκδότης

γ + = gaz

**ΤΟ ΟΝΟΜΑ
ΣΤΟ ΥΓΡΑΕΡΙΟ**

Κ. ΦΑΡΜΑΚΗΣ Α.Ε.

N. ΖΕΡΒΑ 2 ☎ 57624 - 57625 - 47092 ΒΙ.ΠΕ. ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

30

ΧΡΟΝΙΑ ΔΩΔΩΝΗ

30 χρόνια **ΔΩΔΩΝΗ** στην κορυφή της ποιότητας και της προτίμησης όλων μας. Με σεβασμό στην ντόπια παράδοση που πηγάζει από τα πλουσιότερα βοσκοτόπια της Ηπείρου αλλά εξάγεται και στις 5 ηπείρους, η **ΔΩΔΩΝΗ** και από τις μεγαλύτερες υπερσύγχρονες γαλακτοομικές μονάδες της χώρας μας- συγκεντρώνει, αρασκευάζει και συσκευάζει τις πιο πλούσιες και υθεντικές "συνταγές" της φύσης, μετουσιώνοντάς ες, σε φημισμένα, αξεπέραστα και βραβευμένα προϊόντα ποιότητας με τη σφραγίδα γνησιότητας **ΔΩΔΩΝΗ**.

Το φρέσκο γάλα, η λαχταριστή κεφαλογραβιέρα, το 'πιπεράτο' πεκορίνο, η πικάντικη γραβιέρα, το υθεντικό κατσικίσιο, το γευστικό κεφαλοτύρι, το απαλό ανθότυρο και η βραβευμένη παραδοσιακή ρόβεια φέτα με το ανάγλυφο σήμα γνησιότητας **ΔΩΔΩΝΗ**, είναι ό,τι πιο λαχταριστό έχει να μας προσφέρει η Ελληνική Φύση σε συνεργασία με τη **ΔΩΔΩΝΗ**.

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΓΑΛΑΚΤΟΣ ΗΠΕΙΡΟΥ
ΤΑΓΜΑΤΑΡΧΗ ΚΩΣΤΑΚΗ 1 - ΕΛΕΟΥΣΑ - ΙΩΑΝΝΙΝΑ, ΤΗΛ:(0651) 39290 FAX:(0651) 39291

ΚΟΡΥΦΑΙΕΣ ΣΤΙΓΜΕΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ